

Henry Kuttner

Šťastný konec

Toto je konec našeho příběhu:

James Kel vin se ze všech sil soustředil na jednu jedinou myšlenku - na chemika s rudým plnovousem, který mu slíbil milion dolarů. Bylo jen zapotřebí napojit se na jeho mozek a vytvořit spojem. Nedělal to poprvé. Ale tentokrát se mu to muselo za každou cenu podařit, alespoň teď, naposledy. Stiskl tlačítko té věci, kterou dostal od robota, a soustředil se.

A v nekonečné dálce dosáhl spojení.

Ze všech sil se zachytil myšlenkového paprsku.

Paprsek se ho zmocnil...

Rudovous zvedl hlavu, z úst mu vylétl překvapený výkřik a radostně se zašklebil.

"Tak tady jste!" řekl. "Ani jsem vás neslyšel vejít. Hrome! Už čtrnáct dní vás hledám!"

"Prosím vás, řekněte mi," zeptal se Kelvin, "jak se jmenujete?"

"George Bailey. A jak vy se vlastně jmenujete?!"

Ale Kelvin neodpověděl. Vzpomněl si, co mu ten robot ještě říkal, když mu předával tu věcíčku, s jejíž pomocí dosáhl myšlenkového spojení pouhým stisknutím knoflíku. Zkusil ho stisknout - a nic se nestalo. Přístroj přestal fungovat. Splnil svůj úkol. Pro něho to znamenalo, že konečně dosáhne zdraví, slávy a bohatství. Ovšem, robot ho na to upozornil. Přístroj byl vytvořen k jednomu určitému účelu. Jakmile jeho majitel dosáhne toho, co chtěl, přestane fungovat.

Tak Kelvin dostal milion dolarů.

A žil šťastně a spokojeně až do smrti...

Toto je prostředek příběhu:

Když odsunoval záclonu z kanafasu, cosi ho udeřilo do obličeje - asi špatně zavěšené lanko - a shodilo mu z nosu jeho brýle s obroučkami z pravé želvoviny. Jeho nechráněné oči oslnil modrofialový blesk. Na chvilku měl pocit naprosté dezorientace, motala se mu hlava. Ale hned to přešlo.

Když mu věci přestaly tančit před očima, vrátil záclonu na místo a před ním znovu zazářil v plné kráse nápis: HOROSKOPY - ZDE JE UKRYTA VAŠE BUDOUCNOST. A tu uviděl samotného "astrologa".

Ne - to nebylo možné!

"Jste James Kelvin," řekl robot jistým, výrazným hlasem.

¹¹ Jste novinář. Je vám třicet let, jste svobodný a přijel jste dnes do Los Angeles z Chicaga na radu svého lékaře. Říkám to správně?"

"U všech bohů, jak je tohle vůbec možné," říkal si Kelvin. Narovnal si brýle a snažil se vybavit si jeden článek o podvodnících a šarlatánech, který kdysi sám napsal.

Všichni ti pánové používali nějaký směšně jednoduchý způsob, kterým ohromovali zákazníky.

Robot na něho klidně pohlédl svými očima, složenýma z malinkatých destiček.

"Tím, že čtu vaše myšlenky," řekl pedantským tónem, "vidím, že teď je rok 1941. Budu tedy muset změnit své plány. Chtěl jsem se dostat do sedmdesátého roku. Budu vás muset požádat o pomoc."

Kelvin strčil ruce do kapes a zašklebil se.

"Ovšem, peníze," řekl. "Na chvilku jsem vám dokonce uvěřil. Ale stejně, jak to vlastně děláte? Systém zrcadel? Nebo jako ten takzvaný šachový 'automat'?"

"Žádný trpaslík mě neovládá, a optická iluze také nejsem," ujistil ho robot. "Jsem uměle vytvořená bytost a pocházím z daleké budoucnosti."

"Mě hned tak na každé špek nenachytáte," pronesl líbezně Kelvin. "Já jsem tu chtěl..."

"Ztratil jste svůj zavazadlový lístek," řekl robot. "Nevěděl jste, co dělat, mezitím jste si zaskočil na skleničku a z centra jste přijel autobusem v - přesně v osm třicet pět odpoledne."

"Nechtě už toho čtení myšlenek," požádal ho Kelvin. "A nevykládejte mi, že s tou vaší vizáží to tu vedete kdovíjak dlouho. Už dávno byste měl policajty na krku. Pokud -he- jste skutečně robot!"

"Tady to vedu přibližně pět minut," řekl robot. "Můj předchůdce leží tamhle v rohu a je v bezvědomí. To, že jste sem přišel, byla čirá náhoda." Odmlčel se a Kelvina napadlo, že si ověřuje, zda ta jeho sesumírovaná historka působí dost věrohodně.

Bylo to všechno nějaké divné: Kel vino vi totiž vůbec nepřipadalo, že před ním stojí namaskovaný člověk. Kdyby roboti existovali, uvěřil by, že před ním stojí pravý exemplář robota. A jelikož to nebylo možné, byl zvědav, jaký trik to vlastně je.

"Já jsem se sem dostal taky náhodou," poučil ho robot. "A když už se stalo, budu si muset něco opravit. Potřebuji některé důležité součástky. A jak čtu ve vašich myšlenkách, budu se muset přizpůsobit vašemu systému výměny zboží za zboží. Jednoduše řečeno, potřebuji vaše peníze, anebo zlato nebo stříbro. A tak jsem se stal na nějakou dobu astrologem."

"Jistě, jistě," přikývl Kelvin. "A co takhle někoho prostě oloupit? Někoho picnete svou dlaní do hlavy - a je to!"

"To by ke mně přilákalo pozornost. Já potřebuji především udržet všechno v tajnosti. Vlastně jsem..." zarazil se, aby našel v Kelvinově mozku správný výraz, "...na útěku. V mé době je cestování časem přísně zakázáno, dokonce i náhodně. Cestovat se dá jedině na vládní povolení."

Tady něco nehraje, pomyslel si Kelvin, ale nemohl přijít na to, co. Zpřima pohlédl na robota. Vypadal nějak nepřesvědčivě.

"Jaké důkazy ještě potřebujete?" zeptal se ten tvor. "Od chvíle, kdy jste vstoupil, vám čtu myšlenky, nemám pravdu? Na zlomek vteřiny jsem je vytáhl, a pak jsem vám je vrátil. Určitě j sté pocítil chvilkovou ztrátu paměti."

"Tak takhle to bylo," řekl Kelvin. Začal opatrně couvat. "No, myslím, že už půjdu."

"Počkejte," přikázal robot. "Vidím, že mi přestáváte věřit. Ted' už litujete, že jste se zmínil o loupeži. Bojíte se, že bych vás mohl poslechnout. Když dovolíte, uklidním vás. Mohl bych vás skutečně oloupit a potom zabít, abych si zajistil bezpečnost. Jenže zabíjet člověka mám zakázáno. Proto vám místo toho navrhu využít principu výměny. Za poměrně malé množství zlata vám mohu nabídnout dosti cennou věcičku. Moment." Robotova tvář se porozhlédla po místnosti a na chvilku jeho pohled utkvěl na Kelvinovi.

"Horoskop," řekl, "má lidem předpovědět zdraví, slávu a velké bohatství. Astrologie však do mého oboru působnosti nespadá. Já vám mohu pouze napomoci v tom, abyste pomocí logické vědecké metody dosáhl téhož cíle."

"Hm-m," řekl Kelvin s nedůvěrou.. "Kolik? A proč jste tu metodu nepoužil vy sám?"

"Mé mety jsou zcela jiné," řekl záhadně robot. "Vezměte si tohle." V jeho hrudi se s lehkým cinknutím otevřel jeden panel. Z otvoru vytáhl robot malou plochou krabičku a podal ji Kelvinovi. Kelvin uchopil chladný kov.

"Opatrně. Nestiskněte ten knoflík, dokud..."

Ale Kelvin ho už stiskl.

Jel v jakémsi obrazném voze a řízení se mu vymklo zpod kontroly. Cítil, že v jeho hlavě je kdosi cizí. Řítil se kupředu s pocity schizofrenie a jeho ruka na řídicí páce se ne a ne pohnout. Jakoby přestal ovládat volant.

Někdo jiný řídil za něj!

Nebyl to tak docela člověk. Alespoň ne podle Kelvinových měřítek. Rozhodně však byl schopnější než sám Kelvin: alespoň neeuklidovskou geometrii zvládl od útlého věku v celé její složitosti.

A jeho mozek si vjemy složil do jakéhosi jazyka, jazyka, kterému se žádný jiný nemohl rovnat. Částečně byl vizuální a částečně založený na mluveném slově, ale byly v něm také prvky čichové a chuťové a pak ještě cosi, co bylo Kelvinovi naprosto cizí. Byl to úplný chaos.

V hlavě mu zněly útržky vět jako:

"- velkých Ještěrek je příliš - je to stejný tvar jako Kallistu až na oči - brzy volno - nejlépe, galaktické - v té sluneční soustavě stísněně -"

Ale tohle byl jen obecný význam: ve skutečnosti to bylo mnohem podrobnější a mnohem cizější. Naštěstí zapracoval obranný reflex, téměř okamžitě Kelvin tlačítko pustil a stal nyní jako ztuhlý a chvěl se po celém těle.

Byl ted' pořádně vystrašený.

"Neměl jste zapojit kontakt, dokud jsem vám nedal instrukce," řekl robot. "Ted' to bude nebezpečné. Počkejte." Jeho oko změnilo barvu. "Ano... tady je to... Tharn, ano. Vyhybejte se Tharnovi, hrozí vám od něho nebezpečí."

"Já to nechci," řekl rychle Kelvin. "Tady si to vemte zpátky."

"Pak byste proti Tharnovi byl bezmocný. Jen si to nechtě. Já vám slibuji, že tahle věc vám přinese zdraví, slávu a blahobyt. Rozhodně spíše než... horoskop."

"Ne děkuji. Nevím, jak tu věcičku ovládáte... možná ultrazvukem, ale..."

"Počkejte," řekl robot. "Když jste stiskl ten knoflík, ocitl jste se ve vědomí někoho, kdo žije v daleké budoucnosti. Vytvořil jste časový kanál. A ten můžete vytvořit kdykoli stisknutím tohoto knoflíku."

"Bože všemohoucí," zašeptal Kelvin. Ještě byl trochu zpcený.

"Uvažte všechny ty výhody. Představte si, jaké by to bylo pro troglodyta dostat se do vašeho mozku. Dosáhl by čehokoli, co by si zamlul."

Musím přece najít nějaký protiargument, kterým bych toho robota uzemnil, říkal si Kelvin. Jako když Luther bojoval s ďáblem. Hlava mu třesla, asi vypil víc, než je zdrávo. Řekl ale jen: "Jak by se mohl troglodyt usadit v mé hlavě? Moje znalosti by přece se svým omezeným vědomím nedovedl uplatnit."

"Už vás někdy napadly podivné a zdánlivě nelogické myšlenky? Jakési vnitřní nutkání myslet na to a ono, vypočítat to a to, zabývat se právě tím problémem? Ten člověk v budoucnosti, na kterého je můj přístroj nařízen, neví, že mezi vámi existuje spojení. Ale může náhle pocítit jakési vnitřní nutkání. Vám postačí soustředit se na váš problém a stisknout knoflík. Váš popud ho přiměje - z jeho hlediska bez jakékoli příčiny - aby se tím problémem zabýval a vyřešil jej. A vy budete číst v jeho mozku. Brzy přijdete na to, jak to funguje. To všechno má samozřejmě i určitá omezení, ale ta také poznáte. A přístroj vám nakonec přinese zdraví, slávu a blahobyt."

"Kdyby tak skutečně fungoval, mohl by mi přinést cokoli. Doslova cokoli! Proto ho nekupuji."

"Řekl jsem, že tu jsou určité meze. Jakmile dosáhnete zdraví, slávy a blahobytu, přestane přístroj fungovat. O to jsem se postaral. Ale zatím se můžete napojit na mozek superinteligentní bytosti v budoucnosti a tůn vyřešit své problémy. Hlavně se na ně musíte soustředit, *dříve* než stisknete knoflík. Jinak se vám dostane na stopu Tharn. A nejen on..."

"Tharn? Co to..."

"Je to android," řekl robot a hleděl přitom do prázdna. "Umělý člověk... Ale nyní se zabývejme mým vlastním problémem. Potřebuji menší množství zlata."

"Tak v tom to vězí," řekl Kelvin a pocítil zvláštní úlevu. "Ale já žádné nemám."

"Vaše hodinky."

Kelvin otočil rukou tak, aby byly vidět. "Ne, ne. Ty mě stály mnoho peněz." *

"Já potřebuju jen ten povrch ze zlata," řekl robot a z jeho oka vyšlehl červený paprsek. "Děkuji vám." Ted' byly hodinky jen z kovu.

"Moment!" zvolal Kelvin.

"Když vytvoříte spojení, budete zdravý, slavný a bohatý," řekl robot rychle. "Budete tak šťastný, jak jen člověk této doby může být. Tohle vyřeší všechny vaše problémy - včetně Tharna. Počkejte tu na okamžik." Robot couvl o krok a zmizel za orientačním závěsem.

Nastalo ticho.

Kelvin přenesl pohled ze svých hodinek na záhadný předmět ve své dlani. Měřil asi dvakrát dva palce, byl silný jako dámská kabelka a po jeho straně byl knoflík.

Strčil tu věc do kapsy a vykročil kupředu. Nahlédl za závěs, ale nic neviděl. Jen ve zdi bylo vidět vyříznutý otvor. Robot zřejmě vzal do zaječích. Kelvin vkročil do otvoru a vyšel na denní světlo. Kolem bylo slyšet hluk a rej v zábavním parku a před ním se čemal Pacifik.

Vrátil se znovu do obchůdku a rozhlédl se. V rohu ležel v bezvědomí muž v kouzelnickém rouše. Podle jeho dechu si Kelvin domyslel, že muž je opilý.

Pro všechny svaté, co já budu dělat, pomyslel si Kelvin. Najednou se přistihl, že myslí na někoho - nebo na něco - jménem Tharn, že myslí na androida.

Astrologie... časový kanál... NE! Obrnil se nevírou, aby se z toho nezbláznil. Skutečný robot přece nemohl existovat. To dobře věděl. Často to už slyšel - byl přece reportér!

Zatoužil po společnosti, a tak se vmísil do davu. Plochá krabička ho páčila v kapse. Vzpomněl si na opálený kov svých hodinek. Hlavou mu bleskla vzpomínka na to, jak mu robot na zlomek vteřiny odňal jeho myšlenky a hned je zas vrátil.

Z Chicaga odjel kvůli té zatracené chronické rýmě. Normální rýmě. Žádnou schizofrenií netrpěl, halucinace neměl a tajemné hlasy také neslyšel. Ale ta věc určitě nebyla žádný robot. V tom něco muselo být.

Zdraví, sláva a blahobyť. A co když -

THARN!

Myšlenka mu přímo zaburácela v hlavě.

Napadlo ho: chovám se jako šílenec!

Ale jakýsi tichý hlas jednotvárně opakoval: Tharn - Tharn - Tharn - Tharn -

A jiný hlas se toto opakování snažil přerušit a ukolébat Kelvina do pocitu bezpečí: "Jsem James Noel Kelvin. Pracuji jako reportér, je mi třicet let, jsem svobodný, dnes jsem přijel do Los Angeles a ztratil jsem svůj zavazadlový lístek - a budu muset sehnat nějaké pití a nejlépe slušný hotel. Aspoň že to podnebí mě té rýmy skoro zbavilo."

Tharn, znovu mu našeptalo zrádné podvědomí. Tharn, Tharn.

Tharn.

Zapadl do nejbližší hospody a objednal si pití. Sáhl do kapsy pro mince a nahmatal plochou krabičku. A okamžitě pocítil na rameni lehký dotyk.

Ohlédl se. A uviděl ruku se sedmi pavoučími prsty, bez nehtů a bez chloupků, bílou jako mramor.

Kelvin pocítil zoufalou touhu dostat se co nejdále od toho, kdo mohl mít tak odpuzující ruku. Bylo to pro něho životně důležité, ale jak to provést? Soustředil se na tuto jedinou myšlenku a matně si byl vědom, že tiskne tu věc v kapse, jako by ho mohlo zachránit. Jedno však věděl: musím pryč odtud.

Cizí myšlenky kohosi v budoucnosti ho zavalily jako rozbouřená řeka. Takový problém mohla *taková* bytost se svými vědomostmi a schopností vyřešit v okamžiku a přitom se jí mohlo zdát, že jde jen o okamžitý nápad.

Kelvinovi byly rázem jasné tři metody transportace. Dvě hned zavrhl: motodisky budou teprve vynalezeny a k "vývrtce" potřeboval smyslovou přilbu, kterou neměl. Ale třetí způsob -

Už se z jeho vědomí skoro vytratil! A přitom stále cítil tu ruku na svém rameni. Zachytil se posledního zlomku těch nových myšlenek a přiměl mozek a svaly k té podivné činnosti, tak, jak to viděl u člověka z budoucnosti.

A už byl venku, ovíval ho chladný noční vítr a zjistil, že sedí na zemi.

Chodce muž sedící na zemi ani moc neudivil. Jen jedna žena si ho všimla, ale nepovažovala za slušné na něco se ho vyptávat. Odešla pryč, aniž by ho oslovila.

Kelvin vstal se smíchem ve stavu mírné hysterie. "Tele-ljortace!" řekl. "Jak jsem to dokázal? Už si nevzpomínám... Člověk si to těžko dodatečně vybaví. Budu si muset zase pořídit zápisník."

A potom - "Ale co Tharn?"

Vyděšeně se rozhlédl. Kolem se nic nehýbalo, ale teprve za půl hodiny se jakžtakž uklidnil. Šel po bulváru a rozhlížel se na všechny strany. Tharn se však neobjevoval.

Občas strčil ruku do kapsy a dotkl se chladného kovu. Zdraví, slávu a bohatství. No, třeba by mohl...

Ale knoflík nestiskl. Na to byla vzpomínka na tu cizí, šokující přítomnost příliš čerstvá. To vědomí z budoucnosti mělo příliš velkou sílu.

Ovšem, použije tu věčičku. Ale žádný spěch. Nejdříve si to musí probrat.

Poslední pochyby ho opustily.

Dobrá nálada se ale vytratila už příští den, když se Tharn znovu objevil. Lístky od zavazadel sice Kelvin nenašel, ale těch dvě stě babek, co měl v náprsní kapse v portmonce, mu stačilo. Najal si pokoj v průměrném hotelu - platil předem - a začal se zajímat o svou "zlatou slíпку" z budoucnosti. Prozatím se ale rozhodl žít normálně, dokud na to nepřijde. Zkusil už navázat kontakty s redakcemi několika místních novin, ale to šlo dost pomalu. Tu noc, kdy se nezvaný host objevil, byl Kelvin ve svém hotelovém pokoji.

Byl to samozřejmě Tharn.

Na hlavě měl veliký bílý turban, aspoň dvakrát tak velký než samotná hlava. Měl černý knírek ohnutý dolů a navoskovaný, skoro podle způsobu starých mandarínů. Kelvin ucítil i v zrcadle v koupelně jeho naléhavý pohled.

Kelvin se právě holil před zrcadlem. Chvilku mu trvalo, než si uvědomil Tharnovu přítomnost, takže mu připadalo, že mu najednou narostl knírek. Nahmatal si horní ret, ale ten byl bez jediného chloupku. Ale to se už Tharn přiblížil k zrcadlu a Kelvin uviděl jeho navoskované vlasy.

Kelvin nebyl schopen jediné myšlenky. Začal rychle couvat. Nedošel daleko, zezadu narazil o okraj vany a zastavil se. Když se znovu podíval do zrcadla, odrážela se v něm už jen jeho vlastní tvář. Jenže po několika okamžicích se z mléčné mlhy znovu vynořily navoskované vousy a bílý turban.

Zakryl si oči dlaní a odvrátil pohled. Počítal do patnácti, pak opatrně roztáhl prsty a podíval se. Dlaň tiskl k hornímu rtu a zoufale se snažil najít zárodek kníru. V zrcadle uviděl sám sebe, bez knírku a s brýlemi. Na kratičký okamžik ruku odtáhl, podíval se do zrcadla a honem si zase zakryl oči, aby se Tharn nestačil znovu objevit.

Stále se zakrytým obličejem vešel do ložnice a vytáhl z kapsy v kabátu tu plochou krabičku. Ale knoflík, který měl spojit dvě živé bytosti ve dvou vzdálených dobách, nestiskl. Uvědomil si, že si ho ani *nepraje* stisknout. Toho vstupu do tak cizího mozku se bál ještě víc než věci příštích.

Stál u psacího stolu a skrz polorozevěšené prsty se na něj dívalo jedno oko. Mělo vyděšený výraz za čoučkou jeho brýlí, ale bylo to jeho vlastní oko. Odvážil se odtáhnout celou ruku...

V tomhle zrcadle bylo Tharna vidět lépe. Kéž by nebylo, pomyslel si Kelvin. Tharn měl na sobě bílé holinky z jakési blyštivé hmoty. Kromě nich a turbanu měl na sobě jen jakousi bederní roušku ze stejně blyštivého materiálu. Tharn byl velmi štíhlý, ale na to, aby pronikl do cizího pokoje, byl čilý ažaž. Jeho kůže byla bělejší než turban a na rukou měl po sedmi prstech.

Kelvin se prudce odvrátil, ale Tharn si dovedl poradit. Jeho postava se teď odrážela v tmavém okně. Kelvin si mimoděk všiml, že jeho nohy vypadají "pnrozeněji" než ruce. A v okně se nyní objevila úplně cizí tvář.

Kelvin našel kout, kde na obraz neviděl, schoulil se v něm a zakryl si obličej. Krabičku držel stále v ruce.

No prosím, pomyslel si hořce. K čemu mi tahle hračka bude, když na mě vždycky poštvě Tharna? Teď už jen doufám, že jsem se zbláznil. Pokud nemám prožít celý život s dlaněmi na očích, musí se teď něco stát. Nejhorší na tom všem však byl pocit, že Tharna už někde viděl.

Podíval se škvírou mezi prsty a viděl, jak Tharn zvedá jakousi válcovitou trubičku a míří jí na něho jako zbraní.

A tehdy se rozhodl. *Mustnéco* udělat, a to rychle. Soustředil se tedy na jedinou myšlenku - *chci pryč odtud* - a stiskl knoflík na té krabičce.

A hned si vzpomněl na metodu teleportace, která se mu předtím vytratila z paměti. Vnímál však i jiné věci, jejichž smysl nechápal. Byly tu vůně - někdo myslel stále intenzivněji na - nedovedl to vyjádřit. Měl jen pocit jakéhosi myšlenkového obrazu, který neměl hlavu ani patu. Kdosi jménem Tři miliony a Devadesát Růžových složil novou amorfní skladbu. A měl pocit, jako když olizuje čtyřiadvacetidolarovou známku a lepí ji na pohlednici.

Ale ze všeho nejdůležitější bylo, že ten člověk z budoucnosti pomyslí - ucítí nutkání pomyslet - na teleportační metodu. A Kelvin ji po návratu do vlastního vědomí okamžitě použil.

A padal.

Pocítil prudký náraz do ledové vody. Jeho prsty jakýmsi zázrakem stále držely krabičku. Na nočním nebi zářily hvězdy a nad mořem svítila lehká fosforeskující vrstva. Pak začal vdechovat chladnou mlhu.

Kelvin se nikdy nenaučil plavat.

Když už šel naposledy ke dnu, zachytil se s výkřikem posledního stěbla, které mu zbývalo. Znovu stiskl knoflík. Ani se nepotřeboval soustředit, na něco jiného nebyl s to vůbec pomyslet.

Myšlenkový chaos, fantastické představy - a odpověď.

Bylo třeba se soustředit, a na to neměl už moc času. Tvář mu omývaly bublinky, které cítil, ale v té hrozně slané vodě vůbec neviděl. Ale teď znal vhodnou metodu a věděl, jak jí použít. Pečlivě probral celý postup, který vyčetl z vědomí existujícího v daleké budoucnosti. Z jeho mozku se uvolnilo záření - to byl asi nejpřesnější název té věci - a začalo působit na jeho dýchací orgány. Jeho krvinky se přizpůsobily ...

Teď dýchal vodu. Ten svíravý pocit zmizel.

Ale Kelvin věděl, že v tomto stavu se nemůže udržet po příliš dlouhou dobu. V tomhle mu pomůže teleportace. Určitě si vzpomene, jak se to dělá, vždyť k útěku před Tharnem ji použil sotva před několika minutami!

Ale nevzpomněl si. Metoda se mu úplně vykouřila z hlavy. Nezbyvalo mu než znovu stisknout knoflík, což s odporem provedl.

Stál celý zmáčený na neznámé ulici. Nevěděl, kde se nalézá, ale rozhodně to bylo v jeho vlastní době a na jeho vlastní planetě. I teleportace měla naštěstí svá omezení. Vál studený vítr. Kelvin stál uprostřed kaluže, která se rychle zvětšovala. Rozhlédl se kolem.

Na jednom domě zahlédl šipku udávající směr k tureckým lázním. Vydal se tedy tůň směrem. Hlavou mu vířily neveselé myšlenky. Nebyl nikde jinde než v New Orleansu. A tak se v New Orleansu opil. Myšlenky mu vířily pořad dokola, a pořádná whisky ho uklidňovala. Musí nad sebou znovu získat kontrolu. Dostala se mu do rukou skoro zázračná moc, a on ji teď musí správně použít, než se zase něco stane. Tharn...

Seděl v hotelovém pokoji a popíjel whisky. Musí se na to logicky.

A kýchl.

To nejobtížnější bylo zřejmě v tom, že s tíhl člověkem z budoucnosti měl tak málo společného. A kromě toho se mu podařilo navázat spojení jen ve chvílích osobního ohrožení. Jako kdyby měl přístup do Alexandrijské knihovny na pět sekund denně. Za pět sekund si člověk ani neuspořádá myšlenky...

Zdraví, sláva a blahobyt. Znovu kýchl. Ten robot ho tahal za nos. Teď měl už zdraví v tahu. Ale co ten robot s tím měl

vlastně společného? Řekl mu, že se do jeho doby dostal z budoucnosti, jenže roboti bývají pěkně proslaní. Na to se musí logicky!

V budoucnosti zřejmě žily bytosti jako z nějakých fantastických příběhů: androidi, roboti, takzvaní lidé, jejichž vědomí mu připadalo strašně cizí... Hepčí. Ještě jednou.

Robot mu řekl, že přístroj přestane fungovat, až bude on, Kelvin, zdravý a slavný a bohatý. To mu moc náklady nepřidalo. Co když toho všeho dosáhne, skříňka bude k ničemu, a pak se Tham zase objeví? Ale ne. Na to se musí ještě napít.

Ve střízlivém stavu by se z těch myšlenek snad pomátl, i když věděl, že všechny ty vědecké zázraky skutečně existují. Hep-čí!

Základním problémem bylo použít krabičku takovým způsobem, aby se člověk přitom neutopil aby ho neohrožoval ten fousatý android se sedmi prsty a s tou jeho hůlkovitou zbraní. Musí na to přijít.

Jenže to vědomí bylo hrůzné.

A Kelvin si ve svém opojení náhle uvědomil, že s tím podivným budoucím světem skoro splývá.

Nevnímal ho do všech detailů, ale to hlavní mu bylo známo. Věděl, že je to dobrý svět, svět a doba daleko lepší, než je jeho vlastní. Kdyby byl on tím člověkem, který v něm žije, bylo by všechno v pořádku.

Na to se musí logicky.

Za okny blikala pouliční světla. Mezi nimi probleskovaly zářivky neonů. Bylo to nějak nezvyklé, ale Kelvin sám se také cítil nějak divně. Začal se smát, jenže musel znovu kýchnout.

Všechno, co chci, říkal si, je zdraví, sláva a blahobyt. Pak budu žít šťastně až do smrti a nebudu se muset o nic starat. Pak tu kouzelnou skříňku nebudu potřebovat. Všechno dobře, dopadne.

Vzal krabičku do ruky a prohlížel si ji. Zkusil ji otevřít, ale nešlo to. Prstem zavadil o knoflík.

Jak bych mohl... pomyslel si a maličko zesílil tlak.

Ted', když byl opilý, nebyl ten pocit cizoty tak velký. Člověk z budoucnosti se jmenoval Quarra Vee. Zvláštní, že na to nikdy dříve nepomyslel, ale jak často pomyslí člověk na své vlastní jméno? Quarra Vee hrál jakousi hru podobající se vzdáleně šachu, ale jeho protivník se nacházel na jedné planetě soustavy Síría a hrací kameny mu nic neříkaly. Mozkem Quarra Vee se mihaly složité časoprostorové gambity a Kelvin jim naslouchal. Pak Kelvin přednesl svůj problém, přiměl Quarru Vee, aby se nad tón zamyslel, a potom...

Všechno to bylo popletené. Ve skutečnosti měl Kelvin totiž dva problémy. Za prvé - jak vyléčit rýmu. A za druhé - jak dosáhnout zdraví, slávy a bohatství ve světě, který musel pro Quarru Vee být prehistorií.

Pro Quarru Vee to však byl docela nepatrný problém. Vyřešil jej a pak se vrátil zpět ke své hře se Síríem.

Kelvin byl zpátky v hotelovém pokoji v New Orleansu.

Kdyby nebyl tak opilý, nikdy by se nebyl k něčemu takovému odvážil. Musel k tomu naladit mozek na mozek kohosi ve dvacátém století, jehož vlnová délka byla právě taková, jakou potřeboval. Charakter takové vlnové délky mohla ovlivnit celá řada faktorů - zkušenost, možnosti, postavení, znalosti, představitost, poctivost - ale po pečlivém zkoumání nakonec mezi téměř stejnými třemi mozky vybral ten pravý. Ten jeden vedl o tři desetinná místa. Kelvin, opilý jak zákon káže, se zachytil myšlenkového paprsku, uskutečnil proces teleportace, a paprsek ho přenesl přes celou Ameriku do skvěle vybavené laboratoře, v níž seděl jakýsi muž a četl si.

Muž byl holohlavý a měl rudý zježený plnovous. Když se Kelvin pohnul a o cokoliv zavadil, prudce vzhledl.

"Moment!" vyrazil. "Jak jste sem dostal?"

"Zeptejte se Quarra Vee," řekl Kelvin.

"Koho? Cože?" Muž položil knihu.

Kelvinovi se zdálo, že se mu nově nabyté vědomosti vytrácejí z paměti. Na okamžik stiskl knoflík, aby se znovu na všechno upamatoval. Tentokrát to ani nebylo tak nepříjemné. Začínal už trochu chápat, jaký může svět Quarra Vee asi být. A ten svět se mu zamlouval. I když věděl, že na to všechno také zapomene.

"Mám pro vás vylepšení Woodwardovy proteinové analogie," řekl muži s rudým plnovousem. "Stačí na to jednoduchá syntéza."

"Kdo u čerta jste?"

"Říkejte mi Jim," řekl prostě Kelvin. "Buďte zticha a poslouchajte." Začal mu to vysvětlovat, jako malému a hloupému dítěti. Přitom ten člověk byl jedním z nej přednějších amerických chemiků. "Proteiny se skládají z aminokyselin. Existuje přibližně třiatřicet aminokyselin."

"Neexistuje."

"Existuje. Jejich molekuly lze sestavit na mnoho způsobů. Tak získáme téměř nekonečné množství proteinů. A všechno živé je vlastně určitou formou proteinu. Absolutní syntéza v sobě zahrnuje aminokyselinový řetězec příliš dlouhý na to, aby se dala rozeznat proteinová molekula. V tom je ta potíž."

Muž s plnovousem byl velice zaujat. "Fisher jich sestavil do řetězce osmnáct," řekl. "Anderhalden se dostal k devatenácti, a ovšem Woodward vytvořil deset tisíc jednotek dlouhé řetězce. Ale co se týče testů..."

"Kompletní proteinová molekula sestává z kompletních sad sekvencí. Jenže když testujete jen jednu nebo dvě části analogie, nemůžete vědět, jaké jsou ty ostatní. Okamžik." Kelvin znovu stiskl knoflík. "Už vím. Nu, ze syntetizovaného proteinu můžete udělat skoro všechno. Hedvábí, vlnu, vlasy - ale to hlavní," řekl a kýchl, "je samozřejmě lék proti rýmě."

"Tak podívejte se," řekl muž s plnovousem.

"Některé z virů jsou aminokyselinovými řetězci, že? Tak potom změňte jejich strukturu. A budou bezmocné. A bakterie také. A syntetizujte antibiotika."

"To bych rád. Ale pane...!"

"Říkejte mi Jim."

"Ano. Jenže tohle je už stará písnička."

"Vezměte si tužku," řekl Kelvin. "Ted' budete mít pevná fakta a vzorce. Syntetizace a testování se provádí takto..."

Pečlivě a podrobně mu všechno vysvětlil. Pouze dvakrát si musel vypomoci krabičkou. Když skončil, vousáč položil tužku a zíral do prázdna.

"To je neuvěřitelné," řekl. "Kdyby to fungovalo."

"Já chci zdraví, slávu a bohatství," řekl Kelvin úpěnlivě. "Bude to fungovat."

"No ano, ale člověče zlatá-"

Ale Kelvin se nedal. Naštěstí objevil díky svému mozkovému testu člověka poctivého, který také dokáže využít příležitosti. Proto nakonec chemik slíbil podepsat s Kelvinem partnerskou smlouvu. Obchodní možnosti využití nového procesu byly nedozírné. Dupontové a General Motors by za něj daly pěkný balík.

"Já chci hodně peněz. Chci bohatství."

"Získáte milion dolarů," řekl vousáč trpělivě.

"Tak mi dejte stvrzenku. Chci to mít černé na bílém. Pokud mi nechcete dát ten milion hned."

Chemik se zamračil a zavrtěl hlavou. "To nemohu. Musím provést testy, zahájit jednání - ale nebojte se. Váš objev cenu milionu má. Budete slavný, stejně jako já."

"A zdravý?"

"Brzy už nebudou existovat žádné nemoci," pronesl tiše chemik. "To je skutečný zázrak."

"Tak to napište," požadoval Kelvin.

"Tak dobrá. Smlouvu můžeme podepsat zítra. Tohle prozatím postačí. Je mi jasné, že skutečnou zásluhu máte vy."

"Musí to být napsané inkoustem. Tužkou to nestačí."

"Tak moment," vousáč se zvedl a šel pro pero. Kelvin si prohlížel laboratoř a zářil.

Tharn se zmaterializoval tři stopy od něj. Držel v ruce úzkou trubičku. Zvedl ji.

Kelvin se okamžitě napojil na časový kanál. Pak udělal na Tharna dlouhý nos a teleportoval se hodně daleko.

Octl se v obilném poli. Jenže nedestilované obilí Kelvina nezajímalo. Zkusil to znovu. Tentokrát se dostal do Seattlu.

A tím začala hra na schovávanou, která trvala dva týdny.

Necítil se právě nejlépe.

Měl strašlivou kocovinu, v kapse dva centy, a nehorázný hotelový účet. Jeho nervy byly neustálým útekem před Tharnem pomocí teleportace tak zničené, že před úplným zhroucením ho chránila už jen whisky. A ani ta už skoro nepomáhala. Účinek nápoje se vytratil a on si připadal jako po smrti.

Kelvin zamžoural a zoufale zasténal. Sundal si brýle a čistil je, ale to nepomáhalo.

Jaký byl pitomec. Vždyť ani nevěděl, jak se ten chemik jmenuje.

Zdraví, sláva a bohatství na něj čekaly doslova za rohem, ale za jakým rohem? Jednoho dne pravděpodobně zjistí, že objev o nové proteinové syntéze byl publikován, jenže kdy to bude? A co bude mezitím s Tharnem?

A ten chemik ho také nemohl najít. Kelvina znal jen jako "Jima". Tehdy se mu to zdálo jako dobrý nápad, ale teď už ne.

Kelvin vytáhl krabičku a zíral na ni zarudlýma očima. Quarra Vee, co? Teď ho začínal mít docela rád. Jenže nejpozději po půlhodině zapomněl všechno, co se od něho dozvěděl.

Tharn se objevil několik stop před ním. Tentokrát stiskl Kelvin knoflík téměř okamžitě.

A znovu teleportace. Seděl teď uprostřed pouště. Kolem byly jen kaktusy a drobné keříky. V dáli bylo vidět horský masiv.

Tharn tu však nebyl.

Kelvina přepadla žízeň. Co kdyby ta věc teď najednou přestala fungovat? Ne, takhle to už dál nešlo. Dozrálo v něm rozhodnutí, nad kterým už týden rozvažoval. Měl chuť praštit se do hlavy. Vždyť je to tak prosté!

Jak to, že na to nepřišel už od začátku?

Soustředil se na problém: Jak se můžu zbavit Tharna? Stiskl knoflík...

O chvíli později znal odpověď. Bude to opravdu jednoduché. Tísňivý pocit náhle zmizel. Pocítil nový občerstvující příval myšlenek. Všechno mu bylo jasné.

Čekal na Tharna.

Nemusel čekat dlouho. Rozvlnil se vzduch a před ním se objevila bleďá postava s turbanem na hlavě.

A trubička na něho mířila.

Kelvin nechtěl riskovat. Znovu předložil svůj problém, stiskl knoflík a přesvědčil se, že tato metoda je ta pravá. Bylo třeba jenom myslet velice speciálním a zvláštním způsobem - tak, jak mu to Quarra Vee naznačil.

Tharn couvl. Ústa pod knírkem se rozevřela a z nich se vydral výkřik: "Ne! Počkej! Chtěl jsem tě jen -!"

Kelvin se soustředil silněji. Cítil, jak myšlenková energie zaplavuje androida.

Tharn zablekotal: "Zkoušel jsem - nedal jsi - mi - možnost -!"

A pak ležel Tharn na žhavém písku bez hnutí, s pohledem upřeným vzhůru. Sedmiprstá ruka se zachvěla a zklidnila. Umělý život, který byl duší androida, zmizel. A už se nikdy nevrátí.

Kelvin se odvrátil a zhluboka si oddechl. Teď byl v bezpečí, 78% pudil z hlavy všechny myšlenky kromě jediné, všechny problémy kromě jediného: Jak najít muže s nidým^plnovousem?

Toto je začátek našeho příběhu:

Quarra Vee seděl na stroji času se svým androidem Tharnem a kontroloval, jestli je všechno v pořádku.

"Jak vypadám?" zeptal se.

"Ujde to," řekl Tharn. "V té době, do které odjíždíš, tě nikdo podezírat nebude. To vybavení jsme vyrobili poměrně rychle."

"Ano - rychle. Ty šaty - dost se podobají lněným a vlněným. Hodinky, peníze - v pořádku. Stejně je to zvláštní - hodinky! Zkus si představit lidi, kteří potřebují k určení času stroje!"

"Nezapomeň na brýle," řekl Tharn.

Quarra Vee si je nasadil. "Hm-m. Ale já si myslím ..."

"Bude to bezpečnější. Látky obsažené v čočkách tě ochrání proti myšlenkovému záření. Nesundavej si je, ten robot ti může vyvést něco moc nepěkného."

"Raději by neměl," řekl Quarra Vee. "Ten zatracenej, věčně nespokojenej robot! Co si vlastně myslí? Vždycky si na něco stěžoval, ale aspoň znal své místo. Neměl jsem ho vůbec nechat vyrobit. Nechci vědět, co v tom poloprehistorickém světě natopí, když ho nechytíme a nepřivedeme domů."

"Teď je támhle, v tom astrologickém obchůdku," řekl Tharn a sestoupil se stroje. "Zrovna přišel. Budeš ho muset překvapit a chytit. A dej si pozor! Ten robot ti může něco provést: nesmíš mu dát k tomu příležitost. Nevím, které schopnosti si vypěstoval sám, ale vím, že už je přímo expertem na hypnózu a na vymazávání paměti. Nebudeš-li dost opatrný, vymaže ti úplně paměť a nahradí ji umělou pamětí, kterou vytvořil. Nech si na sobě ty brýle. A kdyby se ti něco stalo, uzdravím tě rehabilitačním paprskem. Dobře?" A vytáhl malý podlouhlý projektor tvaru trubičky.

Quarra Vee přikývl: "Neboj se. Než se naděješ, jsem zpátky. Domluvil jsem se s tím Sírianem, že dnes večer partii dohrajeme."

Nikdy ji však nedohrál.

Quarra Vee sestoupil se stroje času a loudal se po chodníku k obchůdku. Cítil se strašně nepohodlně v těch hrubých a tuhých šatech. Trochu se zavrtěl. Stál už před obchodem a prohlížel si namalovaný nápis.

Když odsunoval záclonu z kanafasu, cosi ho udeřilo do obličeje - asi špatně zavěšené lanko - a shodilo mu z nosu jeho brýle s obroučky z pravé želvoviny. Jeho nechráněné oči oslnil modrofialový blesk. Na chvíli měl pocit naprosté dezorientace, motala se mu hlava. Ale hned to přešlo.

"Jste James Kelvin," řekl robot.

**přeložil Jan Pavlík
ilustroval Ivo Spasou**

Donato Altomare

Jako had, který si hryže ocas

Srdce společnosti Metal Inc. tepalo plným životem jako vždy; s chaotickou energií, ale efektivně. Přesto dnes něco nehrálo. Znepokojené tváře zaměstnanců a jejich strnulé pohyby... Všichni jako by čekali něco nepřijemného, snad nějakou důkladnou kontrolu...

Olsen tomu nerozuměl. Možná je to falešný dojem, možná se dal ovlivnit fámami o pochybné prosperitě téhle společnosti. Rychle prošel dlouhou chodbou, po jejíchž stranách zely otevřené vchody do místností plných stenotypistek, a stanul před lesklým stolem, za nímž seděla žena středních let a chmurně ho pozorovala.

"Jsem major Dan Olsen," představil se, "mám schůzku s doktorem Fujimem."

Žena si viditelně oddychla. "Ano, major Olsen z Hvězdného sboru. Pojdte, prosím, jste očekáván." Vstala, zaklepala na postranní dveře a aniž počkala na vyzvání, otevřela. Beze slova pak za Olsem namířila.

"Vítejte, majore."

Doktor Fujimo, největší akcionář a prezident společnosti Metal Inc., byl přímo protikladem japonského typu. Vysoký, statný muž hranaté tváře. Jen barvu pletí a oči zdědil po dávných předcích. Široce se usmál, vstal a s napřaženou pravicí šel hostu vstříc.

Olsen mu stiskl ruku a usadil se do křesla pro hosty.

"Můj čas je drahocenný, jistě i váš," začal Fujimo, "proto si dovoluji přiskočit úvod. Patrně jste slyšel, že moje společnost je v nesnázích. Od té doby, co naše loď-laboratoř zůstala na Cereře, mnozí přestávají důvěřovat našim akcím. Celý náš výrobní cyklus závisí výhradně na té lodi, která vyhledávala asteroidy bohaté na minerály a přesouvala je do volného kosmu, kde se dají snadno zpracovávat. Ztráta tohoto malého technického zázraku ochromila naši činnost. Loď znovu postavít, to by trvalo aspoň tři roky, když už pomíneme astronomické výdaje."

"Ztroskotala?" zeptal se Olsen.

"Ne. A to je na celé věci nejzáhadnější. Pár minut po přistání se pilot přestal ozývat. Od té doby uplynulo dvacet dní. Loď je závislá na orbitální stanici a vzduch a potraviny má nejdéle na dva týdny. Pilot už tedy nežije. K Cereře se mezitím žádná jiná loď ani nepřiblížila, stanice tu zónu nepřetržitě sleduje. Ostatně nemyslím, že by se jen tak někdo dokázal pohybovat mezi asteroidy."

"Řekl jste, zeje to nejzáhadnější. Jsou tu tedy i jiné záhady?"

"Jsou. Ale jiného druhu. Mnoho malých akcionářů teď chce své akcie prodat a my je buď musíme koupit, nebo vyhlásit bankrot, přestože bychom, při našich zásobách, byli schopni situaci zvládnout. Ano, snadno bychom ji zvládli, kdyby... Kdyby se nevyskytl nikdo, kdo by je koupil za vyšší ceny, než je jejich hodnota, to jest za ceny pro nás nepřijatelné."

Existuje jakási stínová společnost, která vznikla ze dne na den a o níž nikdo neví nic jiného, než že disponuje spoustou peněz. Jednapadesátiprocentní balík akcií je našťáště v mých rukou a já ho za žádnou cenu neprodám. Situace mě ale značně znepokojuje. Napijete se?"

"Díky." Olsen zavrtěl hlavou, alkohol neměl rád. "Chápu vaše znepokojení. Nechápu však, čím vám mohu být užitečný. Jsem důstojník Hvězdného sboru a..."

"... a zacvičujete nováčky kosmické policejní služby. Ano, vím to a promiňte, že jsem vás přerušil. Zoufale hledám někoho, kdo je zvyklý na pobyt v kosmu a dokáže se pohybovat mezi planetkami. Kdysi se předpokládalo, že se celé lidstvo přesune do kosmu, a to byla chyba. Jako... jako kdyby se v době bratří Wrightů bylo předpokládalo, že se všichni lidé stanou letci. Ale dnes je jasné, že vesmír zůstane otevřen jenom velmi schopným specialistům. Takovým, jako jste vy." Chvilí majora mlčky pozoroval. "Na nátlak několika mých přátel vám náčelník sboru podepsal zvláštní dovolenou na neomezenou dobu." Fujimo se opět odmlčel, pak dodal s úsměvem: "V bance Měsíčního města je pro vás uloženo dvě stě tisíc dolarů ve zlatě, samozřejmě do té sumy nejsou započítány výlohy."

Olsen hvízdal. "Kterou planetu mám za ty peníze propátrat?"

"Žádnou, příteli, žádnou. Jen si musíte udělat krátký výlet do kosmu."

"Kam?"

"Na Ceres."

Mateřská loď ho propustila asi dvacet tisíc kilometrů od pásma asteroidů. Proplést se mezi nimi, to už byla jeho věc. V dálce jiskřila největší z planetek, Ceres, a svým perlovým leskem připomínala měsíc v bezmračné noci.

Dan Olsen měl k dispozici několik hodin, ale doufal, že to zvládne dřív, pokud se mu ovšem podán proplést se až k Cereře. Pilotů, kteří byli schopni v pásmu manévrovat, nebylo víc než tři nebo čtyři a Dan si toho byl vědom. Toulavých balvanů tu bylo nespočet a skoro všechny se pohybovaly nepravidelně.

Rychlou obhlídkou se přesvědčil, že je všechno v pořádku. Do 'horké' zóny se dostane asi za sedmdesát minut; má dost času, aby si zopakoval, jak to bylo s pilotem lodi-laboratoře.

Společnost Metal Inc. potkalo před lety dvojí štěstí. Možnost zkonstruovat létající laboratoř pro pátrání po kovech mezi planetkami. A získání jediného pilota na světě, který se v nebezpečném pásmu dokázal s lodí pohybovat. Mnozí se pokoušeli o průlet pásmem asteroidů, ale nikdo se nevrátil. Jen Carlos Robodero.

Fujimo ho štědře platil. Pozemské přírodní zdroje už byly téměř vyčerpány, ale Fujimo va společnost měla díky Roboderovi stále dostatek kovů. Nebo spíš nadbytek.

Až jednou Robodero přistál na Gereře. . .

Olsen si vzpomněl na nahrávku, kterou vyslechl ve Fujimově kanceláři. Zachycovala pilotovu situaci po přistání.

"Je... je tu něco divného. Všude kolem. Něco těžkého, skoro hmatatelného..." (Výboj. Registrace rozhovoru měla poruchy.)

"Myslíš, že je tam nebezpečno?" To byl Fujimův hlas ze Země.

"Nevím. Od chvíle, kdy jsem vystoupil, cítím něco jako... jako volání. Pro všechno na světě !"

"Co se děje?"

"Vidím záři. Velmi jasnou záři... Tam dál, mezi šedými skalami."

"Neriskuj !" Fujimův hlas zněl znepokojeně. "Prozkoumej to nějakým přístrojem."

"Nemyslím, že to bude nutné." (Výboj.)

"Nechal jsem ti volnou ruku, ale teď musím zasáhnout. Jsi příliš důležitý, než abych ti dovolil zbytečně riskovat."

Zdalo se, že Carlos neslyší. Ozval se až po chvíli. "Je to krystal. Nádherný krystal. Nikdy jsem neviděl tak velký. Tak... čistý. Ne, to není možné! Ano! Zázrak. O kus dál vidím další, musí jich tu být spousta. Aspoň jeden si vezmu, musím se té krásy dotknout."

"Zadrž! Je to šílenství!"

"Ne, jistě není nebezpečný. (Výboj.) Cítím to. A já se málokdy mylím."

Bylo slyšet vzdech. "Carlosi! Ozvi se! Je všechno v pořádku?"

"Ano, asi ano. (Výboj.) Je to opravdu neobyčejný kus. Jako by se chvěl. A zní, slabounce zní... Připomíná mi... (Výboj.) Co mi jen připomíná? Snad hudbu, kterou jsem slyšel, na Zemi, když jsem byl naposled doma..."

"Mluv dál!"

Ticho.

"Co je, Carlosi? Odpověz!"

Opětně.

"Všechny pokusy byly marné," řekl Fujimo Olsenovi a vypnul přístroj. "Carlos zůstal nahoře... a s ním ta drahocenná loď. V jediném okamžiku jsem ztratil nejlepšího pilota a nejlepší loď světa. Potřebuju je, pilota i loď. Chci je zpátky! A také nějaké vysvětlení chci. Nemusi být docela logické, ale musí být věrohodné."

Lidi schopných doletět na Ceres je sotva tolik, co prstů na jedné ruce. Vy jste jeden z nich, majore. Leťte na Ceres! Sestupte tam s modulem apak ho nechtě na planetce. Ale přivezte mi loď! Aspoň loď," opakoval.

"Nejsem cynik. Ale práce tisíců lidí závisí na mé společnosti, na Metalu Inc. A Metal závisí na té lodi. Přivezte ji a dvě stě tisíc dolarů ve zlatě je vašich."

Ze vzpomínám vytrhl Olsena bzukák. Byl ve žluté zóně a za okamžik měl vletět do červené, do horké zóny. A tam bylo zapotřebí veškerého jeho pilotního umění.

Bylo to obtížnější, než předvídal. Několikrát už začal pochybovat, ale s malou dávkou štěstí a s velkou dávkou obratnosti nakonec dokázal proletět. Přijala ho osamocená, šedošedá Ceres.

Přistál vedle lodi-laboratoře, zkontroloval motory a sestoupil do prachu planety.

Přechodová komora lodi byla otevřena, Carlos tedy vyšel ven a nevrátil se. Špatné znamení.

Olsen se rozhlédl. Jeho pohled přitáhl jiskření, něco svítilo v prachu. Krystal. Přečasný zářící krystal; jako by čekal, jako by se vlídně nabízel...

Ne, není radno se ho dotknout. Je nebezpečný. Souvisí s Carlosovým zmizením. Nahraný rozhovor skončil ve chvíli, kdy vzal Carlos tuhle vábivou věc do ruky. Chudak Carlos, jistě leží mrtev někde opodál.

Major se už vydal mrtvého hledat, když si všiml stop. Z otvoru přechodové komory vycházely dvojí stopy. Jako by pilot dvakrát vyšel, ale ani jednou se nevrátil. Nebo jako by vyšli dva lidé...

Dva? Nesmysl. V lodi je místo jen pro jednoho. Stopy se zdají pokračovat souběžně...

Olsen po nich došel až k malému výklenku ve skále. Podobných výklenků bylo všude plno, v každém jiskřil krystal; jen tenhle výklenek byl prázdný. Nejspíš ho odtud Carlos vzal... Ale kam se s ním vydal? Jedny stopy zde končily a to bylo velmi divné. Kdyby měl vznášedlo, nebyly by tu žádné stopy.

Druhá linka stop odbočovala doleva a Olsen se rozhodl ji sledovat. Vtom spíš ucítil než zahlédl nějaký pohyb. Rychle se otočil a ve zlomku vteřiny viděl astronauta, jak se rozplývá v nic. Nebo se mu jen zdálo, že ho vidí? Mohla to být halucinace...

I druhé stopy se po chvíli ztratily a Olsen pak dlouho marně bloudil mezi skalisky a po pláních. Nebylo tu nic živého, celá Ceres byla úplně pustá. I přístroje to prokázaly.

A přesto viděl něco... Nebo spíš někoho... Pokud to nebyl jeho vlastní odraz na hladké stěně skály. Nebylo přece možné odejít odtud bez dopravního prostředku. Leda se rozplynout v kosmu.

Olsen byl spíš zmaten než unaven. Aby se uklidnil, rozhodl se předpokládat, že viděl přelud. Jeho hlavním úkolem bylo přivést loď, s Carlosem nebo bez něho, a tak do ní vstoupil.

V přechodové komoře vyčkal, až se naplní vzduchem, pak si svlékl kombinézu a uložil ji do příslušné schránky. Do prázdné schránky. Carlosova kombinéza tam samozřejmě nebyla, ale neměla tam chybět aspoň jedna rezervní. Jeden člověk přece nemohl odejít v obou. Ledaže přece jen vyšli dva lidé.

Nedávalo to smysl. Olsen mávl rukou a šel zkontrolovat řídicí kabinu. Rádiový přenos byl dosud zapnut po posledním hovoru, jistě je to otevřený most mezi lodí a Fujimo vou pracovní. Stačí promluvit?

"Halo, slyšíte mě? Volá Olsen. Z planety Ceres."

"Slyším." Zdalo se, že Fujimo čekal na zavolání. "Všechno v pořádku?"

"Se mnou ano. Jen musím ještě prohlédnout loď."

"A Carlos?"

"Žádná stopa. Vlastně jich je tu víc, než by mělo být."

"Víc? Hm... Poslyšte, hledal jste Robodera i venku?"

"Samozřejmě." Olsen nedokázal ztlumit lehkou ironii v hlase.

"Takže se vracíte s lodí..."

"Jen co se ujistím, že je celá v pořádku, letím."

"Dobře. Ale... opatrně!"

Olsen neodpověděl, ale nechal rádio zapnuté. Vydal se do skladu nástrojů. Našel ho v pořádku a v pořádku byl i nákladový prostor, ložnice a - aspoň na pohled - laboratoř a kuchyňka. Podle spotřebovaných zásob bylo zřejmé, že Carlos zůstal v lodi jen velmi krátkou dobu.

Ještě lednici...

Sotva ji otevřel, vyvalilo se z ní něco těžkého v igelitovém pytli. Ve tváři to mělo děsivý skles.

Fujimo upíral na Olsena zachmuřený pohled.

"Seřaďme si fakta. Hledáte Robodera, venku není a potvrzují to i přístroje, pak zahlédnete astronauta mizějícího mezi skalami a rozplývajícího se v nic, ale nato najdete jeho mrtvolu v lednici, dokonce zabalenou v igelitu. Vzal jste v úvahu možnost sebevraždy?"

Dan Olsen byl dobře vychovaný muž, a tak se nezasmál, ale řekl klidně: "Nejdřív se zastřelí, pak se zabalí do igelitu a usadí se v lednici? Ne. V lodi musel být ještě někdo kromě Robodera. Nebo ho očekával na planetce. Já vím, že jsou to absurdní hypotézy, ale nic jiného mě nenapadá. Kdo to byl, proč to udělal, jak se mu podařilo zmizet... Je tu zkrátka kupa otázek, na které není odpověď. Jen jedno je jisté. Kdyby se podařilo najít vraha, všechno by hned bylo jasné."

Fujimo kývl: "Souhlasím. A možná vám mohu dát tip. Carlosova smrt by byla těžkou ranou pro Metal. Říkám 'by byla', protože ji musíme udržet v tajnosti. Spoléhám na vaši mlčenlivost." Zadíval se Olsenovi do očí. "Majore, hodilo by se vám dalších sto tisíc dolarů ve zlatě?"

"Mám pátrat?"

"Ano, pátrat. Zjistit, zda za tou vraždou není ten prokletý zájemce o koupi akcií. Pátrejte, ale diskrétně. Odpuště, že se opakuji, ale nikdo se nesmí dovědět, že Carlos nežije. Malí vlastníci akcií by je velmi rychle prodali... V takových případech je pochybnost lepší než jistota."

"Jistě." Dan Olsen se zamyslel. "Jsem si jist," řekl pak, "že v celém páhpadu je nejdůležitější ten krystal. Měl by se prozkoumat. Co asi znamenal pro Carlose, že ho i po smrti tak silně tiskl k hrudi?"

"Možná máte pravdu, ale prozatím nechci, aby se krystalu někdo dotkl. Kdo ví, jaké je v něm nebezpečí. A teď, co uděláte nejdřív?"

Olsen pokrčil rameny. "Asi navštívím jednu vdovu, která dosud neví, že je vdovou."

"Vlastně bych rád věděl jen jedno, paní Roboderová, a to, zda se váš manžel, než odletěl na Ceres, choval normálně, jako vždycky."

Paní Roboderová se zdála zmatena. Olsen jí zamlčel manželovu smrt a cítil se trochu jako podvodník. Útěchou mu bylo jen to, že se tak snáze odhalí vrah. Žena mlčela, zahleděna do nějakého vzdáleného bodu, jako by v duchu sledovala své neuskutečněné sny. Když pak promluvila, zněl její hlas jakoby z dálky.

"Ničeho nenormálního jsem si nevšimla. Když byl poslední doma, všechno bylo jako vždycky. Byl rád, zeje tady, zeje se mnou. Ne, nic zvláštního jsem nepozorovala."

"Měl přátele? Nebo snad... hrál hazardní hry? Nebo... Odpusťte mi tu otázku, možná jste spolu nevycházeli dobře?" Báł se, zeji zranil, její hezká tvář na chvíli pobledla.

"Můžete mi věřit, a nemusíte. Ale byli jsme spolu šťastni. Ano, hrával s přáteli karty. Ale o málo. Když už prohrál, bylo to nejvýš pár dolarů. A neměl nepřátele. Žil jen pro mě a pro svou práci. Byl okouzlen vesmírem a měl k němu hlubokou úctu. Často říkal: Jednou tam objevím něco fantastického. Věřil si. Věřil ve své schopnosti, ve svůj šťastný osud."

"Děkuji." Dan Olsen vzpomínal. "Je mi líto, že jsem vás obtěžoval. A... kdybyste si přece jen vzpomněla na něco neobyčejného..."

Zavrtěla hlavou. "Nejspíš ne. Pokud se nedá pokládat za neobyčejné, co se přihodilo před několika měsíci, na mé narozeniny."

"Co to bylo?"

"Taková hloupost."

Žena se usmála a Dan se znovu posadil.

"Právě jsem doprala a začala chystat oběd. Carlos šel do sklepa, měl tam něco na práci, už nevím co. Než odešel, pustil gramofon a kuchyň zaplavila líbezná hudba, to byla deska k mým narozeninám. Potom... " Zaváhala.

"Potom?"

"Potom jsem ho viděla v zahradě. Zdálo se mi to nemožné. Jediné dveře do sklepa vedou z kuchyně a já jsem se ani na chvíli nevzdálila od sporáku. Musel mi tiše proklouznout za zády. Ani dnes nechápu, jak dokázal projít tak blízko mě, aniž jsem ho zpozorovala."

Dan opět vstal, trochu zklamán. "Je-li to všechno, už vás nebudu zdržovat."

"Ano, to je všechno. Vzpomínám si, že když se ze zahrady podíval oknem do kuchyně a uviděl mě, vykulil oči, jako kdyby spatřil přízrak. Je až neuvěřitelné, že se uměl zatvářet tak překvapeně."

Pomaloučku kráčel ke dveřím. Žena dodala, jakoby jen pro sebe: "Byl to opravdu velký šprýmař. Možná i za tím jeho zmizením je nějaký zert. Tím bláznivým nápadem mě tehdy opravdu rozesmál."

Dan se zastavil. "Jakým nápadem, paní Roboderová?"

Zasmála se. "Že se šel projít po zahradě v astronautické kombiněze."

"Když jste mě žádal o let na Ceres, zmínil jste se, že jen několik málo pilotů je tam schopno letět. Předpokládám, že víte, kteří to jsou."

Fujimo kývl. "Ani si to nemusíte zapisovat. Je vás pět. Totiž bylo vás pět. Odečteme-li Carlose a vás, zbývá Alberto Mansi, William Rodstock a Karpai Mom, Rus kavkazského původu. Rodstock a Mom pracují na vnějších planetách, příliš daleko, než aby mohli mít nějakou účast v naší záležitosti. A o Mansim nejsou zprávy už aspoň rok."

"Víte o něm něco přesnějšího?"

"Není toho moc. Byl důstojníkem italské armády. Když byla rozpuštěna, hledal práci u nás. Měli jsme jen jednu loď a výborného pilota. Požádal jsem ho o adresu, pro případ, že budu potřebovat druhého pilota. Nic z toho nebylo. Víte, zdá se to neuvěřitelné, ale člověk jeho kvality nemá mnoho možností. Někdy čas dělal šoféra ve školních a turistických letadlech. Pak nechal školáky i turisty a zmizel někde v Novém Římě."

"Mohla by to být stopa."

"K řešení Carlosovy smrti? Sotva. Ale když myslíte..."

"Rád bych viděl také seznam všech propuštěných zaměstnanců Metalu. Od jeho vzniku."

S náznakem úsměvu otevřel Fujimo zásuvku psacího stolu a podal Olsenovi popsáný list. "Myslel jsem na to. Tady je."

V té chvíli zazvonil telefon a Fujimo zvedl sluchátko.

"Ano, jsem to já. Fujimo osobně." Poslouchal a jeho tvář temněla. "Poslyšte, vyňďte svému klientovi, že moje odpověď zůstává NE. Absolutně a definitivně ne. Svůj balík akcií neprodám, ať nabízí jakoukoliv cenu." - "Ne, nezajímá mě, zůstanu-li prezidentem." - "Ne, nerozmyslím si to." Trásl sluchátkem a stiskl zuby.

"Znovu ten mizera," řekl. Bylo vidět, jak násilím potlačuje zlost. "Tohle je ale můj problém. Vy myslete na Ceres."

Nový Řím, to byla nesmírně rozlehlá metropole. Předváděla svou krásu, trochu podvodnou, lesklými mrakodrapy a obrovskými bloky z průhledného plastiku, v nichž byly konzervovány antické památky. Naštěstí to kdysi někoho napadlo, jinak by se do našich dnů nedochovály.

Hledat někoho bez náležitého vodítka, to se rovnalo celoživotnímu bloudění ulicemi. Neúspěšnému bloudění. Dan Olsen měl však adresu, a tak téměř bez hledání ulici našel. Přeběhl pohledem dlouhou řadu oken, která se táhla po fasádě budovy, a vešel. Pětadvacáté patro, byt číslo 37. Stanul přede dveřmi, za nimiž se ozýval neurčitý hluk. Zvonek nefungoval, na klepání nikdo nereagoval. Strčil do dveří a ty se otevřely.

Vstoupil. Obklopila ho hudba, cinkání skleniček, změř hlasů a barev, smích a výkřiky. Bylo tam mnoho Udí, ale nikdo si nevšiml jeho příchodu. Dan pokrčil rameny a přistoupil k dlouhému stolu, na němž byla lákavá výstava lahůdek všeho druhu. Láhve poloprázdné, ale podnosy plné. Drze si vzal několik chlebiček z ruským kaviárem, jistě pravým; chutnaly výborně. Naproti tomu gutó z Venuše byla určitě imitace, nestálo za nic. Ušklíbl se a polovinu odhodil do koše na tácky.

"Gutó vám nechutná?"

Zvedl oči. Hezká žena, asi třicetiletá, ho pozorovala napůl ironicky, napůl znechuceně. Měla na sobě lesklé Šaty, které s každým pohybem měnily barvu. Poněkud vyšlá z módy.

"Má chuť jako papír. Možná ho měl kuchař příliš dlouho ve chladničce."

"Kdo jste?" Její hlas zněl tvrdě. "Nevzpomínám si, že bych vás byla pozvala. Novinář? Chystáte se napsat reportáž?"

"Och ne! Můj dědeček byl vynikající novinář, a také všichni ostatní moji předkové, ale já jsem porušil tradici. Jmenuji se Dan Olsen a jsem majorem Hvězdného sboru."

Lehce zbledla. Prsty objala sklenici a stiskla ji, až jí zbělely klouby. Pak se násilně usmála a její hlas ztratil všechnu tvrdost:

"Je mi líto, že jsem k vám byla tak strohá, ale chápejte, tohle je slavnost jen pro nejbližší přátele... a je tu pár osobností, které si přejí zůstat v anonymitě."

"Ode mě se nemusíte ničeho obávat. Klepal jsem, ale nikdo neotevřel. Pak jsem zjistil, že dveře nejsou zavřeny..."

"Zamknu je. Jen... Neřekl jste mi důvod své nečekané návštěvy." Snažila se o laskavý tón, ale její pohled nezměkl.

"Nic, co by vám mohlo dělat starosti. Hledám Alberta Mansiho a tohle je jeho poslední adresa, jak jsem zjistil."

Ženiny oči se rozšířily. Nervózní tik jí zvedl jeden ústní koutek. Bylo vidět, jakou námahu musí vynaložit, aby ve tváři udržela úsměv.

"Alberto? Ale ten už tu nebydlí,"

"Znáte ho?"

"Cože? Já... Jistě. Vlastně ani ne." Marně se snažila tvářit se lhostejně. "Přenechal mi tenhle byt. Do nájmu."

Někdy muž šel kolem a políbil ji za krk. Ani si toho nevšimla.

"Dal vám svou novou adresu?"

"Ne," řekla spěšně, "ne. Podepsal nájemní smlouvu a odešel."

Olsen se zatvářil pochybovačně. "Přece mu někam posíláte nájemné?"

"Zaplatila jsem na čtyři měsíce dopředu a ty ještě neuplynuly. Mansi řekl, že se pak ozve a vyzvedne další nájemné."

"Škoda. Nu, už jsem vás dost obtěžoval."

"Chcete-li tu zůstat, zůstaňte."

"Díky, ale nemohu. Jen bych vás požádal o laskavost. Až se Mansi ozve, ať mi zavolá." Podal jí navštívenku. "Byl bych vám velmi vděčný."

Vzala kartičku. Měla dlouhé štíhlé ruce a prsty navlečený do večerních náprstků. "Nezapomenu," řekla.

"Děkuji vám. Jsem rád, že jsem vás poznal, a doufám, že se ještě někdy setkáme."

Mlčky ho doprovodila ke dveřím.

"Pamatujte si, že gutó nepatří do chladničky. Chladem se zkazí." Vyšel na chodbu. Slyšel, jak se za ním zabouchly dveře a v zámku se otočil klíč.

Žena po chvíli znovu otevřela, a když se přesvědčila, že Dan odešel, zamkla a pospíchala do ložnice. Tam nebyli hosté. Na videofonu stiskla knoflík absolutní přednosti a vytūkala číslo.

Na obrazovce se ihned objevila mužská tvář.

"Mirtho. Coseděje?"

Zašeptala: "Jsme ztraceni. Hledá tě major Hvězdného sboru."

Dan se usadil ke stolu u okna v baru naproti. Ta žena něco skrývá, i slepý by si toho musel všimnout. Jistě udělá nějaký chybný krok. Je to jen otázka času a mé trpělivosti. Přivolał videofonního robota, do břišního otvoru mu vsunul pět dolarů a vytūkál číslo Marsu.

Po chvíli se na obrazovce ukázal holohlavý muž. Zamračil se. "Kdo volá? Co chcete?"

Olsen jako by nevnímal podrážděný tón volaného. "Je tam doktor Julius Fao?" zeptal se uctivě.

"To jsem já! Co mi chcete?" Malá očka mžikala. Ústa vypadala jako bez rtů.

"Potřebuji si s vámi pohovořit. Kdy vás mohu navštívit?"

"Na Marsu?"

"Na Marsu."

"To musíte mít extra důležitý důvod. Kdo vám dal mé číslo?"

Dan usoudil, že není třeba uchylovat se ke lži. Vedle obrazovky na hrudi robota ukazovaly hodiny, kolik sekund má ještě k dispozici pro hovor. Čas už téměř vypršel. Dan vsunul do břišního otvoru dalších pět dolarů. Hrome, myslel si, tenhle hovor se pěkně prodrazí.

"Fujimo," řekl.

"Ten bastard!" V hlase z Marsu bylo slyšet vztek.

"Je v nesnázích a doufá, že byste mu něco mohl vysvětlit."

"Jinými slovy, jsem podezřelý," zachechtal se Fao. "Vlastně se tak docela nemýlí, když mě z něčeho podezírá."

"Má problém s jedním..."

"Vím, vím. Asteroid Inc. chce získat jeho balík akcií. A on ho nemíní pustit."

Dalších pět dolarů.

"Zdá se, že jste dobře informován."

"Sleduji události." Tvář zářila spokojeností. "Přiletíte-li sem ke mně, dovíte se pár velmi zajímavých věcíček."

Vtom Olsen zahlédl ženu, jak vychází na ulici. Rychle ukončil hovor.

"Kdy vás mohu navštívit?"

"Kdy chcete. Jsem tu pořád."

"Výborně. Brzy na shledanou." Zavěsil a vyběhl z baru za měničnými šaty.

Někoho sledovat, to je v megapoli snadné i nesnadné. Snadné, protože mezi stovkami chodců je skoro nemožné být nápadný, a nesnadné, protože to platí i naopak a je zapotřebí výjimečného

pozorovacího umu, aby se sledovaný neztratil v davu nebo v dopravním prostředku.

Žena šla pěšky, neměla tedy před sebou dalekou cestu. Několikrát zabočila a pak zůstala stát před kostelem, který už dávno nesloužil svému účelu. Byl starý, ale ne dost starý na to, aby se vyplátilo nákladně ho renovovat jako památku, a tak tu byl docela opuštěný.

Žena se rozhlédla. Dotklo se Dana pohledem, ale přešla ho bez povšimnutí. Zabušila na dveře jakéhosi přístavku. Dveře se po chvíli otevřely a žena zmizela uvnitř.

Olsen se pomalu a opatrně přiblížil. Odhadl pevnost dveří, zřejmě zamčených, a uvažoval, nebylo-li by rozumnější nechat zatím tuhle stopu plavat a vypravit se na Mars. Jenže tohle mohla být dobrá stopa... Ne, nemůže ji zahodit, když už je tak blízko. Čemu? To se uvidí.

Přístavek měl dole okénko, napůl pod úrovní chodníku. Pootevřeně. Nohou je rozevřel dokořán, usedl na dlažbu a strčil do něho nohy. Skupinka žen se zastavila a pohoršené ho pozorovala. Usmál se na ně: "To se stává, když si člověk zapomene klíč." A seskočil dovnitř.

Chabý přísvit, který sem padal z okénka, stačil k orientaci. Byla to dost velká místnost bez nábytku. Začal ji obcházet podle stěn, aby našel dveře.

"Proč jste mě sledoval?" ozvalo se za ním.

Rychle se otočil. Žena stála ve stinném koutu pod okénkem.

"Já ne..." Větu nedokončil. Silná rána do týlu mu vyvolala jiskření před očima, pak tmu v mozku. Upadl. Omdlel.

"Tohle byl od tebe holý nerozum," vztekal se Mansi. "Neříkal jsem ti, ať se mnou v žádném případě nechodíš?"

"Ale... já jsem se bála. Něco jsem přece musela udělat."

"A udělalas to vůbec nejhorší. Naštěstí jsem předpokládal, že tě bude sledovat."

"Co teď?" zeptala se bázlivě.

Muž potřásl hlavou. "Nemáme na vybranou. Musí zmizet. Hned teď." A navždy cky.

Mirtha si zakryla dlaněmi ústa ve snaze zabránit výkřiku, který se jí drl z hrdla.

"Co s ním chceš dělat? Aspoň deset lidí ho u mě vidělo. Nemůžeme ho zabít. Policie by nás brzy našla. V noci ho odneseme za město a necháme ho tam..."

"Ne. Jestliže mě hledá, nepoleví, dokud mě nedostane. Znáám tenhle typ. Je to příliš velké riziko. A pak... Nemám v úmyslu ho zabít. Jen ho zneškodním." Ukázal na poklop v podlaze. "Otevři to."

"Ne, tohle ne!" protestovala. "To je příliš... strašné."

"Otevři poklop a přestaň fňukat jako holčička."

Všecka se třásla, ale poslechla.

Alberto Mansi zvedl Olsena a přitáhl ho nad otvor v podlaze. Vecpal mu tam nohy, pak ho pustil. Když se ozval dutý úder, přirazil poklop a utáhl ho dvojistou ocelovou tyčí.

"Odtamtud se ještě nikdo nevrátil," řekl.

Dana probudil silný otřes. Kolem byla tma, jen někde v dálce se chvělo slabé světýlko.

Blízko něho se mihlo něco temnějšího než tma. Něco páchnoucího, co mu zvedlo žaludek. Zaovu pocítil otřes, silnější než prve, a jak si jeho oči pn vykaly tmě, spatnil nad sebou ruku. Ruku s drápy. A pak černou postavu, která se nad ním skláněla. Dvě nenávidné žluté oči a ústa plná špičatých zubů, nelidská tvář. Vyceněné zuby se blížily k jeho krku...

Zachránil se téměř zázrakem. Hlava mu třeštila a nebyl si jist, udrží-li rovnováhu. Podařilo se mu však překulit se a nahnánout pistoli. Nevzpomínal si, co se s ním stalo a proč je v tomhle sklepe, ale jedna věc byla jistá: dostal se do maléru. A zvyk nosit v podpaží plochou zbraň se ukázal jako prozíravý. Nikdo si jí nemohl všimnout, každému se musel zdát neozbrojen.

Ta zrůda padla nosem na tvrdou podlahu a začala skučet a drápy škrábat kámen. Olsen vystřelil.

Vyšlehl tenounký paprsek, zbraň tedy byla seřizena na minimum. Avšak stačilo to. Paprsek proletěl hlavou stvůry a ta znehybněla.

Teprve teď si ji Dan mohl prohlédnout. Nikdy neviděl nic tak příšerného, nebyl to ani člověk ani zvíře.

Kam jsem se to dostal?

Zvedl se na kolena a zkoumal své okolí. Ano, je to tak, pomyslel si, jsem ve stoce. V prastaré betonové stoce. Opravdu tedy Římu slouží ještě i tyhle stoky, prý pevnější než ty moderní... Nikdy bych tomu nebyl věřil, a tím méně báhorkám o příšerách, které v těch stokách žijí, o nepřírozených křížencích kdovíjakých nešťastných tvorů.

Jedno ovšem věděl: Do stok se vyléval chemický odpad, házel se tam použitý zdravotnický materiál a také odložená zvířata, často exotická... A občas tam hledali úkryt i lidé prchající před policií, snad i před bídou... Otřásl se. To, co právě zabil, bylo dokladem děsivé skutečnosti.

Zvedl hlavu. Šikmo nad ním byl poklop. Nedosažitelný. Po hladkých stěnách a stropním oblouku se nedalo šplhat. Vedle něho něco šplouchlo, ohlédl se. Kanál. Teprve teď si uvědomil zápach špinavé, zahnívající vody. Znovu se otřásl. Musí se odtud dostat co nejdřív. Ale jak?

Ihned škrtl možnost jít po proudu. Stoka se tak sice bude rozšiřovat, ale poklapy budou stále nedostupnější. A kanál nakonec vyústí do čističky. Ne na povrch.

Takže proti proudu. A bez odbočování do přítokových ramen. A rychle, jak to jen půjde. Aspoň že oči si zvykly, teď už nebyla tma, jen šero.

"Svleč se. Dej sem všechno, co máš, a my tě necháme žít."

Kolem Dana stály tři zchátralé postavy. Jedna snad byla žena, ale nebyl by na to přísahal. A nemluvíli univerzálním jazykem. Dan jim nerozuměl, i když chápal, co asi chtějí. Hrozně kolem něho šermovali podivnými zbraněmi vyrobenými ze špičatých tyčí a velkých rezavých čepelí.

"Co chcete?" zeptal se esperantem, ale teď zas oni nerozměli.

"Všechno sem!" opakoval druhý italsky. "A přísahaj mi věrnost!"

Rozhovor byl přerušen podezřelým šumem. Všichni se otočili. Z bočního tunelu vycházely další ozbrojené postavy. Tři, pět, deset... Bylo to první střetnutí; Dan zatím ušel asi kilometr, aniž koho potkal, a teď byl najednou obklopen ze tří stran. Čtvrtá strana byla voda. Zvedl zbraň.

"Kdo se pohne, toho zastřelím!"

Nikdo nerozuměl. A také snad nikdo ještě neviděl laserovou pistoli. Pomalu, hrozně se přibližovali, v očích tupé odhodlání.

Voda se zavlnila. Dan se spěšně ohlédl, kolik má za sebou místa pro ústup.

V tom okamžiku se na zlomek sekundy vynořilo něco válcovitého, černě lesklého. Kromě Dana to nikdo nezporezoval, všichni se dívali jen na vetřelce, který měl šaty a kdovíjaké poklady v kapsách. A hlavně boty, o které se za chvíli poperou.

Dan nevěděl, co má dělat. Bude-li střílet, jistě nebudou hned všichni mrtvi a někomu se podaří ho srazit. Nebylo úniku, leda se vrhnout do proudu. Plavat.

Otočil se, rozhodnut. A strnul.

Nestvůrná hadí hlava na něj upírala obrovské oči.

Nebo snad ne na něj, ale na někoho, kdo byl právě blíž, na skupinu po levém boku. A začala se vztyčovat a klesat, černé tělo se vlnilo a vířilo pěnu. Zdálo se, že jeho konec je kdesi daleko, kam nedohlédnou.

Najednou se hlava natáhla k nejbližšímu muži a rozevřela hluboký jícen. Teprve teď si všichni hada všimli, ale hrůzou se nikdo ani nepohnul.

Had snít hlavu a tělo se zřítilo do kanálu. Mužova zbraň třískla o beton a ten zvuk jako by lidi probudil.

Nikdo se už nestaral o Olsena. Vyzazili s křikem proti nestvůře a začali do ní bodat svými chabými zbraněmi. Před Danovým očima se odehrála bitva, jakou by si nikdy nebyl dokázal ani představit. Příšera uchopila další oběť a pomalu ji do sebe soukala. Divoši se však nemínili vzdát. Znovu a znovu ji napadali, ale jejich rány se zdály spíš povzbuzením k dalším lačným útokům.

Dan stál teď opodál, zkamenělý, jako by byl jen náhodným divákem a ten hrozný boj jako by se ho vůbec netýkal. Jeho mozek odmítal přijmout obraz smrtelného zápasu jako skutečnost. Je to scéna z filmového hororu? Fantastická noční můra?

A přece to byla realita a týkala se ho. Až příliš.

Boj se zostřoval. Jednomu muži se podařilo vrazit hadovi čepel do oka. Had třásl hlavou, aby se čepele zbavil, marně. Pak náhle vyklouzl z vody a vrhl se mezi útočníky.

Tůň se mu dostal na dosah i Dan. Pevně sevřel pistoli, zvedl paži a vystřelil. Paprsek proletěl válcovitým tělem, ale zřejmě mu nijak neublížil. Jen přitáhl hadovu pozornost. Dan byl v okamžiku tím tělem ovinut. Utahovalo se kolem něho.

Ruka se zbraní byla zablokována, ale had byl naštěstí příliš zaměstnán i ostatní než aby ho hned zabil. Výhoda však byla jen zdánlivá, neboť tlak sílil. Jak dlouho to může trvat, než Dana rozmáčkne?

Přestože byl na mnoha místech zraněn, had neochaboval. Ovinul dalšího muže. Ten klesl k zemi a had ho pustil.

V té chvíli Olsen pochopil, jak se může zachránit. Uvolnil svaly a bezvládně poklesl v hadově sevření. To však pokračovalo; Dan cítil, že mu co nevidět začnou praskat kosti, a jeho plícím už chyběl vzduch. Chtělo se mu pohnout, bránit se, ale dokázal tomu odolat. Věděl, že nemá jinou možnost proti té hrozné síle. Začínal vidět rudé kruhy, začínal se dusit, nikdy dřív se necítil tak blízko smrti. Nevydržím, myslil si.

A v též okamžiku byl zachráněn. Had uvolnil sevření a už si ho nevěšmal.

Dan upadl a bolestivě se uhodil, ale to bylo dobře. Bolest mu nedovolila omdlít. Pomalu a s velkou námahou se posouval ke stěně, dokud se jí nedotkl. Snažil se dýchat zhluboka, ale bolest mu v tom bránila. Dýchal tedy jen povrchně a děkoval Bohu, že se do stok vhnál kyslík, aby se zpomalilo hnití. Zůstal pak nehybným divákem boje až do jeho konce.

Na bitevním poli nikdo nejevil známky života a Dan pokládal drama za skončené, ale mýlil se.

Příšera obhlédla spoušť a s neuvěřitelnou žravostí začala hltat mrtvolu, systematicky, jednu po druhé, a brzy bylo zřejmé, že nevynechá nikoho. Ani Dana.

Had byl už blízko, avšak Dan neměl sílu zvednout se znovu bojovat. Pistole ležela pár metrů od něho, takže snad, snad... Pravou nohu měl nehybnou, levou se však mohl posouvat. Plazil se sykaje bolestí.

Obluda na chvíli ustala v hltání, jako by ji ten pohyb zaskočil. Mezitím Danova ruka dosáhla ke zbraní, sevřela ji mezi kolena a nastavila na maximum. Zvíře k němu obrátilo tlamu plnou tenkých zubů...

Do tlamy vletěl mohutný paprsek a z hadovy hlavy zbyl jen žhavý popel. Dlouhé tělo sebou škublo a sesunulo se do kalného proudu.

Po krátkém odpočinku se Dan pokusil vstát. Musel. Protože čím déle zůstane ve stoce, tím pravděpodobněji podlehne v boji s kdovíčím.

Jako na potvrzení jeho obav se ozvalo cupitání a rychle se blížilo. Z nedaleké štolky se pak vynořilo něco jako myš čumák a nato se vydrápala ven celá... myš? Nejspíš myš, ale velká jako pes. Hlaskě nasála vzduch, čenichala. Otočila se k Olsenovi a ten střehl. Chybil.

Nesmí tu zůstat, kolem je samá krev, která přitahuje... Myš zacouvala do štolky, ale na jak dlouho?

Konečně vstal a vykročil, opíraje se o stěnu. Celé tělo ho bolelo, ale zaťal zuby a pokračoval. Pravá noha postupně získávala jistou pohyblivost, přesto mohl jít jen pomalu.

Cupitání. Ohlédl se, obří myš ho doháněla. Vystřelil. Rozpůlil ji ohnivým paprskem. Stále se ohlížel, podobných tvorů je tu jistě plno.

Další myš. A ještě jedna. Obě zabil laserem, jenže... pistole není věčná, vystačí na všechny ty zrůdy?

Zmocňovala se ho stále silnější únava, stále větší slabost a s únavou a slabostí i beznaděj. Bude vůbec možné vyjít ze stoky?

Jistě! Snažil se sám sebe povzbudit. I stoky je občas třeba kontrolovat, čistit, opravovat. Někde musí být východ, musí!

S úlekem zpozoroval, že se tunel začíná úžít. Měl jsem se přece jen vydat po proudu? Před čističkou jsou možná dveře...

A myši přibývalo. Ted' byly menší, a tak se raději moc neohlížel. Střílet, to by znamenalo se zastavit. A pak?

A pak? Pak spatní něco, co mu připadalo jako zázrak. Starý žebřík, jakého používají námořníci. Byl spuštěn z oblého stropu, z místa, kde se rýsoval kruh poklopu. Málem vykřikl radostí. Položil nohu na první příčku. Zlomila se, byla úplně rezivělá. S pistolí v zubech se zkusil zachytit co nejvýš a zjistil, že tam to snad rez dosud nerozežrala. Vytáhl se s námahou k vyšším příčkám, spodní se lámaly, sotva se jich dotkl. Horní držely. Pomalu šplhal nahoru, pod sebou smečku myší, které se stavěly na zadní a pokoušely se šplhat za ním. Zahnal je několika výstřely.

Víko bylo na dosah. Snažil se jím otočit, ale nepohnulo se ani o milimetr. Představa, že je zadrženo, ho málem vrhla dolů mezi myši. Pak si pozorně prohlédl okraje. Rez. Ted' nemohl ani nahoru ani dolů a zvolna se začal propadat do zoufalství, když najednou dostal spásný nápad.

O něco sestoupil a vystřelil proti poklopu. Ten se z jedné strany nadzdvihl a škvírou bylo vidět rozsvícenou lampičku. Zdálo se mu, že je to slunce.

Ocitl se ve sklepe starého domu, zřejmě přestavěného v hotel. Za dveřmi sklepa slyšel zvuky stolování...

Když je otevřel a vstoupil do jídelny, všechny zraky se na něj zděšeně upřely. Měl roztrhané šaty, tělo poseté drobnými ranami a v ruce pistolí. Prošel mezi stoly a konečně byl na ulici.

Byla noc. Vrátil se tedy dovnitř. Dalo mu dost práce přesvědčit hoteliéra, že není lupič, ale major Olsen, ale nakonec dostal klíč od pokoje.

Rychle shodil, co zbylo z jeho šatů a vešel do koupelny. Pustil si dezinfekční sprchu, která spolu se špínou odplavila i zaschlou krev a ošetřila mu zranění. Postříkal je ob vazovým sprejem. Pak padl na postel.

Spal dvanáct hodin.

Probudil ho zvonek videofonu. Ihned si uvědomil, že požádal hotelovou službu o přepnutí svého domácího čísla do hotelového pokoje, a stiskl spínač hovoru.

"Co je s vámi? Jak to, že ještě spíte?" Pozoroval ho zachmuřený Fujimo.

"Měl jsem dost vyčerpávající noc."

"Vidím. Když pracujete, měl byste se vyhnout flámům."

Dan stiskl rty. Zřejmě nějaká další nepříjemnost; nikdy neviděl velkého magnáta tak nevrlého. "Něco není v pořádku?" zeptal se.

"Před chvílí jsem dostal anonymní dopis. Autor vyhrožuje, že mě zabije."

"Máte představu, kdo ho mohl poslat?"

"Co myslíte? Přišel z Marsu."

"Fao?"

"Kdo jiný? Zavolejte ho. Smluvte si s ním schůzku."

"Už se stalo."

"Tak na co čekáte? Proč jste ještě neodletěl?"

Dan okamžik přemýšlel. "Hned tam skočím," řekl pak. "Jen bych rád ještě před odletem pozdravil pár přátel."

Výraz 'skočit na Mars' poskytoval přesnou představu cesty. Jen těch skoků bylo víc. Za letu kosmickým dostavníkem několikrát Dana napadlo, že by bylo nejlepší vyhodit pilota a usednout na jeho místo. Musel to být začátečník. Nebo zkrátka kašlat na pasažéry.

Přes nepříjemné pocity v žaludku při všech těch skocích a otřesech se Olsenovi občas dařilo trochu přemýšlet o situaci. Před odletem chtěl ještě uzavřít kapitolu s Mansim, ale v bytě, kde se konala slavnost, nenašel nikoho. Ani v přistavku starého kostela. Jistě, najít ty dva nebylo snadné. Ale nikoliv nemožné. V kapse mačkal kupon z lahůdkářství, který sebral ze svátečního stolu. Jistě budou mít jméno a adresu kupujícího, to jest hostitelky...

Ale teď bylo třeba myslet na jiný problém. Nezdálo se pravděpodobné, že doktor Julius Fao je dobrá stopa, ale detektiv si nemůže dovolit něco opominout. Fao byl na listině propuštěných; pravý důvod jeho odchodu z podniku nebyl znám, ale fáma říkala, že mezi ním a Fujimem byly hluboké neshody o využití jistého výrobku. Fujimo měl zřejmě poslední slovo podepsané jednapadesáti procenty akcií, a Fao byl nucen přijmout špatně placené místo v pozemské laboratoři na Marsu. Když opouštěl Metal, přísahal prý, že se Fujimo vi pomstí. A nejen jemu, nýbrž všem, kteří stáli na jeho straně. Byl tedy ideálním podezřelým, ale Dan téhle stopě nepřikládal velkou váhu. Přesto ho nemohl vynechat.

Konečně přistáli. Samozřejmě s přískoky. Pilot s úsměvem zdravil pobledlé cestující, kteří nejistě vystupovali. Olsen na něj nevrle zahučel. Pilota se to dotklo.

Ve velké hale kosmodromu nebylo moc Udí. Několik zaměstnanců chodilo unuděně sem a tam, aby si ukrátili čas do konce směny. Dan předložil své dokumenty a prošel celníci. Neměl chut' zbytečně se zdržovat na tomhle ponurém místě. Šel rovnou za doktorem. Jakási dívka mu ukázala, kudy k laboratořím, naseł ho okamžitě.

V laboratořích to vypadalo jako na univerzitě čtvrtého řádu bez schopných profesorů. Všude prach, nepořádek, bez ladu a skladu nakupeny zkumavky a přístroje, kusy kamenů... Už při prvním kroku cítil, jak mu něco křupe pod botou. Znepokojeně se podíval na podlahu. Byl to písek.

"Teď můžete oprávněně tvrdit, že jste se dotkl půdy Marsu," uvítal ho chemik. Nebyl příliš starý, vypadal spíš jako sešlý mladík; rozčuchané vlasy, jiskrné oči, ironický úsměv. "Vy jste určitě ten major Olsen!"

"A vy doktor Fao, předpokládám, potomek slavného výzkumníka staré éry."

Fao se uchichl. "Jakpak se daří našemu drahému Fujimu vi?"

"Nepřilíš dobře. Jeho společnost má problémy."

"Jeho společnost? Nu ovšem, pravdu vám řici nemohl. V každém případě vám ukáží něco, co vás bude zajímat a hodně vám toho objasní." Odložil zkumavku a důkladně si myl ruce v dezinfekčním roztoku. "Doufám, že se trochu vyznáte v kosmických kombinézách."

"Dá se říct, že jsem se v kosmické kombinéze narodil."

"Výborně! Měl jste někdy na sobě SRT 33?"

"Cože? Netvrd'te mi, že ještě užíváte tenhle antikvami typ!"

"Jistě. Nic jiného nemáme. Nezapomínejte, že tohle je státní laboratoř. I když ten termín není docela přesný, už sem pronikají soukromé zájmy. Ale neodpověděl jste mi."

"Ale ovšem, nosíval jsem i tenhle typ, před mnoha lety. Pn výcviku. Snadno bych si na něj zase zvykl."

"To jsem rád." Fao se tím zdál nepochopitelně nadšen.

"Okamžik," zadržel ho Olsen, když vycházel z laboratoře. "Mohu se zeptat, kam mě chcete zavést?"

Chemik se prudce otočil, v očích něco jako výsměch. "Vy jste přivezl z Cerery létající laboratoř zpátky na Zemi. Ale pilota jste nenašel. Je to tak?"

Dan sebou trhl, Roboderova smrt byla přece udržována v absolutní tajnosti. Pak si uvědomil, že se oficiálně mluvilo o jeho zmizení... Uklidnil se.

"Ano, je to tak," potvrdil.

"Dobře," řekl Fao. "Zapomeneme na chvíli, že je Carlos mrtev."

Usedli do terénního vozítka pro průzkumníky. Staré kombinézy měly rádiové zařízení krátkého dosahu, muži tedy spolu mohli mluvit.

"Proč si myslíte, že Carlos zemřel?" zeptal se Dan.

"To brzy pochopíte. Na úvod vám teď povím jednu malou informaci." Nastartoval.

"Před mnoha lety jsme s Fujimem objevili na Měsíci zvláštní meteorit. Měl nečekaně chemické a fyzické zvláštnosti, které jsou základem takzvaného 'inteligentního magnetismu'. Využití toho objevu se jevílo mnohostranné a dalekosáhlé. Později jsme našli pár metrů pod povrchem Měsíce takových meteoritů celé kupy. Tehdy jsme byli řadoví chemici, ale ten objev z nás mohl udělat boháče."

Fao řídil obratně a udržoval mírnou, rovnoměrnou rychlost, takže nárazy byly velmi tlumené.

"Nikomu jsme o tom neřekli a založili jsme Metal. Ano, rozuměl jste dobře. Založili' jsme ho spolu. Fujimo prodal dům zděděný po otci, ale já jsem mohl přispět jen skromnými úsporami. Tak většina akcií zůstala v jeho rukou. Společnost se rozrůstala, Fujimo byl jejím pánem. Donutil mě postoupit mu svůj podíl a zmizet."

Vozítko se kodrcalo křivolakou necestou mezi obrovskými narudlými balvany a několikrát museli sjet do kanálů. Olsen se začínal znepokojovat, i když se na pohled neměl čeho bát.

"A příčina sporu?" zeptal se.

"Hlouposti. Vlastně ne docela. On chtěl zesateronásobit příjmy, a já... Zkrátka, šlo o otázku svědomí. Víte, ty kameny obsahovaly také hibernovanou mikroskopickou vegetaci, z níž se dala vyrobit jedna z nejtvrděších drog, co jich kdy existovalo. Ale myslím, že vy byste byl spíš při Fujimovi."

Zabrzdl. "Jsme na místě."

Stah' na okraji širokého kamenitého kanálu. "Pojďte za mnou."

Ne bez rozpaků Olsen slezl z vozítka a zastavil se nad srázem. Do kolmé stěny pod ním byly vytesány nepravidelné schody. Chemik po nich začal sestupovat.

"Tohle místo jsem objevil asi před rokem. Schody jsem vydlabal sám, laboratorní vrtačkou. Tehdy jsem nevěděl, k čemu mi budou dobré, ale jak vidíte, ukázaly se být velmi užitečnými. Mimo mě jste jediný člověk, který po nich sestoupil... živý."

"Co tím chcete říct?" Dan byl ve střehu. Cítil, že se tomuhle muži nedá příliš důvěřovat.

Fao neodpověděl. Mlčky sestupovali. Schody skončily na plošině u malé jeskyně, téměř u dna kanálu. Fao ukázal do temného otvoru.

"Řekl jsem vám, že je Roboderova mrtev, a vy jste se divil mé jistotě."

Dan jen kývl, stále napjatější.

"Tak se podívejte."

U otvoru ležela elektrická svítlna. Fao ji zvedl a posvítíl dovnitř.

Uvítal je Carlosův smrtelný škleb. Jeho tělo vecpané do plastického pytle neslo známky postupujícího rozkladu.

Dan strnul. "Co to znamená? Jak... Jak je to možné?!?" Zmaten a poplašen, obrátil se k Faovi. Nevšiml si jeho konického úsměvu, protože všechna jeho pozornost se soustředila na pistoli, jíž na něho chemik mířil.

"Věřte mi, majore, nic proti vám nemám. Ale vaše jednání může pomoci Fujimovi, aby se dostal z nesnází, a to já nechci. Podařilo se vám dokonale utajit Carlosovu smrt. Jenže já jsem leccos pochopil. A ukradl jsem jeho tělo. Zítřka 'náhodou' objevím vaši i Carlosovu mrtvolu a oznámím to policii. Přijdou novináři a fotografové. Brzy každý 'pochopí', že jste zavraždil Robodera, nejspíš ze závisti. Nebo proto, abyste získal jeho místo v Metalu, výborně placené místo."

Mohl bych vás zastřelit. Ale nějakého šťouru policajta napadne pátrat po vašem vrahovi... Mnohem logičtější by bylo, kdybyste tu měl incident a pak by vám nestačil kyslík. Před vaší návštěvou jsem v jeskyni nechal příruční kyslíkovou bombu. Vadnou. Vydří vám něco přes hodinu. Pokud si pamatujete cestu, pěšky to trvá tři hodiny. Takže se už neuvídíme."

"Nepokládejte mě za hlupáka," lhal Olsen co nejpřesvědčivěji. "Je tu někdo, kdo ví, že jsem jel s vámi."

"A kdo? Sledoval jsem vás od okamžiku, kdy jste vystoupil z lodi, až do chvíle, kdy jste vešel do mé pracovny. Mluvil jste jen s Christinou, která vám ukázala, kde mě najdete. Musíte uznat, že to byl velmi kusý rozhovor. Vaše smrt bude pro Fujimu ranou z milosti. A já budu konečně moci uskutečnit svůj životní sen." Pomalu začal ustupovat. Dan věděl, že díky malé přitažlivosti planety by ho dostihl jediným skokem, a chystal se to udělat. Avšak nápor vzduchu z pneumatické pistole ho odhodil zpět. Na okamžik ho oslepil ostrý světelný kužel, a když znovu prohlédl, Fao byl pryč. Zaslechl jen rachocení vozítka, které se vzdalovalo.

Tentokrát to bylo opravdu špatné. Dan proklel den, kdy na sebe vzal tenhle pátrací úkol. Nebylo to přece jeho řemeslo, on byl pilot. Přivezl nazpět Fujimovu loď, a to mohlo stačit. Teď by užíval vydělaných peněz...

Vyšel z jeskyně. Kombinéza nebyla vybavena rádiem většího dosahu než pár metrů. Teď bylo jasné, proč pro něj Fao vybral zrovna tenhle starý model.

Rychle se stmívalo. Za chvíli ani neuvidí, kam může šlápnout. Tentokrát Dan marně přemýšlel, žádnou možnost neviděl, jak vyváznout. Pokusit se o cestu zpět? Ne, to nemělo smysl. Začal se opět propadat do zoufalství.

Vtom zahlédl stín na nedalekém dnu vyschlého kanálu. Snášelo se k němu něco jako obrovský pavouk.

"Myslím, že byste nám měl něco vysvětlit."

Olsen se dosud nevzpamatoval z překvapení. Jako by dosud nevěřil, že je zachráněn.

Poddůstojník hraniční hlídky pokračoval: "Shrňme fakta: Záhadný videofonát, obraz vypnutý, hlas evidentně změněný. Neznámá osoba sdělí, že někdo na povrchu Marsu nutně potřebuje pomoc, a uvede koordináty 44° 30' SV a 27° 27'03 JJZ. Nebrali jsme to vážně a nechali jsme uplynout trochu času. Ale pak nám svědomí nedalo a vyjeli jsme. A vy jste tady, uprostřed pouště, bez dopravního prostředku, se zásobou kyslíku na necelou hodinu. Odsouzen k smrti. A teď chci vědět, kdo jste, co tu děláte a jak jste se sem dostal."

Olsen předložil průkaz důstojníka Hvězdného sboru a ve zkratce sdělil, co se stalo, nezmínil se však o mrtvole v jeskyni.

Seržant se zatvářil pochybovačně. "Je-li pravda, co tvrdíte, musel jste opustit kopuli asi ve tři čtvrti na tři."

"Co nehraje?"

"Ten záhadný videofonát přišel přesně ve dvě. Dřív, než jste vyšel. Dokonce dřív, než jste dorazil na Mars."

Chvilí bylo ticho.

"V každém případě," promluvil znovu seržant, "obžaloba doktora Faa je závažná. Musíme ho vyslechnout. Bobe," obrátil se na agenta, "zavolej ho, ať sem ihned přijede. Pak zavolej Zemi a ověř majorovu výpověď u doktora Fujima." S omluvou pohlédl na Olsena. "Odpusťte, ale takový je předpis. V případě pokusu o vraždu musíme ověřovat všechno. Ovšem... Faův motiv mi uniká. Vy si to umíte vysvětlit?"

Olsen zavrtěl hlavou. "Ne, bohužel. Myslím však, že bude užitečné požádat vedení Hvězdného sboru o všechny informace o mé osobě."

Agent kývl a vstoupil do vozu hraniční hlídky.

"Zatím si, majore, vzpomeňte," ozval se opět seržant, "kdo mohl vědět o vaší cestě s doktorem Faem."

"Nejspíš nikdo. Ani Fujimo nevěděl víc, než že mám s Faem c/*iiA7lni TWní-í % ovčř»m tn 7č» sH%ní vám nřišlo dřív. než isme

Agent se vrátil. "Doktor Fao není dosud v kopuli. Nechal jsem mu vzkaz."

"Dobře. A ověření ze Země?"

"Nemám. Nikdo mi nedokázal říct, kde je doktor Fujimo. Zdá se, že zmizel."

Olsenonovi se podařilo chytit loď na poslední chvíli. Touž loď s týmiž pilotem. S týmiž skoky a ořesy.

Na Marsu už neměl co dělat. Fao o sobě nedal vědět. Čekali na něho se seržantem, dokud nebyl čas běžet na kosmodrom. Alespoň že ta záležitost s Fujimem se vysvětlila. Fujimova dcera potvrdila Olsenův úkol na Marsu a zaručila se za něho. A prosila, aby se hned vrátil, protože v Metalu je zmatek.

Dan měl hlad. Ani si nepamatoval, kdy naposled něco snědl. Ale snad prázdný žaludek vyburcoval jeho myšlení... Náhle dostal nápad. Absurdní? Nejspíš ne. Jediným opěrným bodem pro další pátrání je konkurenční společnost, která chce získat Fujimovy akcie. Jestliže se tahle hypotéza potvrdí, všechny kamínky mozaiky zapadnou na svá místa, i když se tím nevyřeší všechny problémy. Jak je to s těmi dvěma z Říma? A s doktorem Faem?

Vzdychl. *Zatím* nemůže dělat nic. Rozmotat tenhle případ, to se mu může podařit jedině na Zemi.

Fujimova dcera Ninfea byla téměř přesným opakem svého otce. Drobná, ale urostlá míšenka s veli%ýma šikmýma očima, s nosíkem nahoru a malými ústy. Jemná tvář v kontrastu s kovově černými, tuhými vlasy.

"Už nevím, co mám dělat," uvítala Olsena. "Prosím, pomozte mi." Hlas jí selhával. "Celé dny zvoní telefon, pořád volají ti, co chtějí naše akcie. Můj otec se nedal sřezit, vůbec ho nenapadlo, že by ho mohli unést."

Šel na schůzi burzy. Řekl mi jen, že z laboratorní lodi se ztratilo něco velmi důležitého a že pak půjde na kosmodrom, a až se vrátíte, máte tam jít za nún. Pak volali z burzy a ptali se, proč nepřišel, že ho nutně potřebují... Dala jsem ho hledat, ale všechno je marné."

Ovšem, myslil si Dan. Z lodi zmizela mrtvola.

"Co budeme dělat?" ptala se dívka.

"Uvidíme, mám jistý nápad, jen si potřebuji něco ověřit. Dám vám vědět." Bylo jen jedno místo, kde si mohl svou hypotézu ověřit, a v noci se na to místo vydal.

Ke skladišti se z opatrnosti neodvážil jít za dne, věděl, že jeho ověřovací akce je vlastně nezákonná. Nezakonnost ho však tentokrát nezneklidňovala. Byla tu jistá pochybnost, není-li i tenhle úsek pátrání v podstatě pastí. Dvakrát už se do pasti dostal, teď se to nesmí opakovat.

Ostnatý drát zdolal snadno. Jiskřil elektřinou, ale Danovi se podařilo vytvořit 'můstek' a drát přestříhnout. Měl s sebou uspávací pistoli, pro případ, že by narazil na strážce, ale nikdo tu nebyl. K budově se přiblížil z neosvětlené strany, i tady by měl být vchod. Našel postanní železné dveře a brzy zjistil, že zámek není opatřen alarmem.

Nedivil se. V tomhle průmyslovém odvětví bylo máloco k sřezení. Kosmický materiál se posílal přímo ke zpracování a skladiště sloužila jen k třídění skartovaného materiálu určeného k recyklaci.

Laserová pistole snadno roztavila zámek a dveře se otevřely. Hned za nimi čekalo první překvapení: Kromě prostoru pro kanceláře bvla celá stavba prázdná. Ani kousek něčeho ke skartaci a to

kvapné práce, která nakonec nemohla být dokončena. Kamufláž? Otvíral jedny dveře za druhými, stále týž obraz. Pak najednou...

Elegantní počítač s veškerým příslušenstvím vedle velikého 'předsednického' psacího stolu. Olsen vstoupil po špičkách dávaje pozorná případná poplašná zařízení. Nebyla tam.

Zavřel za sebou a vtom se rozsvítila světla. Dan mohl zhasit baterku.

"Dobrý večer, majore." Muž seděl v křesle zády k němu. "Už na vás dlouho čekám." Otočil se.

Olsen nedokázal potlačit úsměv. Samozřejmě! Jinak to nemohlo

jednoduché, ani beztestné. Kdyby to bylo jednoduché, už byste byl jednal."

"Nerozumún vám."

"Porozumíte. Ted' bych rád věděl, jaké úmysly máte se mnou." Carlos odložil doutník a zvedl se s křesla. "Mohl bych vás zabít ihned. Oceňuji váš klid a vaši chladnokrevnost, ale tentokrát..." Zamířil ke dveřím. "Pojďte se mnou a nepokoušejte se utéct, nebo mě napadnout. Vidíte? Nahoře v hranách chodby i ve všech místnostech jsou optické defensory. Jistě je znáte. Seběmenší váš nepřátelský pohyb by se rovnal sebevraždě, ty krabice jsou rychlejší než

kvapné práce, která nakonec nemohla být dokončena. Kamoufláž? Otvíral jedny dveře za druhými, stále týž obraz. Pak najednou...

Elegantní počítač s veškerým příslušenstvím vedle velkého 'předsednického' psacího stolu. Olsen vstoupil po špičkách dávaje pozorná případná poplašná zařízení. Nebyla tam.

Zavřel za sebou a vtom se rozsvítila světla. Dan mohl zhasit baterku.

"Dobry večer, majore." Muž seděl v křesle zády k němu. "Už na vás dlouho čekám." Otočil se.

Olsen nedokázal potlačit úsměv. Samozřejmě! Jinak to nemohlo dopadnout. Jakkoliv se to může zdát nesmyslné, jiná možnost prostě neexistovala. Za stolem byl Carlos Robodero. Živ a zdrav.

"Nezdáte se moc překvapen. Ostatně nebylo těžké pochopit, kdo za tím vším je."

"Nápad s dvojníkem není nový, ale stále působivý."

"Dvojník? Teď nechápu já. Bude lépe, když vám všechno vysvětlím, stejně o tom nebudete nikoho informovat. Ale proč stojíte? Jen si sedněte. A udělejte si pohodlí."

Pres jasnou hrozbu v Robodеровých slovech se Dan posadil. Neztrácel klid. "Alberto Mansi a doktor Fao pracují pro vás?"

Carlos se rozesmál. "Kdepak! Jste úplně vedle. Víím o vašich nehodách, ale se mnou nemají nic společného. Mansi je zapleten do kontrabandu s venušskými flobby, to jsou ta roztomilá zvířátka chráněná zákonem, ale na Zemi velmi žádaná. Jistě myslil, že ho hledáte pro tohle. Víte, je to kšeft, který nese miliony.

A Fao? To je starý blázen, který k smrti nenávidí Fujima. I když, upřímně řečeno, nechápu, proč vás musel vozit do pouště." Otevřel krabici s doutníky a jeden si vzal.

"Kounte?" nabídl hostu.

Olsen zavrtěl hlavou. Usilovně, intenzívně, zuřivě přemýšlel.

"Pokud jde o Fujima," pokračoval Robodero, "nebojte se o něho. Už je zas v pořádku doma."

"Proč jste ho unesl?"

Carlos zvedl ze stolu ruku, aby si zapálil, a tím odkryl, co až dosud měl ukryto. Krystal. Jeden z těch, jichž je Ceres plná.

"Koukáte na krystal!" zasmál se. "Taky vás přitahuje? Celá dnešní situace vznikla z krystalů. Majore! To není obyčejný minerál! Je to víc, mnohem víc. Je to živá věc. A má neobyčejné schopnosti. Zázračné schopnosti!"

Chvilí se s požítkem obíral doutníkem. Pak pokračoval:

"Když jsem na Cereře vystoupil z lodi, hned mě přitáhla jeho krása. A pak to, že tak velké a čisté krystaly se nikdy nevyskytovaly na povrchu, nikde. Vždy jen v hlubokých vrstvách. Hned jsem věděl, že jde o něco výjimečného. A nemýlil jsem se.

Sotva jsem se krystalu dotkl, slyšel jsem jemnou hudbu, vycházela z něho. Připomněla mi krásný den, který jsem před několika dny strávil doma. Krystal se v mých rukou rozechvěl a já jsem přeskočil prostor a čas a na chvíli jsem byl znovu doma, na zahradě u svého domu. A stačila k tomu jen myšlenka!"

Olsen pochopil; teorie dvojníka může škrtnout "To tedy znamená..."

Robodero se usmíval. "Na Cereře jsou jich spousty a všechny jistě mají stejné vlastnosti. Jen si představte, majore, jakou moc může dát člověku jediný z nich. Představte si, že se můžete vrátit nazpět a opravit chyby, kterých jste se dopustil z neznalosti věcí příštích. Představte si, že tím můžete připravit podmínky, aby nastala taková budoucnost, jakou potřebujete."

"Ale odkud máte tolik peněz, že můžete koupit Metal? A proč ho vůbec chcete?"

Carlos se zatvářil pobaveně. "Nedošlo vám? A přitom je to tak jednoduché! Víte, kolik je na světě soutěží a loterií? Stačí udělat skok nazpátek a vyplnit pár tiketů... A proč? Metal má výhradní právo těžit na asteroidech, takže všechny krystaly jsou v jeho vlastnictví."

"A co chcete dělat se všemi těmi krystaly, když stačí jediný, aby splnil všechna vaše přání?"

"Ale to je přece jasné! Když jsem teď získal výhradní práva k těžbě, zničím Ceres se všemi jejími krystaly. Tou jedinečnou schopností budu vládnout jen já sám!"

Olsen se zamračil. "Řekl jste, že to nejsou prosté minerály, že žijí... Byla by to genocida. A pak, zahrávat si s časem, to není ani

jednoduché, ani beztrésné. Kdyby to bylo jednoduché, už byste byl jednal."

"Nerozumím vám."

"Porozumíte. Teď bych rád věděl, jaké úmysly máte se mnou."

Carlos odložil doutník a zvedl se s křesla. "Mohl bych vás zabít ihned. Oceňuji váš klid a vaši chladnokrevnost, ale tentokrát..." Zamířil ke dveřím. "Pojďte se mnou a nepokoušejte se utéct, nebo mě napadnout. Vidíte? Nahoře v hranách chodby i ve všech místnostech jsou optické defensory. Jistě je znáte. Seběmenší váš nepřátelský pohyb by se rovnal sebevraždě, ty krabice jsou rychlejší než nejrychlejší lidská myšlenka. Někdy si myslím, že opravdu stačí jen pomyslet na nějaký nepřátelský pohyb, aby..."

Olsen nepochyboval, že je to přesně tak, jak to Carlos popisuje. Poslušně ho následoval.

Věští do podivného sálu. Byl široký asi deset metrů a velmi dlouhý, patně jako celá budova skladiště. Na jeho vzdáleném konci byla energetická klec a kolem ní na podlaze stály obudné aparatury a další byly rozvěšeny po stěnách a po stropě. Průhledná stěna rozdělávala podané sál na dva koridory a v každém z nich stála hned u vchodu kabina vyzbrojená malým kanónkem.

"Tak jsme tady," řekl Carlos. "Vím o vaší pověsti prvotřídního pilota a **musím** připustit, že vaše kariéra byla brilantnější než moje. Nemůžete si ani představit, kolikrát jsem se sám sebe ptal, jste-li opravdu schopnější než já Odedávna toužím po tom, abych s vámi mohl změřit síly. To jediné mi ještě chybělo ke štěstí."

"Lichotíte mi, a nevím proč." Dan už tušil, co Carlos zamýšlí. Ale chtěl mít jistotu.

"Nelichotím. Jsem objektivní a řekl jsem pravdu. Ale k věci. Mám tu dvě přesně stejné kabiny, pro každého z nás jednu. Přístroj na konci sálu bude proti nám vrhat balvany, intenzivní ultrafialové paprsky, silné elektromagnetické vlny. Všechno zkrátka bude takové, jaké je to v horké zóně kosmu. A my to budeme odrážet a vyhýbat se nebezpečí. Připadá vám to jako hra? Ujišťuji vás, že ta hra je smrtelná. Stačí jediná opožděná reakce, a je po vás."

Na Danův tázavý pohled dodal: "Abychom si rozuměli. Totéž platí pro mě. Nabízím vám souboj, velmi neobvyklý souboj. Živý z něho vyjde ten, kdo bude pohotovější. S kabinou se můžete libovolně pohybovat, jako byste letěl kosmem. A ještě upozornění. Jistě víte, jak jsou tyhle stroje inteligentní. Čím víc se budete pohybovat, tím pro ně bude snazší vás zasáhnout. A čím rychleji budete odrážet útoky, tím rychleji budou následovat další dávky.

Jak vidíte, nechci vás nechat v nevýhodě. Dávám vám recept, jak se zachránit. Ale musíte být obratnější než já, protože celý systém se nezastaví dřív, než jeden z nás bude zasažen."

Zamířil k jedné z kabin, ale ještě se otočil: "Poslední připomínka. V tomhle sále nejsou videokamery. Ale nepokoušejte se namířit kanón na mě. Zvítězí ten lepší z nás." A s pohihňáváním vstoupil do kabiny.

Kabina byla stejná jako obranný prostor kosmické lodi a měla i též kanón schopný dezintegrovat cokoli, co by mohlo ohrozit loď. Balvany, vlny, paprsky...

Olsen se pohodlně usadil a vyzkoušel pilotáž. Všechno bylo v pořádku.

První úder, to byl velký kámen, který se znenadání zhmotnil uprostřed dráhy a v letu se zvolna otáčel. Dan ho snadno zasáhl a ještě si stačil všimnout, že stejný kámen letí proti Carlosovi, a i ten je odražen. Ale hned tu byly další, stále rychlejší. Robodero se pochechtával a Dana to znervózňovalo.

Brzy však na to musel přestat myslet. Hnaly se proti němu balvany, různě velké a různě rychlé. Létały i kusy ledu a malé plynové komety. Některé se pohybovaly po přímce, jiné měly nepravidelnou dráhu. Ani na okamžik si nemohl odpočinout; pot mu stékal do očí, cítil, jak se kanón zahřívá... Při svých letech se několikrát octl v podobné husté palbě meteoritů a jen taktak vyvázl, ale teď to bylo něco docela jiného.

Konečně chvilka klidu.

Dan s jistým zadostiučiněním shledal, že Carlos je všecek zchvácen námahou a napětím, a to byli teprve na začátku. Automaticky počítal vteřiny odpočinku. Bylo jich jedenáct.

Nastal druhý útok, paprsky a vlny. Některé jen přesýčely a zanikly, jiné jeho zásah proměnil v salvu jisker. Kabinový počítač postupně zpřesňoval zaměřování, ale paprsky se rojily ve stále menších vzdálenostech. Jeden ho málem zasáhl, ale Dan stačil uhnout s celou kabinou. Byla to však výstraha. Ruce už měl mokré potem a začínalo ho znepokojoval lehké mrazení v prstech.

Nesmí tak křečovitě svírat řízení, není přece začátečník vydešený první zkušeností! Pokračoval a snažil se přitom pomalu uvolňovat všechny svaly. Jako by to byla hra. Hra o život.

Druhá přestávka přišla jako pravá mana z nebes. Ohlédl se po rivalovi a ten odpověděl úsměvem, poněkud násilným. Ale nemyslíl na to. Počítal vteřiny.

Opět se rozpoutalo peklo.

Balvany a paprsky, hořící koule a magnetické vlny se k němu řítily ve změti blesků a sykotu. Všechno to přilétalo v nepravidelných drahách a uhýbalo před střelami. Danovy oči nestačily sledovat každý pohyb a bylo stále nesnadnější neminout cfl. Jestli se Carlosovi daří tohle zvládat, je to opravdu výborný pilot. Jak dlouho ještě může vydržet?

Dlouho ne.

Uprostřed běsnění toho miniaturního kosmu uslyšel náhle Dan Roboderův hlas:

"Majore! Začíná to být těžké a riziko je už příliš vysoké." Ruce se mu trásly. "Já vypnu svou polovinu. Vaše se vypne, až budete zasaženi. Ale věřte, že je mi líto pňít o vaši milou společnost."

Danův žaludek se bouřil proti otřesům a nečekaným prudkým posunům.

"Útoky budou stále prudší," křičel Carlos do vřavy, "a nakonec se neubráníte. Takže... sbohem, majore."

Dan začínal vidět záblesky v místech, kde nebyly. Nesměl však riskovat. Střílel na všechno.

Třetí pauza, jedenáct vteřin...

Carlos vyšel z kabiny. Dan vyskočil a vrhl se na něj. Jedna, dvě, tn...

Robodero vykřikl překvapením a zvedl ruce. Krystal cinkl o podlahu.

Čtyři, pět, šest... Jako smyslů zbavený odstrčil Olsena a skočil po krystalu. Pevně ho stiskl. Věděl, že kdyby se ho Olsen zmocnil, byl by to Carlosův konec.

Sedm, osm, devět... Dan chytil Carlosovu paži a druhou rukou 1 on sevřel krystal. Pochopil, že je to jediná možnost záchrany, krystalu se prostě musí zmocnit.

Deset, jedenáct. Nová vlna útoků.

Nad hlavami jim zasvištěl balvan, zápasili v Danově dráze. Carlos vytřeštil oči. Zachránit se!

Oba teď svírali kry stal...

Zmizeli. Ale těsně předtím laserový paprsek zasáhl Carlose do prsou.

Dan Olsen sklouzl na kovovou podlahu. Místnost byla osvětlena, ale chvíli trvalo, než si uvědomil, kde se ocitl. Ano, bylo to jasné. Byl na jediném místě, které mohl Carlos pokládat za bezpečné. V lodi-laboratoři. Na Cerefe. V minulosti.

Vstal. Vedle něho leželo tělo čelem k zemi. Obrátil je. Robodero na něj hleděl mrtvými očima, ve tváři posměšný škleb, ruce přitisknuté k hrudi a v nich potměný krystal.

Ano, teď bylo všechno jasné.

Jak mohl najít Roboderova vraha? Byl by musel nejdřív najít sám sebe.

A vlastně dost dlouho sám sebe hledal. Jako had, který si hryže ocas.

Konečně věděl, co má dělat. I jak se odtud dostat.

Zabalil Carlose a zavřel ho do lednice. Oblékl si rezervní kombinézu a vyšel z lodi. Měl naspěch, neboť brzy měl 'někdo' přistát hned vedle ní. Sledoval Carlosovy stopy až ke skále, v jejíž prohlubni ležel krystal. Vzal si ho.

A ještě jednu věc musel zařídit; už věděl, kdo upozomil seržanta na Marsu, že je v poušti a potřebuje pomoc.

Jen si musí vzpomenout na přesný den a hodinu, na přesné souřadnice.

Soustředil se. Vzpomněl si. Ano, 44° 30' SV a 27° 27'03 JJZ. Teď rychle zpět na Zemi a zavolat na Mars. Zachránit se.

Znovu se soustředil, tentokrát na krystal ve svých dlaních. A zmizel. V okamžiku, kdy jeho minulé já zvedlo zrak a zahlédlo mizějícího pilota v kombinéze, svůj vlastní přízrak.

**přeložila Ludmila Freiová
ilustroval Martin Zhouf**

Ray Nelson

Zhasněte oblohu

Jako obvykle, Abelard Rosenberg přišel na párty úplně nahý, až na aktovku plnou levicové propagandy a dvě vrstvy líčidla. Mejkap měl krásnou, ledově modrou barvu, která pozoruhodně kontrastovala s jeho černou pletí a ještě černějšími vousy. Chvilí zůstal stát ve dveřích nevelkého knihkupectví a jeho silueta se ostře rýsovala proti pozadí uměle planoucí polární záře na obloze, a když ho pár Udí z povinnosti přivítalo, vešel a otevřel aktovku.

"Sdílíš mé břímě?" zeptal se mladé baletky a podal jí tlustý štos tištěných a cyklostylovaných stránek.

"Nečtu takové věci, ale stejně děkuju," řekla tanečnice. "Určitě je to všechno moc hezké, ale já jsem spíš apolitická."

"Já taky," hájil se Abelard. "Nikdo by nemohl být apolitičtější než já."

"Jsi v Apolitické straně?"

"Ještě hůř. Jsem anarchista."

Tanečnice zavrtěla hlavou a nachový chvost jejích vlasů se rozhoupal.

"Nezlob se, pus, ale to slovo neznám. Co je to anarchista?" zeptala se.

"To je někdo, kdo je proti státu."

"Jak můžeš být proti státu? Co bychom jedli, kdyby nás stát neživil? Kde bychom bydleli, kdyby stát nestavěl domy? To přece nemůžeš myslet vážně, pus." Upřela na něj kulaté, prázdné oči a po vysunula spodní ret.

"Já definuju stát jako ozbrojenou skupinu lidí, která má na rozdíl od jiných organizací čtyři zvláštní funkce: policii, soudy, věznice a daně. Společnost se nemusí spoléhat na to, že bude fungovat z donucení. Všechny lidské potřeby uspokojují kybernetické stroje, které fungují dokonale bez lidského zásahu, natož pak vládního dohledu."

"Něco pravdy na tom možná je," řekla, "ale kdyby nebyla vláda, kdo by lidem bránil vraždit se a okrádat se navzájem?"

"Abelard zvedl prst k obloze. "Potřeba krást a vraždit dnes neexistuje. Každý má víc než dost. Nikdo nemusí brát někomu jinému."

Zamračila se, snažila se přemýšlet podle svého nejlepšího přesvědčení.

"V některých případech je to docela pravda, třeba když jde o jídlo, oblečení a bydlení, ale co když mám třeba nějaký obraz, originál Borise Lee, a někdo jiný ho chce," poukázala pohotově.

"Mohla by ses s tím člověkem dohodnout na dočasném zapůjčování toho obrazu, nebo ještě lip, kdyby se vám oběma tak moc líbil, měli byste dost společného, abyste žili společně."

"ŽiŮ společně?" zamyslela se. "A co s tím? Co zločiny z vášně?"¹¹ Slovo "vášně" jí ze špičky jazyka sklouzlo jako drahocenná kapka starého francouzského vína.

"To je věc výchovy. Vášně je pouhá výmluva, kterou potřebuje člověk pro své svědomí, aby si mohl užívat sexuálních rozkoší, které chce, přestože mu náboženství říká, zeje to něco špatného." Usmíval se od ucha k uchu.

"Věc výchovy? Víš přece, že člověk se ve své podstatě změní nedá." Připadalo jí to jako věc mimo jakoukoli diskuzi.

"To není pravda. Bývaly doby, kdy bych byl společenský vyvrhel - pronásledovaný, nenáviděný a dokonce zabíjený."

Její soví oči se rozšířily ještě víc.

"Ty? Nenáviděný? Copak by nebylo možné mít párty bez starého dobrého Abelarda? Proč by tě měl někdo nenávidět?" zeptala se užasle.

"V první řadě proto, že jsem černoch."

"No a co?"

"Pak taky proto, že jsem Žid."

"A ty vážně ještě chodíš do kostela a tak?"

"Ne. Když se to tak vezme, jsem vlastně ateista."

"Co je zase to?"

"To znamená, že nevěřím v boha."

"Och." Znovu se zamračila a purpurovým nehtem si přejela po nose.

"Jenom za to, že jsem anarchista, bych se v jisté době mohl dostat do vězení."

Zkřížila ruce na prsou a vystrčila bradu.

"A co tím chceš říct?" zeptala se.

"Jenom to... že všechny tyhle prudké projevy vášně... nenávist, předsudky, náboženská a politická nesnášenlivost, výchova odstranila. Sexuální vášně je další na řadě."

"Myslím, že bych raději zachovala stav, jaký je, než bych se vzdala sexu," řekla a zamrkala falešnými očními řasami.

"Nikdo nechce, aby ses vzdávala sexu. Jenom jeho majetnických forem, jako je manželství a rodina. O rozmnožování civilizace se postará Univerzální volná láska." Zeširoka rozpřáhl ruce.

Chvilí o tom přemýšlela.

"Víš, někdy v daleké budoucnosti by to možná šlo, ale mohli bychom zavést volnou lásku hned teď?"

"Určitě. Hned!" prohlásil.

Tanečnice zavřela oči, zaklonila hlavu a chraptivě zašeptala: "Tak mi to ukaž."

"Hned," řekl Abelard a vrazil jí do ruky cyklostylovaný leták.

"Tady je o tom všechno."

Další konverzace se trochu zadrhla a tanečnice odešla s holohlavým, zahořklým překladatelem starých textů, o němž se říkalo, že ovládá dokonce zapomenutý dánský jazyk. Podle všeho se nakonec i on stal technicky nezaměstnaným.

Abelard se lhostejně vydal za nimi. Protlačoval se davem, dokud nezašli do zadní místnosti. Právě když se chystal vejít dovnitř, srazil se s vycházejícím alkoholickým básníkem Deanem Natkinem.

"Na tvém místě bych tam bez ženské vůbec nechodil," prohlásil opile Dean. "Všichni tam souloží. Šukají jako šílení."

Dean vzal Abelarda za ruku a odvedl ho k improvizovanému baru v té části knihkupectví, která se jmenovala "Čítárna U starýho poldy." V jednom koutě ležel na podlaze jazzový nadšenec a ochable vybrnkával na starém sitaru angloindické jazzové rifry, zatímco druhý jazzman z "pohodové", tiiačtyncetitónové školy ho otráveně pozoroval.

"Abys rozuměl, já vlastně nepiju," řekl Dean a nalil si další sklenku. "Já umím líkér ocenit."

Abelard sklenku zdvořile odmítl a sáhl do aktovky pro hrst literatury.

"Ty ses anarchista, co?"

"Jo."

"To ses proti službě v armádě, co?"

"Jo, je to tak."

"Chápu to," poznamenal Dean. "V armádě tě maximálně celýho opíchají odznáčkama, což může někoho, kdo se obléká jako ty, docela bolet."

Nato do sebe Dean obrátil další rum a trochu si vylil na černou pelerínu. Dvojice jazzmanů se začala vážně hádat, jestli je lepší spontánní indický jazz nebo intelektuální, tříčtyřcetitónový jazz americký.

"Četl jsem dnes zajímavou věc," prohlásil Dean. "Řekl bys, že vši se živí krví? Myslel jsem..." V

Vypil další sklenku a sáhl pro láhev.

Hádka v koutě nabírala dramatický spád. Kolem se začal tvořit hlouček diváků. Ze zadní místnosti vyšla malá baletka, dopnula si modré džíny a přidala se k hloučku.

"Ty si myslíš, že pít je špatný," pokračoval Dean. "Měl bys vidět ty, který fetujou. Pár jich tu dneska je. Nechci jmenovat, ale někteří z nich hrajou 'cool jazz'. Říká se, že i prezident Spojené světové vlády si píchá. Taky nic jinýho nezbyvá, ne? Když přišli na to, že to bere víc než půlka světové populace, tak to museli legalizovat. Slyšel jsem, jak jeden takovej přišel do lékárny a povídá: 'Dejte mi láhev kodeinu, prosím. Balit mi ji nemusíte. Vypiju to tady.' To je pecka, co? - 'Vypiju to tady!'"

"Hele, fotře," zavřískl cool jazzman. "Ta tvoje raga je nikde. Prostě to není ono. Třeba ten pátej bas přišermě razí, víš, jak to myslím?"

"Všichni básníci totiž kouří marjánu," pokračoval Dean. "Včera večer jsem na to v citovce slyšel reklamu. 'Chcete tu pravou, hlubokou inspiraci? Zapalte si POT, P-O-T, POT, mezinárodní cigaretu radosti!'"

"Tady ta kočka by ti chtěla něco říct, fotře," zaječel jazzman. "A radím ti, abys tomu věřil."

Chlapík se sitarem se nedal a líně vybrnkával pomalé rify v houpavém pětisedminovém rytmu.

"To takhle přijde maník, kterej si píchá," promluvil tiše Dean, "do chrámu Spojené buddhistickokřesťanské církve... oni jsou totiž hrozně pokrokoví... říkají, že vybírají všechno nejlepší ze všech světových věrouk, ale stejně věří jenom na udržení státní podpory... no tak tenhle fe'ak šel do kostela a svěřil se pastorovi. Pastor si to celý poslechl, tvářil se přitom jako med, a když byl konec, víš co mu ten pastor řekl? Řekl mu: 'Opravdu si myslíte, že to je ten nejlepší přístup k životním problémům?'"

"Chceš scénu, kámo?" obořil se cool jazzman na hráče na sitar, který si klidně brnká dál, jako by byl hluchý. "Nechceš hrát pořádný zvuky? Tak já ti ukážu, odkud takový pořádný zvuky jdou!" Přitáhl si kožený kufřík, otevřel jej a vytáhl krásnou injekční stříkačku zdobenou zlatými symboly *lingamu a jóni* a drahokamy.

"Nejspíš sis všiml, že je tu dnes spousta přihlížečej," zabručel Dean. "Támhle ta, co vypadá jako kluk, ale teplouš není, i když se snaží. Chodila do prvního a druhého kursu lesbismu na Yale, ale zkoušky neudělala."

Abelard nedokázal odtrhnout oči od jehly. Měl pocit, jako by ho světelné body tančící a poskakující po drahokamy vykládaných stěnách paralyzovaly, hypnotizovaly. Hráč na sitar tiše promluvil.

"Dej to pryč," řekl.

"Je toho na tebe moc, kámo?"

"Nemám to rád. Je to návykové."

"Nekecáš? Fakt se tomu tak 1/2a?"

"Hele, on se bojí!" vypískla baletka.

Vzrušený dav se natlačil blíž.

"Jdeme tam, kam jdu já, nebo nejdeme nikam. Není to tak, lidi?" řekl cool jazzman.

Dav byl s ním. Jestli byl v místnosti někdo, kdo neměl rád drogy nebo cool jazz, tak si dával pozor, aby si to nechal pro sebe.

"Je to zbabělec," řekl překladatel.

"Sosák," přisadil si abstraktní malíř.

"Hej," ozval se Abelard. "Co..."

"Zavři hubu, příteli," řekl Dean. "Nebo chceš, aby nás oba zabili?"

"Proč to aspoň trochu nezkusit?" zkusel to lichotivě jazzman. "No tak, na poprvé je to tvrdý, ale pak už je to v pohodě. Je to tak dobrý, že toho prostě nemůžeš nechat."

"Ne, díky. Myslím, že bych raději šel domů," řekl nejistě hráč na sitar.

"Všichni říkali, že je to lesba, která dělá chlapa, ale já vím svý," prohlásil Dean a obrátil do sebe další rum. "Ona není lesba, ona je jenom neurotická."

"Co chtějí udělat?" zašeptal Abelard.

"Píchnout mu to, co jinýho. Víš jistě, že se nechceš trochu napít?"

"Ne, já..." Hráč na sitar se pokusil vstát, ale plešatějící překladatel ho srazil zpátky. Abelard mu chtěl jít na pomoc, ale zjistil, že Dean ho drží a ruce má jako ze železa. Baletka se hystericky rozhlížela a prostrčila nohu v sandálu zvukovou skříní sitaru. Jazzman se blížil jako kobra, jedový zub připravený k útoku.

"No tak," zašeptal Dean. "Já myslel, že jsi nenásilný anarchista! Stejně nemůžeš nic..."

Hráč na sitar hrůzou vykřikl, když se dav začal stahovat. Zkoušel se rvát, ale drželo ho tisíc prstů.

"Chytněte ho někdo pevně," řekl jazzman. "Tady máš blátem do oka."

Opatrně zabodl jehlu a stlačil píst.

Abelard se Deanovi vytrhl a vrhl se ke dveřím. Hráčův křik mu rval uši. Vyběhl na ulici a prakticky bez uvažování se rozběhl k nejbližšímu vstupu no metra. "Vlaky," honilo se mu hlavou. "Vlaky..."

Řítil se po schodech tak, že mu eskalátor nestačil, a když vyběhl na nástupiště, nestačil s dechem. Kromě osamělého policisty nebyl ve stanici nikdo.

"Policajt," uvažoval zoufale Abelard. "Kdybych mu řekl, co se stalo na tom večírku, tak by možná... ale co by tomu řekli ostatní? Já, anarchista, a volám policajty. Toho jazzmana by možná ani nezavřeli, ale kdyby se dostalo ven, že jsem policajty zavolał já, vrhlo by to špatné světlo na všechny anarchisty. Smáli by se mi... ještě víc než teď."

Se zlověstným zasyčením přijela souprava a Abelard nastoupil. Uvnitř bylo světlo, přepych, klimatizace, zvuková izolace, zato venku za okny Abelard viděl řítící se tmou a dva kabely za oknem, které se houpaly nahoru a dolů, jak jeli kolem. Podzemní dráhy byly všechny stejné, ať už jely po gumových pneumatikách a hydro pneumatických závěsech jako tahle místní, nebo se hnaly vakuem, nadnášené a poháněné magneticky, rychlostí vyšší než tisíc mil za hodinu, jako transkontinentální a transoceánské dráhy opisující tětvu hlubinami země, přímku mezi dvěma body na zakřiveném povrchu zeměkoule. Základní myšlenka všech podzemních drah je vždycky stejná... slepě se řídit tmou od jedné stejné stanice k druhé, vrtat se v zemi v obrovském kovovém červovi, schovat se před oslepujícím jasnem oblohy, která nikdy netmavne, hluboko do lůna země.

Základní myšlenka všech podzemních drah je vždycky stejná. Sedět, civět do tváře tomu naproti a nepromluvit, ani sebemenším pohybem očí nedat najeho uznání jeho existence. Ve špičce se jím nechat dřít, hrud' na hrud', záda na záda, tak těsně, že se nemůžeš pohnout, tak blízko, že si můžeš prohlížet uhry na jeho tváři nebo lupy v vlasech, cítit jeho pot a slyšet jeho dech, a přitom myslet na fotbal nebo na to, co dávají v citovce - pak se rozejít a nikdy víc se nespátřit. Stát třeba zády k záďům někoho, kdo vlastní chybějící dílek do skládanky tvého života, a nikdy se o tom nedozvědět.

Abelard seděl a díval se, jak ty dva kabely za oknem stoupají a klesají, stoupají a klesají, a pak najednou byli ve stanici Greenwich Village. Po tom přítmí ho světla stanice oslnila, ale stačil si všimnout, že se nezměnila. Stejně malby na zdech, stejné sochy a mobility. Jen několik jmen umělců se změnilo.

Jedna osoba přistoupila, vysoká, bledá, exoticky eurasijská dívka s dlouhými černými vlasy po pás. Na sobě měla černý trikot a punčochy a nesla si černou kabelku, která se zapínala ještěřčí prackou.

"Stanice Greenwich Village," pomyslel si Abelard. "Klidně by se tak mohly jmenovat všechny stanice na světě. Greenwich Village se rozlézá tak daleko, že se spojuje a splyvá s chicagským Near North Šídě, s pařížským Levým Břehem, s North Beach v San Francisku,

s Taosem v Novém Mexiku, s Londýnem, Tokiem, Leopoldvillem a Riem... a ve všech jsou vidět stejné obrazy, stejné mobility, ve všech se tančí stejné tance na stejnou hudbu."

Dívka se posadila na sedadlo naproti němu a začala si lícit rty. Abelard si překvapeně všiml, že má ve vlasech diamantovou čelenku. Jestli se něco dalo považovat za protidemokratické gesto, byla to právě takové čelenka. Jak se mohla opovážit? Nevěděl proč, ale věřil, že ty diamanty jsou pravé.

I několik dalších lidí ve voze si toho všimlo a nepokrytě na ni zíralo se směsí úžasu a odporu. Abelard doufal, že nedojde k žádnému nešťastnému incidentu, jako byl ten na večírku, ale ne, ve vlaku se nemohlo nic stát. Řídit se tmou v dočasném kontaktu nebylo stejné jako být opilý na párty, říká se tomu společenská funkce.

"Narodil ses v říjnu," promluvila dívka. "Někdy kolem prvního." Konstatovala to jako fakt.

"Ano," hlesl Abelard, "to je pravda. Třetího října, když budu přesný."

"Tvoje matka byla Afričanka a otec černý Žid."

"Jak to víš?"

Zaklapla kabelku a zkontrolovala svůj odraz v zrcadle. Dva kabely venku prudce vyskočily a pomalu klesly zpět.

"Rodičům se nevedlo. Otec se pravděpodobně zabil, nebo něco takového. Proto svět tak nenávidíš."

"Ne," řekl Abelard. "To o otci není pravda. Jak to, že toho o mně tolik víš? Jsi od policie? Znáš nějaké mé přátele?"

Zavrtěla hlavou.

"Po pravdě řečeno, nikdy jsem tě neviděla a nikdy o tobě neslyšela," odpověděla. "Jestli se ve tvém otci mýlím, tak jak to bylo doopravdy?"

"Jsi blízko, hodně blízko. Jak o mně můžeš tolik vědět, když jsi o mně nikdy neslyšela?" zeptal se opatrně.

"Astrologie plus psychologie plus metody Sherlocka Holmese plus čarodějnictví plus ženská intuice... Hodně jsem studovala, ale prakticky nemám ponětí, jak to vím. Prostě to vím."

Abelard chvíli mlčel. Jejímu vysvětlení nedvěřil.

"Ty diamanty jsou pravé?"

"To víš, že jsou, chlapče. Tak, a teď mi pověz, jak to bylo s otcem doopravdy. Měl jsi ho rád?"

Abelard o svém soukromém životě zatím nikdy s nikým nemluvil. Nikdy. Došla mu řeč, měl svázaný jazyk. Zoufale uvažoval, jak přenést téma rozhovoru na normální, bezpečnou půdu, jako byl anarchismus, ateismus nebo volná láska. Zápasil se zámky na aktovce, snažil se ji otevřít, ale ruce se mu příliš třáslly.

"Nechtěl jsem tě, abych sdílela tvé břímě," řekla. "To znám. Řekneš 'sdílel jsem břímě', podáš mi hrst nesmyslných žvástů, pak se budeme bavit o Karlu Marxovi nebo Robertu Heinleinovi, až nám z toho bude zle. Nejsi první rudej, koho jsem potkala, víš? Tak jak to bylo s otcem?"

"S otcem?" koktal Abelard.

"Měl jsi ho rád?"

"Měl. Jasněže měl."

"Hodně?"

"Já tátů uctíval, zbožňoval jsem ho. Pořád se smál, pokaždé mi přinesl nějaký dárek," prohlásil a rukou si pohnul, aby tom přejížděl po vousech.

"Vážně?" Naklonila se k němu.

"Proč bych ti o tom měl říkat?"

"Nechceš snad, abych sdílela tvé břímě?"

Abelard cítil, jak ztrácí půdu pod nohama. Minulost se vzedmula jako vlna, která ho topila, pohazovala jím jako větvičkou v příboji. Když znovu promluvil, uvědomoval si dívku před sebou jen zpola.

"Pořád spolu bojovali, pořád," řekl, tak tak že to bylo slyšet.

"Ječela po něm, že běhá za jinými ženskýma, a on řval na ni, že je frigidní. Někdy jsem nemohl celou noc spát, jak se hádali. Pak přišel týden, kdy se nehádali ani jednou. Máma byla jako vyměněná, byla na mě i na tátů sladká a milá. V neděli nám udělala skvělou večeři se vsun, co měl táta rád. Táta s mámou se smáli, vtipkovali, líbali se jako novomanželé. Byl jsem tak šťastný, že jsem vyběhl na dvorek a zpíval si jak nějaký poblázněný kanárek. Házel jsem si na dvore

s míčem. Bum, bum, bum. Slunce zapadalo, umělou polární září ještě tenkrát nevyalezli. Všechno bylo červené, klidné, krásné, a já se honil za míčem a zpíval si. Pak jsem najednou zaslechl z domu hlasitou ránu a máma mě začala volat: 'Abe! Abe! Pojd' sem na chvíličku.' Vběhl jsem dovnitř a táta ležel v kuchyni na podlaze, jednu malou díрку měl v čele, jednu velkou v týlu a všude bylo plno krve."

Náhle zablesklo světlo, jak vjeli do stanice, hned na to znovu padla tma, jak jeli dál. Abelard cítil slzy, cítil, jak se mu do očí derou shnilé, staré, bolestivé slzy a kutálají se mu po tvářích.

"Chudáčku," zašeptala dívka.

Váhavě pokračoval. "Máma měla v ruce pistoli a vzduch byl plný kouře. Cítím ho ještě teď." Vykřikl jsem: 'Mami, cos to udělala? Cos to udělala?' a ona mi na to řekla: 'Nic, vůbec nic.' Pak mi dala pistoli do ruky, zavolala z ulice policajty a řekla jim, že jsem to udělal já. Že jsem to *udělal* já. Byl jsem tenkrát malý kluk. Nedovedl bych někoho zabít. A tátů jsem miloval, zbožňoval jsem ho! Jak mohl někdo uvěřit, že bych zabil vlastního tátů? Odvezli mě do polepšovny, drželi mě tam pět let a každý den za mnou chodili a ptali se, proč jsem to udělal. Ale já jsem to na mámu nikdy neřekl. Nikdy. Kdyby mi odvedli mámu, tak bych neměl už nikoho."

"To nic, chlapče. To nic," zašeptala dívka a vzala ho za ruku. "To už je všechno pryč. Já se o tebe postarám. Ať se stane cokoli, vždycky budeš mít mě."

"Tebe? Tebe? Kdo jsi?" zeptal se.

"Někam spolu odjedeme a budeme sami," chlácholila ho.

"Nikde na světě nemůžeme být sami," vykřikl. "Tam, kde kdysi byly pouště, jsou teď přelidněná města. V polárních oblastech jsou výkonné kybernetické farmy a dokonce i moře je jedna velká farma na řasy a mořskou potravu - a tma?... Proboha, vždyť oni tu oblohu nikdy nevyplnou! Ani na vteřinu. Nikde."

"Ale pod mořem," nedala se. "Co bys řekl transatlantické dráze? Ve vozech je šero a za oknem tma jako v kosmu. V tuhle noční dobu dráhou nikdo nejede. Dívej, jsme skoro na Grand Central. Pojďme. Co tomu říkáš?"

"Dobře," souhlasil.

Na Grand Central vystoupili, z bezplatných automatů si vzali jídlo a láhev vína a sjeli nekonečným eskalátorem dolů do stanice podmořských odjezdů.

Davy se bezhlavě přemisťovaly sem a tam. Stanice působila rušným dojmem, ale ve skutečnosti, ve srovnání s jinými ročními obdobími a jinými částmi dne byla skoro prázdná. Kdyby vlaky měly přinášet nějaký zisk, tak by asi nejezdily vůbec. Za nynějšího stavu vyjžděly každých pět minut vlaky do Chicaga, San Franciska, Jižní Ameriky, Afriky, Francie, Anglie, všude, kam si člověk přál.

"Mohli bychom jet do Francie," řekl Abelard.

"Ne, do Anglie," odvětila dívka. "Chci ti tam něco ukázat."

Přešli po křišťálovém mostě a ocitli se na nástupišti transatlantické dráhy. Bylo prázdné. Citovky hrály pro houf prázdných křesel. Abelard se očima snažil obrazovkám vyhýbat. Odjakživa se vzpíral moci, kterou nad ním citovky měly, tomu, jak ionizační vzduchu a vypočítaným použitím zvuků nad prahem slyšitelnosti dovedly manipulovat a ovládat jeho city. Tomu, jak ho uměly přesvědčit, že dostal ránu na čelist nebo polibek, že se topí nebo že létá. Někteří lidé, kteří nedělali nic jiného než to, že ji sledovali po celou dobu, kdy byli vzhůru, neměli jiné myšlenky než ty, které jim vtiskly citovky. Neměli žádné jiné pocity a žádné jiné životy.

Dveře zasyčely, otevřely se a nahraný hlas řekl: "Vlak odjíždí do Londýna. Prosim, nastupujte opatrně a v první fázi cesty zůstaňte na svých místech. Ucíte slabý tlak, který vás bude táhnout směrem k zadní části vlaku, ale nedělejte si starosti. Je to jen setrvačná síla, která je výsledkem zrychlení. Děkujeme vám."

Vešli do spoře osvětlené chodbičky, zahrnuli doprava, minuli dlouhou řadu kupé, vešli až do toho posledního a zavřeli za sebou dveře. Abelard ztlumil osvětlení a otočil se k dívce. Vzala mu hlavu do dlaní a něžně ho políbila na rty. Vlak se rozjel.

Stěna s oknem se roztékla do šedivé šmouhy a zrychlení je sice šetrné, ale pevně vmáčklo do hlubokých, měkkých křesel. Abelard ji

objal a stiskl. Cítil, jak z něj napětí opadá, smutek odplývá. Její jazyk se ho něžně dotýkal na rtech, na uších, na šíji. Vzal do úst její ušní lalůček, hrál si s jejím rtem. Oplácela mu láskyplná kousnutí nejdřív jemně, potom i tak, že to dost bolelo.

"Miluju tě," řekla tiše. "V⁷/₈ to?"

"Taky tě miluju," odpověděl. "Nevím proč nebo jak, ale miluju tě."

Vzdychla a políbila ho na rty. Hladil ji a cítil pod tenkým trikotem její krásné mladé tělo.

Za oknem se bez povšimnutí míhaly filmy namalované na stěnách a zalévaly kupé mihotavým, barevným svitem. Zrychlení se lehce zvýšilo.

"Před několika měsíci jsem se zkusila zabít," řekla. "Zkusil jsi to někdy?"

"Ne."

"Myslela jsem si to," konstatovala. "Nejsi ten typ. Já bych to taky nemohla udělat. Šla jsem si zaplavat do Tichého oceánu kousek od mostu Golden Gate. Svlékla jsem se a vstoupila do vln. Chtěla jsem kousek plavat, pak ještě kousek a ještě dál, až bych se dostala tak daleko, že bych se nemohla vrátit. Myslela jsem, že bych tak mohla oklamat pud sebezáchovy, aby mě nechal zemřít. Věděla jsem, že by mě o život musela připravit nějaká neosobní sfla nebo nehoda. Jinak bych v poslední minutě vycouvala."

"A co se stalo pak?" zeptal se Abelard.

"Nešlo to. Voda byla strašně studená."

Oknem začal probleskovat další film. Obrovské, dívající se oko. Na venkovní obrazovce se objevila slova: "Podívej se na to!". Pak se objevila obrovská, natahující se ruka.

"Miláčku, miláčku," zalýkala se. Venku tančila slova: "Sáhni si na to!" Objevila se obrovská ústa, která se otevírala a zavírala. Rty olízl gigantický jazyk. Abelard a dívka zhluboka, zajíkávě dýchali a líbali se.

"Miláčku, ach, miláčku," šeptala.

Ve filmu za oknem se mihlo: "SN Šunka to je maso, jediné, co stojí za to!"

V okně se objevila obrovská šunka, ze které odkapávala šťáva. Z levé strany vyjel nůž a zařízl se hluboko, hluboko do ní.

Na chvíli ztratil vědomí. Probudil se promočený potem, rozpalený horečkou. Dlouho leželi vedle sebe, tu a tam se políbili, tu a tam se zavrtěli.

"Řekni mi něco," poprosila nakonec.

"Cože?"

Pošeptala mu něco do ucha.

"Myslím, že ne," řekl. "Proč?"

"Protože je mi uvnitř nějak smutno," řekla.

Chvilí znovu oba mlčeli. Zrychlování pomalu ustalo. Venku se mihla další reklama.

"Teď už jedeme docela rychle, že?" zeptala se.

"Víc než tisíc mil za hodinu," odpověděl.

Mlčeli znovu, o něco déle.

"Co ode mě očekáváš?" zeptala se.

"Nic," řekl Abelard.

"To raději neříkej. Lidi obvykle dostanou přesně to, co očekávají."

"A co ty očekáváš ode mě?" zeptal se.

"Hodně, hodně."

"Co?"

"Chci všechno, co máš," řekla. "Chci tvou mysl, duši, tělo, každou myšlenku, která tě napadne, když jsi vzhůru, a taky všechny tvé sny."

Když dojeli do Londýna, přestoupili na místní dráhu, pak ještě na jinou a nakonec vyjeli nad zem v Angel Station, ve čtvrti, která se ze všech londýnských čtvrtí nejvíc podobala slumu. Angel Station!

Šli ulicí bez stínů a jméno Angel Station znělo Abelardovi hlavou jako zvuk dvou tleskajících rukou v obrovském prázdném hledišti. Na druhé straně Torrens Street tancovala na chodníku řada studentů s rukama kolem ramen. Tancovali révu a zpívali při tom: "Bum ciká bum ciká bum ciká bum." Abelardovi to připomnělo stonožky, ohavné malé živočichy, které jako kluk rád pátil čůčkou. Vzpomněl si, jakou měl radost, když se mu podařilo jednu zachytit soustře-

děným slunečním žářem, jak se svíjela v agónii, pak znehybněla a pomalu zčernala.

Zahnuli do další ulice a zůstali stát před budovou, která vypadala stará jako civilizace sama. Tabule natřená starou, vybledlou, rozpraskanou barvou hlásala: "Collinův sál." "Zaplarpámbu, ještě tu je," řekla dívka. "Posledních dvě stě let je to na zavření."

"A co to vlastně je?"

"Byla to hospoda se sálem ve starém britském stylu, jediné místo na světě kromě citovek, kde ještě byli profesionální baviči. Nemáš nějaké peníze?" zeptala se.

"Ne, nepoužívám je," odvětil. "Je to zdanitelné a kdybych je používal, pomáhal bych podporovat vládu."

Vysmála se mu.

"Ale vláda ti neleží v žaludku zase tolik, abys odmítl jídlo a bydlení zadarmo, co? Já zaplatím."

Koupila v pokladně lístky a vešli dovnitř. Většina sedadel byla prázdná a v sále byla tma. Jen na jevišti zpívala nějaká stará žena v šatech zdobených zlatem a cetkami a starý muž ji doprovázel na klavír. Melodie dopadla na Abelardovy rty jako rána kladivem. Byla v děsivě jednoduché chromatické stupnici, lidová píseň, nejspíš z dávnejší minulosti. "Jak je to dlouho, dlouho, dlouho, od máje do prosince..."

Naposledy slyšel takovou starou píseň ještě jaké dítě. Jeho uši, naučené vnímat chromatickou stupnici jako jediný akord, se nechaly očarovat a svěst monotónním, vlnovitým opakováním durových troj zvuků, septakordů a sextakordů... měl pocit, jako by se v obrovských prostorách mezi tóny akordu uvolňoval a protahoval. Ucho už se neztrácelo v šedivém kontinuu relativního nesouzvuku... akord byl buď harmonický trojzvuk, nebo nebyl černý a bílý, a i ten nejvýraznější nesouzvuk ve stupnici byl slabší než většina souzvuků, které bylo jeho ucho zvyklé slyšet. Angloindický jazz byl považován za primitivní - co kdyby některý z těch třicátýchletých puristů slyšel tohle?

Pokud to Abelard dovedl posoudit, té ženě mohlo být mezi dvě stě padesáti a třemi sty lety... muž u klavíru byl ještě starší. Presto ji bylo výborně slyšet i v tom nejzazším koutě sálu bez elektronického zesílení. Jen málo moderních supervypracovaných jazzových zpěváků, pokud vůbec nějaký, mohlo říct totéž. Abelard si s úžasem uvědomil, že vyjadřuje emocionální polohu písně bez ultravysokých štlců do žebíru posluchačů.

"Budu s tebou, v ty vzácné dny," zpívala.

Když stará žena dozpívala, toporně se uklonila, nejdřív napravo, pak nalevo a přímo před sebe. Abelarda to překvapilo - dnes už se lidé neuklání. Bylo to nedemokratické. Když žena a po ní i klavírista opouštěli jeviště, doprovázel je slabý potlesk. Najednou tleskala v celém sále jen jediná osoba, ta zvláštní eurasijská dívka vedle něj. Tleskala prudce, hystericky, a po tvářích se jí kutálely slzy. "Opakovat!" vykřikla. "Opakovat!"

"Lidi se na tebe dívají," zašeptal Abelard.

"A co má být? Co má být? Ještě! Opakovat! Opakovat!"

Vstala, ale Abelard ji stáhl zpátky, protože se bál, že si někdo všimne jejich diamantů a strhne se vřava. Nakonec zmlkla, upřela pohled někam před sebe a s pootevřenými ústy si sotva slyšitelně začala broukat poslední takty písně. Další číslo hned následovalo; byl to také starý muž a napodoboval slavné lidi. Publikum se rozbúrácelo, když napodoboval světového prezidenta, jak má projev a je nadopováňý heroinem.

"Tak mám pocit, že jsem svou řeč zapomněl," řekl komik. "Á, tady je!" Vytáhl z kabátu dlouhou injekční stříkačku, takovou, jaké se používají na injekce konům, a dělal, že si ji vpíchl do hlavní tepny na ruce. Zavrával, obrátil oči v sloup, udržel rovnováhu a řekl: "Jak už jsem říkal, než jsem byl tak hrubě přeruš..."

Publikum se rozesmálo.

Potom vytáhl starý, otlučený sitar a překvapivě dobře napodobil Agu Carlsona, idol mládeže a ústřední postavu světa angloindického jazzu, a to včetně sexy hindského tance na konci.

Smáli se všichni kromě eurasijské dívky, která se ještě nevymanila z okouzlení starou lidovou písní.

Zbytek představení Abelard neviděl. Visel očima na profilu dívky vedle sebe, prohlížel si její zvláštní teatrální líčení, dlouhé černé

vlasý splyvající po pás, diamanty na čele, zavěšené v uších a zasazené v prstenech na ruce. Když se podíval dolů na její nohy v sandálech, našel i tam prsteny. Věděl, že jsou pravé. Každý si mohl koupit umělé diamanty, které se daly jen pod elektronovým mikroskopem rozeznat od pravých, ale jen ten, kdo měl práci, si mohl dovolit pravé, a práci měli jenom vojáci, policisté, technici a politikové. Voják nebyla a na technika nebo politika byla moc mladá. Usoudil, že tedy musí být policistka, která chodí v civilu. Třeba se teď, těsně před volbami, vláda konečně rozhodla, že si to s anarchisty vyřídí, že s nimi exemplárně zatočí. Možná byla hvězda z citovky, ale ne, v citovce pracovali už deset let jenom dobrovolníci. A jak poznala, kdy má narozeniny? Jedině policajka mohla znát jeho narozeniny. Ale kdyby byla policista, který ho dostal za úkol sledovat, proč by se prozrazovala tím, že by si vzala diamanty? Byl si jistý jedinou věcí. Děsila ho.

"Pojďme pryč," zašeptala.

Šel s ní ze sálu a do vedlejší hospody. Posadili se ke stolu u dveří a rozhledu se po okolních hostech. Většinou byli staří... bylo tam pár vojáků a jeden stůl techniků, ale žádní umělci, básníci, šachisté, tanečníci, filozofové atd. atd, jaké byl Abelard zvyklý po hospodách vídat. Jeden starý muž došel k jejich stolu a k Abelardovu úžasu se zeptal: "Co pro vás mohu udělat, pane a paní?"

Abelard se ne vznamohl na slovo, ale dívka řekla: "Dvakrát řezané."

"Výborně, paní," řekl muž a rychle odešel.

"Vidím, že tě to překvapilo," rozesmála se dívka. "To je poprvé, co ti někdo řekl pane?"

"Ano, vlastně ano."

"A to ještě není to nejhorší, zlato. Až se vrátí, budeme mu muset dát spropitné."

"Spropitné?" Ohromilo ho to.

"Přesně tak," zasmála se. "To pivo, které vypijeme, je samozřejmě zadarmo, ale budeme mu muset zaplatit na dřevo, že nám to místo stroje přinese na stůl člověk. Budeme muset zaplatit penězi za to, aby nám jiný člověk řekl pane a paní."

"Co se to tu děje?" zeptal se. "Kde to jsme, kam jsi mě to zatahla?"

Ukázala na ostatní.

"Tohle není nic jiného než poslední bašta kapitalismu," řekla. "Ten muž, který ti právě řekl pane, je poslední z třídy lidí, kterým dřív doslova patřil svět. To, co si od něj kupuješ, je přesně to, co si od něj lidi kupovali odjakživa. V dobách, kdy mu patřil svět, to bylo zamlžené obtížemi s dobýváním a zpracováním surovin, ale ve skutečnosti nebylo a nebude v celých dějinách lidstva na prodej nic jiného než privilegium, že ti jiný člověk řekne *pane*."

Potom se starý muž vrátil se dvěma pivy na podnosu a opatrně je postavil na stůl. Abelard si všiml, že také on má na prstech diamantové prsteny a v uších diamantové náušnice... dokonce i v nose. Dívka položila na tácek minci v hodnotě průměrné roční penze.

"Děkuji vám, madam," řekl kapitalista s úklonou a odkráčel.

"Zkus to pivo," řekla. "Je trochu jiné, než bys čekal."

Abelard usrl.

"Fuj! Je teplé a vyvětralé!" zavrčel.

"Právě tak má chutnat. Zvykneš si na to."

"Nelíbí se mi tady," zabručel Abelard. "Jak se můžeš dívat na to, jak se před tebou jiný člověk ponižuje, tak jak to udělal ten takzvaný kapitalista?"

"Dávej si pozor, co říkáš," ozvala se a v očích se jí zablesklo. "Já jsem taky kapitalista, *pane*."

"Ty?"

"Ovšem. Myslíte, že bych si jinak mohla dovolit takové diamanty, *pane*?"

Abelard jí váhavě položil ruku na rameno.

"Ale co prodáváš?" zeptal se.

"To samé, co prodával ten, který nám přinesl to pití. To, co prodávají všichni od počátku času. Sebe!"

"Co to říkáš? Jsi snad..."

"Prostitutka? Děvka? Přesně tak, *pane*, právě to jsem."

N Teď už vůbec nic nechápal.

"Nerozumíš. Proč? Proč to děláš? Můžeš dostat všechno, co potřebuješ. Kvůli pár diamantům... nemůžu tomu uvěřit. Jak může někdo tak hluboko klesnout?"

Hrdě se napřímila.

"Jak může někdo být tak neužitečný, jako jsi řý? Ty se odvažuješ mi kázat? Já pracuju. Vydělávám si. Něco někomu dávám a něco za to dostávám. Co děláš ty? Visíš na kovové ruce státu a říkáš si anarchista! Kreslíš obrázky a snažíš se je rozdávát Údem, kteří dovedou nakreslit obrázky sami; píšeš básničky, které lidi čtou jenom proto, že doufají, že si ty přečteš jejich; rozdáváš cyklostylovaný blábol, do kterého se lidi leda tak vysmrkají. Jestli ve volbách vyhraje Antipolitická strana, tak nebude žádná vláda. Nebude armáda, nebudou policajti, soudy, věznice a daně. Proti čemu pak budeš protestovat, co? O čem budeš psát v těch svých cyklostylovaných papírech do koše? Proti čemu pak budeš demonstrovat a nosit transparenty? Za co budeš držet hladovku, za co budeš stávkovat? Čemu budeš klást pasivní odpor? Mně je jedno, která strana zvítězí. Nemá to na mě nejmenší vliv. Já totiž pracuju, pane. Na politiku nemám čas. Jsem kapitalista. Nosím diamanty. Proč bych je neměla nosit? Lidi po mně na ulicích házejí kamením, děti za mnou chodí a pokřikují na mě všemi špinavými jmény, která jejich jazyk zná, ale já to vím. Když si ty diamanty sundám, jsem mrtvá. Po celém světě se v malých barech a hospůdkách scházejí další muži a ženy... chodí tam každou noc, jednu noc za druhou, z jediného důvodu. Mají tak nepatrnou šanci, že potkají mě. Mohla bych se tam zastavit, hodinu, dvě s nimi posedět, poslechnout šije, nechat je, aby mi dali dárky a peníze, a třeba, když se mi bude chtít, je párkrát políbit nebo se s nimi dokonce vyspat. To všechno bych mohla. Jistě, mohli by jít do státního sexdomu a vyspat se tam s krásným robotem... dvakrát krásnějším než já, dvakrát hebkším na dotek, dvakrát něžnějším a citlivějším, s hlasem, který dovede říkat 'Miluju tě' tak, že tomu skoro uvěříš.

Zvláštní je, že se k tomu nikdy neodhodláš. Zvláštní je, že se pořád najdou lidé, kteří se žení, žijí s partnerkami z masa a kostí, nebo chodí každou noc do baru a hledají tam mě. Komu na tom záleží, jestli žiješ nebo jsi mrtvý? Kdo by to obřečel, kdyby jednoho dne celé anarchistické hnutí vypustilo duši? Když umru a lidé, kteří mě mají rádi, se to dozví, tak budou brečet, opíjet se, zabíjet se a píchat si. Zkus k těm robotům někdy zajít. Úuze je naprosto přesvědčivá, až na jednu jedinou věc: předem v7%, že pod tím bezchybným masem jsou jenom dráty, hadičky a převody, a ani na okamžik na to nezapomeneš.

Zato já jsem pravá žena, pane, s pravou dělohou, pravými prsy, pravými játry a dokonce i pravým pupkem. Vis, že mám i pravé měsíčky? Krvácím jako raněné zvíře. Ležím v posteli, skučím bolestí, mám křeče... a přitom na dosah ruky mám antimenstruační pilulky, které dnes kromě mě bere skoro každá žena. Mám je celou dobu tady, na stolku u postele, ale nikdy jsem si nevzala. Jsou to báječné pilulky, láska. Stačí si vzít jednu měsíčně a nemusíš si dělat starost z menstruací nebo otěhotněním. Spím s někým skoro každou noc - pokaždé s jiným mužem a pokaždé si říkám, že třeba právě tehle mi udělá dítě.

Je mi jenom třidvacet a už jsem měla dvě děti. Nechodím rodit do těch velkých, krásných státních nemocnic. Řekli by, že nejsem správná matka a dali by mé děti do těch velkých, krásných, dokonalých školek. Sjeďu na transatlantickou dráhu, schovám se do kupé, zamknu dveře, ztlumím světlo, lehnu si na sedadlo a čekám, až začnou stahy. Viděl jsi někdy rodit ženu? Ovšemže ne. Dnes se na porod nikdo nedívá, jenom neosobní oči chirurgických strojů. Není to hezké. Jdu na transatlantickou dráhu do dokonale zvukotěsného kupé hluboko pod mořem, hluboko pod zemí, a tam porodím. Vis, že při tom křičím bolestí? Vis, že v té místnůstce sama dřepím a řvu, co mi stačí hlasivky? Stahy jsou nejdřív pomalé, pak o trochu rychlejší a o trochu bolestivější, zase rychlejší a ještě bolestivější, rychlejší, rychlejší a ještě rychlejší. Řítmím se tmou rychlostí víc než tisíc mil za hodinu a vidí mě jenom to velké oko z filmu SN Šunky, potom se, křičím, kroučím se a tlačím ze všech sil, a najednou dítě vyjde a já je chytím. Pláče a já mu nožem nebo nehtem přeříznou pupeční šňůru, přiložím dítě k prsům a když dojeďu do Londýna, New Yorku nebo třeba Paříže, mám na sobě velký černý plášť, dítě držím na prsu a doufám, že tajní neuslyší, jak pláče. Jsem opravdová žena. Jsem pracující dívka. Své diamanty si odpracuju."

Abelard jen seděl, ohromený přívalem slov. Dívka po celou dobu prakticky nezvýšila hlas, ale její slova byla nabita intenzitou, která

mu vyháněla z hlavy všechny myšlenky na něco jiného. Předkláněla se a upírala mu do očí hypnotizující, nemrkavý pohled hada. Náhle ho vzala za ruku.

"Co kdybys mi něco koupil?" zašeptala.

"Nemám peníze. Vždyť vis."

"Půjčím ti. Kup mi květiny. Je tu jedna stará žena, která prodává květiny. Pěstuje je ve vlastním truhlíku za oknem. Tady máš," strčila mu peníze pod stolem," později mi je třeba vrátíš. Sedí u baru, vzaďu u toalet. Vidíš ji? Zavolej ji a kup mi květiny."

Abelard byl tím neobvyklým monologem dosud tak omráčený, že nedokázal odmítnout. Kývnutím k sobě starou ženu přivola.

"Květinu, pane? Hezkou kytičku pro paní?" řekla žena, když přistoupila ke stolu.

"Jaká to bude?" zeptala se Abelarda.

"Bílá. Potřebuju bílou."

"Tady je," řekla stará žena. "Jmenuje se gardénie. Možná není tak hezká jako ty, které můžete dostat ze státních školek, ale vypěstovala jsem ji šama, pane. Ta květina je vypěstovaná s láskou."

Abelard ženě zaplatil a ona se mu uklonila a odešla.

Bledá, citlivá eurasijská dívka dlouho mlčky seděla, držela gardénii v ruce a prohlížela šiji.

"Jsi krásná, kytičko," řekla nakonec. "Krásná a nedokonale. Na jednom okvětním lísku máš nádherný, úžasný kaz. Umíráš, ubohá kytičko, tak jako umírám já, tak jako každý, a právě proto jsi tak krásná. Tím příslibem smrti, rozkladu, znovuzrození a nového růstu. Není krásná ty moje černé zlato?"

"Je. Moc krásná," zašeptal.

"Nekaž to tím, že se budeš snažit říkat 'moc krásná' jako bys chtěl dát slovům větší smysl, než ve skutečnosti mají. Je prostě krásná a to je všechno. Nemluv o tom. Jenom se na ni dívej. Dívej se!"

Abelard se díval. Dívka květinu znovu a znovu otáčela ve špičkách svých fantasticky dlouhých, tenkých prstů.

"Víš, ta květina je má," řekla. "Myslím, že je doopravdy má."

"Ovšem," řekl tiše Abelard.

"Ne. Žádné ovšem. Třeba vůbec nepatří mně. Třeba patří bohu. Třeba patří bohu já a patříš mu taky ty, bez ohledu na to, jestli v něj věříš nebo ne. Možná na světě není nic, co by někomu patřilo. Dokonce ani vlastní život." Měla laskavý, vzdálený hlas. "Teď bych klidně mohla umřít. Jednoho dne určitě umru, budu tiše ležet v zemi a pomalu hnít. Budu i potom krásná, zlato? Ty si nerad představuješ, jak moje maso šedne, černá a odpadá od kostí, že? Nerad si představuješ maličké bílé červy, kteří se mi zavrtají do mozku, do prsou, do stehů, že? To já zase jo. Ráda o tom přemýšlím. Myslím, že každý by o tom měl často přemýšlet. Až moje tělo zetlí, tak se možná promění v krásná stébła trávy, nebo třeba bílou, takhle bílou květinu."

Maličko před květinou sklonila hlavu a řekla uctivě: "Pane."

Pak opatrně vytrhla z květu jeden lístek a začala si s ním hrát. Pomalu jej začala jíst a když skončila, utrhla další okvětní lístek a taky jej snědla.

"Můžu si taky vzít?" zeptal se Abelard.

"Tu máš, miláčku," řekla dívka a vložila mu okvětní lístek do úst. Byl měkký a prakticky bez chuti, ale snědl ho. Dala mu další. Mlčky, lístek po lístku, gardénii snědli a pak dlouho seděli a dívali se na sebe, bez napětí, bez přemýšlení. Když jedl, cítil málo nebo skoro nic. Ale zůstala hořká pachut'. Spláchl ji pivem.

"Miláčku," promluvila dívka, "kdyby se mi někdy něco stalo, snaž se obejít beze mě. Nezapomínej na mě, ale dál dělej to, co děláš. Nebudu tady pořád, abych na tebe dávala pozor. Ale i když s tebou nebudu, pamatuj si, že tě pořád miluju, že mi na tobě záleží. Bud' v pohodě, zlato, a drogy nech být. Jo? Slibuješ?"

"Slibuju."

"Zkus sehnat nějaké peníze a dej je té ženě, co prodává květiny. Víš, ona se stará o moje děti. A třeba jednou některé z mých dětí bude tvé. Slibuješ?"

"Slibuju."

Pocítil náhlou potřebu jít na záchod. Nebyla to ta nejvhodnější chvíle, ale to bývá málokdy. Na vině bylo nejspíš to pivo. Rychle se omluvil a odešel na pánskou toaletu.

Byl to starý, hodně starý záchod Stěny se hemžily nápisy přepsanými po nápisích přepsaných po jiných nápisích. Vybledlá jména a adresy homosexuálů. Kresby, oplzlé vtipy. "Ozvi se." "Prosíme turisty, aby nejedli ty kulaté bílé bonbóny z pisoáru." "Neodhazujte cigarety do misky. Navlhnu a nejdou zapálit." "Kačer Donald je Žid."

Byl tam dokonce pár polosmazaných vzkazů rtěnkou z doby po Světové občanské válce, kdy se muži začali líčit. Abelard vykonal potřebu, umyl si ruce, ale stále se mu nechtělo bezpečí toalety opustit. "Co ta dívka udělá teď?" honilo se mu hlavou. Pak si dodal odvahy a vyšel ven.

Byla pryč.

Doběhl ke stolu, ale našel tam jenom vzkaz, který říkal: "Budu pořád s tebou. Sejdeme se, až mě budeš zase potřebovat."

Podpis byl: "Réva."

"Kde je?" zakřičel na starou květinářku. "Kam odešla?"

"Nevím, pane. Přijde a odejde, jak se jí zlíbí."

"Kdy se vrátí?"

"To taky nevím, pane. Vím jen to, že až se vrátí, bude mít plnou náruč věcí pro děti. Dost možná s ní přijdou dva nebo tři muži naložení dárky. Když Réva přijede domů, je to jako vánoce za starých časů."

Abelard zoufale vyběhl do noci. "Revo! Revo!" křičel. "Vrať se! Nemůžeš mě přece takhle opustit! REVO!"

Žádnou odpověď nedostal.

Utíkal celou cestu k Angel Station.

"REVO!" zakřičel znovu.

Ticho.

Bral schody po třech a seběhl na nástupiště.

"REVO!"

Odpověděla mu jenom ozvěna tunelu.

Se zasyčením přijela souprava a otevřela dveře. Abelard omámeně nastoupil. Dveře se za ním zavřely a vlak se znovu rozjel, aniž by Abelard cítil škubnutí. Na každé stanici se mamě rozhlížel po vysoké postavě v černém, s černými vlasy po pás... po třípytých diamantech. Ve vagónu přibýlo lidí, nejdřív jen pár a pak víc a víc, až se nakonec mačkali na sebe. Párkrát se Abelardovi zdálo, že Révu zahlédl v davu, ale když se mezi natěsnanými těly procpal, zjistil, že se zmýlil. Jednou nebo dvakrát měl pocit, že ji zahlédl ve stanici, když se vlak rozjel. Neměl tušení, jak dlouho ji hledal, než na sedadle usnul. Věděl jen to, že když spal, někdo ho hlídal a chránil. Probudil se, vyhlédl oknem ven a spatřil ji, jak stojí na nástupišti, ani ne metr od něj, a laskavě se usmívá. Než stačil vstát, dveře se zavřely a Réva zůstala zpátky. Než dojel do další stanice, znovu spal, spal a byl klidný. V tranzu nastoupil na transatlantickou dráhu do New Yorku a znovu usnul. Když se dopotácel do svého malého bytu v Brooklynu, spolubydlící na něj užasle vytřeštil oči. Bylo to poprvé, co viděl Abelarda bez jeho aktovky.

"Kde máš své břemeno?"

"Nevím," řekl Abelard. "Asi jsem je někde ztratil. Co na tom záleží."

O několik měsíců později vstoupil Abelard do Čajovny slečny Smithové na Grant Avenue v San Francisku vybaven novou aktovkou a novou zásobou levicové propagandy. V Čajovně slečny Smithové se dala sehnat spousta věcí, jenom čaj ne. Říkalo se o ní, že původně, v nějakém šerém, dávném údobí minulosti, byla útočištěm lesbiček a patřila právě slečně Smithové, která měla kolem Zálivu ještě několik dalších podniků. Zdá se, že do "čajovny" postupně začali pronikat heterosexuálové, až ji nakonec slečna Smithová znechuceně prodala. Po vystřídání mnoha majitelů a mnoha typů klientů se nakonec stala shromaždištěm nevolící anarchistické menšiny z okolí - to znamená těch, které nepohlítila Antipoli tická strana.

"Soudruhu Abelarde!" ozval se George, sedící v předním boxu u okna. George byl k oknu přibitý. Říkalo se, že spí pod barem.

"Soudruhu Georgi!" zvolal Abelard, posadil se a z pípy ve zdi si natočil pivo. "Sdílíš mé břímě?"

"Ovšem. Ovšem."

"Pořád v práci?"

"Tak tak. Moje práce je sedět tady v okně u slečny Smithové a promluvit s každým, kdo se mnou mluvit chce, na takové úrovni, na jaké se chce bavit. A jak jsem jim řekl, až přijde čas se jx)hnout, tak se pohnu: nahoru, dolů, zpátky, dopředu nebo do boku. Říkají mi: proč někam nejdeš, Georgi, a já říkám: Človče, vždyť není kam. Chceš jet do Londýna a podívat se do Collinova sálu? Když se podíváš z toho správného úhlu, tak jej najdeš i tady. Chceš si zajet do knihkupectví Mistra! v Paříži a koupit si pár sprostých knih? Hele, každá kniha je sprostá, když ji správně čteš. Dovedu se vzrušit nad telefonním seznamem i nad slovníkem. To jsem jim řekl. Je jenom jeden směr, kterým stojí za to jít, a to dovnitř. To říkám. Dovnitř. Říkají, Georgi, to nemáš nic lepšího na práci než žvanit, a já jim říkám, nevím jak vy, ale já pracuju, Prohlížím si všechny ty blázy, kteří po mně chtějí, abych dělal to nebo ono, a můžu o nich říct jenom jedno, není divu, že se loď potopila, podívejte se na posádku! Poznám na tobě, že myslíš na ženění. Dokonce sis vzal kalhoty, abys ukázal, jak věrný manžel dovedeš být. Jenže nie takovýho jako manželství v kalhotách neexistuje. Člověče, se kterým jsi, musíš milovat. To je moje učení. Právě teď jsem tvoje žena. A tvoje děti, tvoje máma, tvůj táta, ale nedostán z toho Elektiřin komplex. Jste tady, řekl jsem jim, a tak jste vdaní za mě. Můžu pro vás být všechno, co chcete. Můžu být pták, jestli vážně chcete, a odletět na Mars a zpátky, aniž bych vstal tady od toho stolu. Můžeme jít spolu. Hlavně se nevaž, nevaž se na žádnou věc, nebo budeš závislý. Lidi se mě ptají: Georgi, na čem jsi závislý, a já nkám: Na životě, člověče. Na životě a na ničem jiném. Prostě toho nemůžu nechat. Myslíš si, že dvě stě, tři sta let je stáří. Nevypadám na to, ale mám ještě víc. Byl jsem tu dřív, než to tady postavili. Pomáhal jsem stavět pyramidy. Slyšels někdy o Caligarim? Tak to jsem byl já. Dvakrát nebo třikrát jsem v bibli. Slyšels někdy o Jidášovi? To jsem byl já. Nepro následuj mě za to. Měl jsem rozkazy. Slyšels někdy o Kainovi? To jsem byl já. Navěky odsouzený chodit po zemi a neumřít. V bibli zapomněli říct, že země je krásná, že v jednom vousu na tvé bradě je dost krásy, aby to stačilo na celou věčnost. Člověče, já nechci jít do nebe. Já tam jsem! Táhle ten most třikrát přestavěli a pořád mu říkají Golden Gate. Prošel jsem po něm stokrát. Mohl bych ho přejít každý den, kdybych chtěl. Koho si bereš?"

"Jmenuje se Réva," řekl Abelard a uhnul očima. "Je prostitutka."

"Réva s diamanty?"

"Ty ji znáš?"

"To si piš, zeji znám," rozesmál se George. "Kdysi jsme spolu žili, je to už pár let. Révu zná každý, nebo o ní aspoň slyšel. Říkají jí Réva Čarodějnice."

"Réva Čarodějnice? Proč?" zeptal se Abelard a předklonil se.

"Jestli nevíš, že je čarodějnice, tak o ní nevíš vůbec nic. Já jsem taky čaroděj." •"Ty?"

George se hrdě ušklíbl.

"Jak myslíš, že poznám, co si celou dobu myslíš? Máš oči, ale nosíš je jenom pro ozdobu. To víš, zeje čarodějnice. Každý může být čaroděj, stačí otevřít oči o maličko víc. Taky je svatá. První opravdová svěťice po dvou tisících let. Byla by i mučednice, jenže už nezbylo nic, kvůli čemu by stálo za to umřít."

"Říkáš, že jste spolu žili?" Abelard byl jako omráčený.

"Je to tak," řekl George. "Bydlel jsem na druhé straně zálivu, v Berkeley, kousek od Telegraph Avenue. Jednou ráno jsem jako obvykle vstal kolem poledne, otevřel dveře a našel jsem ji schoulenou na schodech, jak tam usnula. Probudil jsem ji a ona se na mě podívala tak nechápavě, jako by se právě narodila. Připadám si dnes ráno úplně nadpozemsky, řekla. Stáhla mi obličej do vlasů. Po čichu jsme poznal, zeje cítit éterem. Celou noc před tím strávila ve čtvrtém patře Cowellovy nemocnice s nějakým studentem zdravotní techniky a čichala éter, aby věděla, jaké to je. A když má menstruační křeče, tak si nevezme ani aspirin. Věšla, rozhlédla se po bytě a nakonec se zeptala: 'Jak máš rád vajíčka?' a já řekl: 'Míchaná', a tak mi usmažila vajíčka, posnídali jsme a šli jsme spolu do postele. Za dva měsíce jsem přišel domů a na stole byl od ní vzkaz, na kterém stálo: 'Miláčku, musím odjet do Tibetu. S láskou Réva!' Pak už jsem ji nikdy nespátl. Vídáš ji často?"

Abelard smutně zavrtěl hlavou.

"Viděl jsem ji jenom jednou, před několika měsíci," přiznal.

"A jsi do ní zamilovaný? Chceš si ji vzít? A není manželství proti tvým zásadám?" dotíral George a strkal Abelardovi před nos kývající se prst.

"Já vím, vím. Za to může ta zatracená nespavost. Nemůžu spát. Zkoušel jsem brát prášky, zkoušel jsem pít, ale nic nepomáhá. Musím na ni pořád myslet, znovu a zas, v duchu se s ní bavím, představuji si její tvář. Když ji spatřím ostře, nastane chvíle nádherného klidu. Usmívá se na mě! Miluje mě! Pak mě napadne nějaká klíčová fráze nebo věta, třeba 'roky a roky' nebo jenom 'někde' a v tu ránu mám oči plné slz, brečím a brečím a nemůžu přestat. Když jsem nevyspalý, nedělá mi to dobře na pleť. Podívej se na můj obličej, mám ho samé uhřQcy, bolí to. A ještě víc jich mám na zádech."

"A co tvoje zásady," zeptal se George. "Uhříky vidím."

"Myslíš ty cyklostylované 'Zásady', které nosím v aktovce?" odfrkl si Abelard. "Kdysi jsem je dovedl přečíst za hodinu, ale teď začnu a za chvíli zjistím, že jsem tu první větu přečetl desetkrát nebo jedenáctkrát a přitom vůbec nechápu, co v ní stojí."

Dveře Čajovny se rozletěly a vešel Bratříček Ivanovic, drobný, zavalitý, zanedbaný muž s rozčuchanými, neupravenými zrzavými vlasy a hustým knírem. Nesl těžký balík*

"Soudruhu Ivanoviči!" vykřikl Abelard. "Sdílíš mé břímě?"

"Pro tebe nejsem žádný-soudruh, ty podělaný pacifisto! Jestli chceš, můžeš sdílet *moje* břímě!" a s tím nechal balík zuchnout na stůl.

"Co to je?" zeptal se Abelard.

"Bomba," odvětil Bratříček.

"*Bomba!*"

"Jsem anarchista ze staré školy. Z těch, kteří hází bomby."

"Sedni si a dej si pivo, Bratříčku," řekl George. "Jak pokračuje Zkáza civilizace?"

"Jenom se směj, ty kapitalistický pse, ty lokaji vládnoucí třídy. Po revoluci se budeš smát dírami v prsou."

"Takže s házením bomb došla řada na Bratříčka Ivanovice?" chechtal se George. "Měl by sis pospíšet, soudruhu. Jestli Antipolitická strana vyhraje další volby, tak nebude žádná vláda, po které bys mohl bomby házet. Přijdeš o práci."

"Stát se nikdy dobrovolně nevzdá své moci," zahřímal Bratříček. "Neznáš dějiny? Společenský pokrok může přinést jen násilná revoluce! Starý řád je třeba spláchnout krvavou koupelí."

"Tak mám občas pocit," začal George, "že tě víc *zajímá* ta krvavá lázeň než společenský pokrok, který by z ní měl vzejít."

"Nevadí," zabručel Bratříček. "Však uvidíš. Nic nemůže zvrátit nevyhnutelný tok dějin. Nový společenský řád přijde a v jeho čele budou profesionální revolucionáři jako Lenin, Trockij a já."

"Jestli chceš zničit civilizaci," ozval se Abelard, "tak proč nejděš dělat technika do citovky? Dnešní hi-fi citovky můžou vysílat tón nad prahem slyšitelnosti, kterému se řílčí 'šepot smrti', a který může clo veka i zabít."

"To je pravda," řekl George. "Jen si to představ, Bratříčku. Všude, po celém světě všichni poslouchají citovky. Třeba má právě projev prezident."

"Svůj nástupní projev," doplnil Abelard.

"Všichni poslouchají," pokračoval Abelard, "Kromě revolucionářské elity. Ty jsi ve studiu. Zmáčkneš knoflík a trochu zesílíš."

"Lidi začnou mít nepříjemný pocit a nebudou vědět proč," řekl Abelard.

"Zesílíš ještě víc. Pár citlivých lidí klepne pepka a zkroutí se na podlaze, s kopáním kolem sebe a křikem, %dáš ještě trochu a odpadnou všichni. Ještě víc a začne to působit na tkáň jejich těl."

"Ohluchnou," řekl Abelard.

"Začnou krváčet ze všech pórů," dodal George. "Ječí a mlátí kolem sebe v krvi, tak jak to chceš. Pak přidáš jenom o chloupky víc a přestanou se hýbat. Je po nich, Bratříčku, a stačil na to jenom hudební tón, malý hudební tón, který ani nejde slyšet, a to všechno ty, Bratříčku. Nesbíhají se ti sliny?"

"Víte, že o elektronice nic nevím. Musel bych studovat padesát let, abych mohl dělat technika u citovky," vykřikl Ivanovic a uhasil pěstí do stolu.

"Takže tě trápí jenom praktická stránka věci?" řekl George. "A co kdybys tě propašoval do studia, až bude mluvit prezident. Co kdybys ti ukázal, které tlačítko máš zmáčknout, kterým knoflíkem otočit. Co potom?"

"To bys vážně mohl?" zeptal se s rozzářenými očima Bratříček. Pak si všiml, že se mu George směje. "PRASE!" zařval Ivanovic. "KONTRAREVOLUCIONÁRSKÁ LŮZO! Ty mě chceš podvést. Ty si ze mě chceš utahovat! Ještě uvidíš!"

"No tak, zavři hubu," okřikl ho Abelard.

Ivanovic strnul.

"Kdo jsi, že mi říkáš, abych zavřel hubu, ty podělaný pacifisto? Kdo si myslíš, že jsi, já?"

"Omluv bratra Abelarda," řekl George. "Není ve své kůži. Je zamilovaný."

"No ne, vážně?"

"Chce se oženit."

"Vážně? A kdo je, simm li se zeptat, ta ubohá, hloupá zmýlená, idiotská, smradlavá žena?"

"Réva Čarodějnice."

"Jen kdybys věděl, kde ji hledat," zaúpěl Abelard.

"Já vím, kde je, ty prase," řekl Bratříček.

"KDE?"

"Venku před Čajovnou, v mém autě, čeká tam na mě."

George a Abelard vyskočili jako jeden muž. "Jestli lžeš..." zavřel Abelard, protáhl se kolem Bratříčka a vyběhl ze dveří, s Georgem v patách. A skutečně, byla tam, seděla v aerovoze a četla si ohmataný výtisk Kapitálu.

"Revo!" vykřikl Abelard.

Réva si pečlivě poznačila, kde skončila, a zavřela knihu. "Černý zlato," řekla. "A George! Nazdar kluci!"

Otevřela dveře a vystoupila. Byla hodně, hodně těhotná.

"Hledala jsem tě, černý zlato," řekla. "Víš, že jsem se tě ani nezeptala, jak se jmenuješ?"

"Revo Čarodějnice," promluvil George, "dovol, abych ti představil Abelarda Rosenburga."

"Těší mě, Abelarde," potrásla si s ním rukou. "Neviděli jsme se náhodou už někde?"

"Revo!" zvolal Abelard. "Co jsem se tě nahledal! Kam jsi odjela?"

"Do Chicaga," odpověděla Réva. "Nemusel jsi mě hledat. Říkala jsem ti, že se objevím, až mě budeš potřebovat."

"Bylo to v U Jimmyho, kousek od Chicagské univerzity," ozval se Bratříček. "Réva ke mně přišla a povídá: 'Ty jsi anarchista, že?' a já jsem jí řekl: 'Jsem. Jsem poslední pravý anarchista, který ještě zbyl. Ti ostatní jsou imitace. Ty jsi prostitutka, že?' a ona na to: 'Jo, jsem poslední pravá prostitutka, která ještě zbyla. Ty ostatní jsou amatérky.' Chtěla se něco dozvědět o anarchismu a pumpovala ze mě další a další věci, až jsem nakonec řekl: 'Hele, asi tě nemůžu naučit všechno o anarchismu za jednu noc. Co kdybys se mnou zkusila nějaký čas žít, mohli bychom si posloužit navzájem?' A ona řekla: 'Fajn,' a tak jsme šli domů společně."

"Ty jsi šla domů s... ním?" hlesl Abelard směrem k Révě.

"Proč ne?" odpověděla. "Řekl, že mě naučí, co je to anarchismus, a já jsem se to vážně chtěla dozvědět."

"A naučil jsem tě, co je to anarchismus, ne?" řekl Bratříček.

"Upřímně řečeno, ne, ale i tak jsem si užila fůru zábavy. Nedělali jsme nic jiného, než že jsme se milovali, pracovali na bombě a hráli hry."

"Jaké hry?" zeptal se George.

"Různé," odvětila Réva. "Věř mi, že s Bratříčkem Ivanovičem nebyla ani na okamžik nuda."

Abelardovi bylo na zvracení. Najednou chtěl ze všeho nejvíc odejít, utéct, být pryč. Otočil se a ušel pár kroků.

"Hej," řekla Réva a Abelard se zastavil, "Vrať se," řekla, a on se pomalu vrátil. "Neměl bys být tak nedůtklivý. Je docela možné, že mě po zbytek života budeš vídat dost často."

"Jak... jak to myslíš?" vykoktal Abelard.

"No, manželství zrovna ne," odvětila Réva a odvrátila oči. "Ale víš, když jsem zjistila, že jsem těhotná, tak mě napadlo, že by to dítě mohlo být tvoje. Jestli bude bílé, tak by mohlo být kohokoliv, ale jestli bude černé, může být jedině tvoje. Víš jak to chodí. Budeš vědět, zeje tvoje, a já budu taky vědět, že je tvoje, a ty se už porad budeš chodit na ně dívat. A za chvíli si tě zvykne brát jako tátu a moje ostatní děti si taky zvyknou, že k nám chodíš. Já budu kolem tebe celou dobu běhat a budu ti muset udělat oběd a večer a jestli zůstaneš přes noc, tak i snídani. Budeme si celou dobu spolu hrát s dětmi a stanou se z nás opravdu dobří přátelé, nejenom milenci. Víš, jak se to nabaluje. Budeme spolu sedět a bavit se, umývat nádobí, poslouchat hudbu a číst knížky, které si doporučíme. Hraješ šachy? Já jo."

"Trochu je umím," řekl Abelard.

"Taky hraju na kytaru," řekla Réva. "Ráda zpívám staré písničky, jednoduché jako ty, co jsme slyšeli tu noc v divadle. Zpíváš?"

"Mohl bych se naučit."

"Ty písničky nejsou těžké. Víš, jak to bude. Budeme celou dobu spolu sedět kolem kuchyňského stolu a až budou děti starší, budou zpívat taky. Bude nám připadat hloupé někam jít, odejít, a tak se k nám nastěhuješ. Už to vidím. Možná se ti teď nechce, ale život je teď tak strašně dlouhý, že dffv nebo později to uděláš. Jak se znám, tak to nebude dlouho trvat a přijdou další černé děti... budeme je muset naučit všechno sami, protože bych raději uměla, než bych nechala své děti chodit do veřejné školy a učit se klanět citovkám. Nevím, jestli je to manželství, ale tak to bude, jestli to dítě bude tvoje."

"A co když nebude?" zeptal se Abelard.

"Třeba spolu nějaký čas zůstaneme. Já tě totiž miluju, víš, protože ten příběh, který jsi mi vyprávěl o svém dětství, byl tak smutný, že mě rozplakal. Myslela jsem, že už jsem to zapomněla. A ty mě máš taky rád, vidím to na tobě, jenže zamilovanost nevydrží dlouho. Týden, měsíc, rok, a pak zkusne a oba začneme znovu hledat, jezdit ve vlacích sami a hledat někoho, koho bychom sbalili. To se stane, když tvoje nebude."

"Musím se vrátit," řekl George. "Někdo by mohl přijít do Čajovny a shánět mě tam."

"Sbohem, sbohem," řekl Bratříček. "Nebudeš nám chybět."

"Tak co," zavrčel Bratříček sniřem k Révě. "Půjdeš se mnou nebo zůstaneš s Abelardem?"

"Proč musíš být tak nespolečenský?" zeptala se Réva. "Myslela jsem, že bychom mohli jít někam všichni společně. Stejně jsem už v takovém stavu, že spát nemůžu s nikým, tak není důvod žárlit."

Bratříček naložil bombu do auta a na chvíli se zamyslel. "Ale ráda máš jeho, co?" zamumlal.

"Mám ráda všechny," řekla Réva a pohodila hlavou.

"Možná jo," řekl Bratříček. Otočil se k Abelardovi. "Bereš to tak, soudruhu? Podáme si ruce a budeme tomu říkat přiměn."

"Beru. Tady je má ruka."

Když k sobě ruce natáhli, Bratříčkova tvář se roztáhla do šťastného, mírumilovného úsměvu. Zůstal tam beze změny, jako by byl namalovaný, i když Bratříček chytil Abelarda za palec a ohýbal mu ho dozadu, až mu ho se slyšitelným křupnutím zlomil.

"On mi to neoplatí," řekl Bratněček a obrátil se k Révě. "Je to nenásilný, pacifistický anarchista." A usmíval se stále, když najednou vrazil loket Abelardovi do tváře, pak ho jediným, účinným pohybem kopl kolennou do rozkroku a dokonalou králičí ranou ho sekl hranou ruky do šíje.

"Tomuhle se říká pasivní odpor," vysvětlil Bratněček a narazil Abelardovi hlavu na bok auta. Abelard v předklonu zavrával, z nosu a úst se mu spustila krev. Bratněček mu podtrhl nohy, poslal ho jak širokého tak dlouhého obličejem na betonový chodník a zlověstně se napřáhl, aby ho kopol do hlavy. Abelard chytil Bratříčka zdravou rukou za nohu a pověšil se na ni.

"Tak ty budeš bojovat?" zakrákoral Bratněček. "Čím to bude? Nože? Pušky? Nebo bomby?" Abelard nohu pustil. Bratněček vytasil vystřelovací nůž, otevřel jej a začal si čistit nehty. "Chtěla ses dozvědět všechno o anarchismu, Revo. Právě jsi byla svědkem demonstrace rozdílu mezi násilným a nenásilným anarchismem. Všimni si, že Abelard ani jednou nevykřikl bolesti, dokonce ani když jsem mu

zlomil palec, nicméně já stojím a on," plivl Abelardovi do tváře, "leží na zemi." Sklapl nůž a vrátil si ho do kapsy. "Doufám, že budete moc a moc šťastni."

S tím Bratříček nastoupil do aerovozu, prudce se s ním vznesl, zatočil na východ a brzy jím zmizel z dohledu.

"Pojď," pomohla Réva Abelardovi vstát. "Musíme tě dopravit do nemocnice."

Asi za týden se palec zahojil natolik, že si Abelard mohl sundat dlahu s obvazy, ale i pak jej musel používat opatrně. Réva s Abelardem se dohodli na zkušebním manželství. Nejlepší na něm byly dlouhé, předlouhé společné rozhovory v posteli. Někdy se protáhly až do časných ranních hodin a dotýkaly se všech možných témat. Mluvili spolu o lásce, politice, náboženství, o dětech, astrologii, svém dětství, o historii, hudbě a všem možném, co kdy člověka napadlo. Někdy si Réva vzala kytaru, se zkříženými nohama si sedla na postel, hrála na ni a celé hodiny zpívala staré lidové písně jako "Bouřlivý čas", "Hvězdný prach" nebo "Bílé vánoc". Někdy mezi větami deset minut leželi a dřímali, a pak se začali bavit o něčem úplně jiném.

"Abe?" řekla tiše, omámeně.

"No?"

"Proč nevěříš v boha?"

"Nechci si myslet, že by takový svět mohl někdo stvořit záměrně," odvětil.

"Jak to myslíš?"

"Jestli je bůh, tak by musel být zrůda, aby tvořil jen pro ničení, dával život jen pro zabíjení. Bůh dal každému živému tvorovi hlad po něčem. Stvořil svět tak, že všechno živé musí zabíjet, aby mohlo žít, a pak se na oplátku nechat zabít. Mě z toho vynech," řekl s pohrdavým gestem.

"To, co říkáš, je pravda, černý zlato, kromě té části, kdy bys chtěl sebe vyloučit. Jsi na boha naštvaný, protože nesouhlasíš s tím, jak svět uspořádá. Myslíš si, že bys to zvládl lip, kdybys dostal šanci. Třeba bys vynechal smrt. Třeba udělal pár dalších změn tu a tam, aby ti byl víc po chuti. Myslím, že kdybys trochu lip pochopil, jak to celé funguje, tak bys názor změnil. Tak například smrt. Ty smrti vůbec nerozumíš. Myslíš si, že je to jako prohrát v kartách. Člověče, vždyť ty neprohráváš! Je to prostě tak, že jednou za čas se karty zamíchají a rozdá se nová hra. Myslíš si, že jsi hráč, ale ve skutečnosti jsi spíš jako ruka plná karet. Jedna kombinace karet je člověk, jiná kombinace karet je kráva, jiná květina, ale stejné karty se používají znovu a zas. Pořád umíráš, ale vlastně nezemřeš nikdy. Nic neumírá, není čeho se bát. Není důvod litovat a spflet bohu."

Zvedl ruku, aby ten proud slov zastavil.

"Je mi jedno, co se stane s atomy mého těla, Revo. Pro mě za mě z nich můžou být hadi, pavouci nebo třeba jedovatý břečťan. Ale to nejsem já. To nejsem pravý já."

"Co jsi pravý ty," zeptala se a pošimrla ho na nose.

Na chvíli se zamyslel.

"Matematický bod. Bod vědomí," řekl. "Vnitřní oko, které vidí všechno kromě sebe. Mluvím o *svém* těle, *svých* myšlenkách, *svých* pocitech. To všechno mi patří, je to můj majetek, ale nejsem to já. Jsem jejich vlastník, ale jsem od nich oddělený. Hinduisté říkají takovému já' átman. Átmanové oko se otevírá, když se narodím, nejdřív pomalu a bez pochopení, a pak se dívá a dívá, jak můj život plyne v čase. Nic mu neujde, Revo. Nic mu neujde. I když zešílím, átmanové oko, které jsem já, bude dál tiše sledovat mé bludy a halucinace. Pak zemřu, vnitřní oko se zavře a nikdy víc se neotevře. To je smrt. Nesnaž seji přikrašlovat. Nesnaž se předstírat, že neexistuje. Když se to vnitřní oko zavře, jsi mrtvý, mrtvý, načisto mrtvý, jako bys nikdy nežil."

Pročísla prsty jeho kudrnaté, drátkovité vlasy.

"Jsi vrtaký, Abe," řekla. "Snaž se prožívat všechno v hlavě a zapomínáš na tělo. Děláš, jako by jedna malá část tvého já byla celý mechanismus. Pro ženu je těžší než pro muže předstírat, že nemá tělo. Jednou za měsíc jí tělo nenápadně připomene, že tu ještě Je, a když otěhotní, tak ani všechno myšlení světa nezabrání dítěti vyjít na svět. Víš o tom vnitřním oku všechno, láska, ale taky víš, že všechno v životě, co je reálné, pochází od těla. Jíš ústy a žaludkem, k sexu používáš hlavně genitálie, dítě nosíš v děloze. Když se zlobíš

nebo máš strach, můžou za to žlázy. Některé nejintenzivnější okamžiky rozkoše přicházejí ve chvílích, kdy je átmanové oko dočasně zavřené. Divoká pijatka, ze které si ráno nic nepamatuješ, sen, který je pro to oko přQiš krásný, a který se v denním světle rozplyne jako fáta morgána. A vlastně ani nevíš, jestli se to oko zavírá. Třeba právě tehdy, kdy se podle tebe zavírá, se ve skutečnosti poprvé otevírá. Když si myslíš, že odcházíš navždy spát, ve skutečnosti se probouzíš jak nikdy dřív. Matematický bod nemá žádné fyzikální rozměry... nepotřebuje žádné fyzické tělo, které by mu dalo realitu. Tvoji indiští přátelé to mysleli tak, že áťman, ten bod vědomí, se zamíchá a znovu rozdá, jako všechny ostatní karty v balíčku, přinejmenším dokud nedojde stavu jednoty s bohem, kterému se říká Nirvána. Ptám se tě, kam podle tebe odchází ten áťman, ten matematický bod, ta duše, když zemřeš? Kam odchází?"

"A když sfoukneš svíčku, kam odchází plamen, Revo? Myslím, že obojí odchází na stejné místo." Zasmál se.

"S tebou je to těžké, černé zlato. Je to s tebou těžké."

Překulila se a chvíli dělala, jako by tam nebyl.

Jednoho dne přišla bouřka. Réva s Abelardem si vyšli nazí na dětské hřiště a tančili primitivní africké tance a zpívali primitivní, improvizované africké popěvky mezi tmavými kostrami skluzavek, houpaček a kolotočů, zatímco kolem se blýskalo a padaly proudy vody. Brodili se kalužemi, cákali a vířskali, nohy zabořené po kotníky do teplého bláta. Abelard našel místo, kde to klouzalo, prudce se rozběhl a sklouzl se po něm a na konci klouzačky přepadl hlavou napřed. Réva si vlezla na houpačku a začala se houpat výš a výš do provazců deště. Blesky páraly strop oblohy, hrom bušil pěstmi do podlahy země a mezi tím pluly šedým, špinavě žlutým světlem mrakodrapy a chodníky se leskly jako z* porcelánu. Réva nasedla na kolotoč a Abelard ho začal roztáčet; nejdřív pomalu, ale pak čím dál rychleji, až Revin cop, poslušně odstředivé síly, vodorovně vlál. ' Réva se zaklesla nohama za sedátko a zakláněla se do prázdna, až se hlavou skoro dotýkala země a smála se při tom jako šílená. Najednou prorazil mraky jediný, oslnivě jasný paprsek slunečního světla a dopadl přímo na kolotoč. Réva, zavěšená za prohnuté nohy a položená na vzduchu, se bez mrkání dívala nahoru na točící se oblohu a divoké, obnažené slunce, dokud mraky znovu nezakryly jeho tvář, neudělaly z něj Měsíc a pak je nezakryly úplně.

"Abe," vykřikla Réva. "Zastav to, prosím."

"Co se děje?"

"Dítě začíná taky tancovat. Chci jít domů."

Šli domů, ruku v ruce, a z plna hrdla zpívali "Lásku bezhlavou".

Když stoupali chodbou, zalepení blátem, jeden nájemník, důstojný starý mládenec, na ně zíral, jako by spadli z Marsu. Když došli do bytu, odebrali se rovnou do koupelny, pustili sprchu, vlezli do ní společně a s chrochtáním a lechtivým hihňáním se navzájem myli, až byli čistí.

Jak se blížil den, kdy mělo dítě přijít na svět, byla Réva čím dál míň aktivní. Často jí bylo špatně a měla bolesti, hlavně v zádech. Abelard strávil spoustu času tím, že jí záda masíroval, chystal jí jídlo, četl jí a bavil se s ní. Měla ráda básně. Ábelarda do té doby poezie nikdy moc nezajímala, s výjimkou básní, které vyjadřovaly společenský protest, ale v hodinách, kdy jí četl, se nechával psaným a mluveným slovem okouzlit. Jednou, když na Révu přišla dnmota, si sedl, a protože mu hlava hučela hippieovskou poezií konce dvacátého století, pustil se sám do psaní. Pár řádků šlo snadno... horší byly ty výplňové řádky mezi těmi, které mu nadělila inspirace. Předtím napsal stovky básní na politická témata, jenže v takovém případě šlo hlavně o srovnání několika ořepaných frází v trochu jiném pořadí. Na poezii, pravé poezii bylo těžké to, že musela být poctivá - odrážet když ne realitu, tak aspoň poznatelný prelud. Než se Réva probudila a zeptala se ho, co dělá, přepsal ji pětkrát.

"To nic není," řekl a snažil se papír schovat.

"No tak, ukaž mi to."

"Ne, ne, to je soukromá věc."

"Pak to vážně *musím* vidět."¹

"Je to jen taková básnička."

"Přečti mi ji nahlas."

"Ne, je hrozná."

"No tak, dej mi to. Přečtu ji nahlas sama. Neboj se. Nebudu čekat moc," řekla.

Váhavě jí papír podal. Odkášlala si a začala hlubokým, chraptivým hlasem číst.

"Révě.

A tak to začíná

Zpíváme, tančíme, pijeme, smějeme se a stojíme, najednou mlčky, ve svých očích.

Je to okamžik dotýkání.

Je to okamžik Zjevení těla.

Je to měsíc Posedlosti, rok náměsíčného tance.

Konec některých otázek.

"Co je dobré a co špatné?"

"Je bůh?"

"Když spadne strom a kolem není nikdo, kdo by to slyšel, vydá zvuk?"

Začátek jiných:

"Máš mě opravdu ráda?"

"Na co myslíš?"

"Kam jdeš?"

"Jak jsi mi mohla tak ublížit?"

A tak to začíná

Rozkoší a rozkoší z rozdávání rozkoše.

Vlahými rty, teplými stehny, jazyky, rukama a těly, slovy a tichem, nutkáním podrobit se, sloužit, hrdou zkouškou otisku zubů u lampičky vedle postele.

A tak, tak to začíná

Zázrakem této malé ruky v ruce mé,

tak prudké, tak podmanivé,

tak plaché, tak prosebné.

Je to ruka zamilované dívky,

mladá dívka,

která ještě prchá před přízraky dětství,

ještě věří v náhodný zásah elfů,

miluje malá zvířátka a velká gesta.

Krásná dívka, rozkošná bytosti,

šel bych s tebou na kraj světa.

Chránil bych tě a chytal tvé slzy do svých rukou,

abych je mohl uschovat.

Zavřeme se spolu do malého pokoje, a budeme spát,

a až se probudíš, pomalu se oblékneš a já se budu dívat,

budu se dívat,

jak se strojíš do nachových ornátů a rób Ženy.

Tak začíná - to, co stále začíná - bez konce."

Když dočetla, chvíli mlčela a dívala se na papír. Nakonec jej zlehka položila na noční stolek a vzhlédla k Abelardovi. Usmála se a Abelard si sedl na kraj postele, vzal ji do náruče a políbil ji. Lehl si vedle ní a ona mu položila hlavu na rameno. V dálce dunivě projel vlak. Vítr pohnul lehkými bílými záclonami v okně. Venku nějaké děti zpívaly: "Ná-ná, ná-ná, Peggy má kluka, Peggy má kluka." Bílý smaltovaný povrch oblohy poškrábala raketa, jednou rovnou, vlasově tenkou linkou, rozdělující nikdy netmavnoucí oblohu na dvě skoro stejné poloviny. Nízko nad obzorem stál duch měsíčního srpku zapletený do antén citovek. Abelard políbil Révu na ušní lalůček. Réva tiše vzdychla a vpletla prsty do jeho vousů.

"Už začínáš vidět," řekla.

"Ano," zašeptal Abelard.

Pak zazvonil telefon.

Abelard natáhl ruku a zapnul ho. Obrazovka chvíli zářila mlhavě a neurčitě, a pak se v ohnisku objevila tvář Bratříčka Ivanovice.

"Soudruhu!" řekl Bratříček a pokusil se o přátelský úsměv.

"Co chceš," zabručel v odpověď Abelard.

"Maličkost," řekl Bratříček. "Chci si jenom na pár hodin půjčit tvou ženu. Stačí, když se se mnou objeví na řečnické tribuně na politickém shromáždění. Myslím, že když se ukáží s těhotnou ženou, vyjde z toho, že nihilističtí anarchisté mají zájem o budoucnost."

"Jsi blázen," řekl Abelard. "Teď nikam nemůže. Dítě se má narodit v nejbližších dnech."

"To nevádí," prohlásila Réva a otočila se k obrazovce. "Buď zdrav, soudruhu. Jaké hry si se mnou chceš zahrát teď? Nepočká to?"

Bratříček zavrtěl hlavou.

"Ne, světové volby jsou zítra. Máme jen několik hodin na to, abychom přesvědčili lidi, že nemají volit. Moc potřebuju tvou pomoc, Revo. Antipolitická strana naše hnutí ocechovala jako Menšinu na straně smrti. Pokud se nám nějak nepodaří ztotožnit se s životem, tak Antipolitická strana dosáhne drtivého vítězství. Podařilo se jim vyhrabat důkaz, že světový prezident je závislý narkoman."

"Na zviklání Udí bude třeba víc než moje vyvalené břicho," řekla Réva.

Bratříček se nervózně zatahal za knír.

"Ne, ne, Revo. Odhalení, se kterými přišla APS, změnila mínění lidí až moc. Existují přesvědčivé náznaky, že hodně lidí politika znechutila tak, že volit vůbec nepůjdou. To, že šílená strana jako APS může získat takovou moc, je v první řadě pádný důkaz, že lidi už dostali prakticky všechno, co můžou od vlády chtít. Jestli se nám podaří vyvolat generální voličskou stávkou, celá vládní struktura se s rachotem zřítí."

"A co s tím nadělám?" zeptala se Réva.

"Za pár hodin máme nějaký čas na citovce. To, jak vypadáme, je v citovce mnohem důležitější než to, co říkáme."

Réva chvíli přemýšlela.

"Jak dlouho budu v obraze?" zeptala se.

"Jenom pár minut."

"Fajn, to by snad šlo. Prospěje mi, když se podívám ven."

Abelarda to polekalo. "Co když..." začal.

"Chceš jít taky, Abe?" zeptala se Réva.

"Ne, a myslím, že bys neměla chodit ani ty."

"Nesmysl," řekla Réva. "Zbytečně si děláš starosti."

"Za půl hodiny si pro tebe přijdu," řekl Bratříček a obrazovka zhasla. O půl hodiny později dorazil, jako obvykle s bombou pod rukou. Oba anarchisté se chvíli probodávali zlostnými pohledy, pak se Abelard otočil k Révě a řekl: "Proboha, buď rozumná. Studio citovky není místo pro ženu v tvém stavu."

"Co ty o tom víš?" zeptala se Réva. "Měl jsi někdy dítě? Já jsem měla dvě a vím, co dělám."

S tím si oblékla sako, vzala Bratříčka za ruku a vykročila ke dveřím.

"Sejdeme se po vysílání v Angel Station v Londýně," zavolala přes rameno. Pak se dveře zavřely a Abelard zůstal se svými silícími obavami sám. Neklidně přecházel po bytě, nervózními pohyby si pohrával s vousy, pak si sedl vedle postele a vyhubnoval do nočního stolku několik angloindických improvizací. "Když budu vězet tady, tak mi to určitě nepomůže," usoudil. "Přece musí být nějaké místo, kam se dá jít a zabít trochu času."

Pak si vzpomněl na Tivolské zahrady v Dánsku. Byl to obrovský zábavní park, zabírající celou rozlohu bývalého města Kodaně. Věk oddychu vytvořil tak nenasytý hlad po zábavě, že mnoho dalších zábavních parků pozřelo města kolem sebe, ale park Tivoli byl největší na světě a podle Abelarda nejlepší ze všech. Bez dalšího rozmyšlení vyšel z bytu a zamířil k metru.

Když se po vysílání Bratříček vyřítil ze studia, sypal ze sebe vulgárností a kletby a provrtával pohledem každého na dohled. Réva cupitala za ním a snažila se skrýt pobavení.

"Vůbec neposlouchali," zavrčel, když sjížděli výtahem. "Smáli se mi, jako bych byl nějaký komik, který je přišel pobavit."

"Smáli se jenom tehdy, když jsi hodil svůj text mezi diváky," připomněla mu Réva.

"Už jsem nemohl vydržet to jejich podělané zdvořilé ticho! Jenom mě tlořovali. Kývali mi, jako bych byl nějaký blázen!"

Dveře výtahu se otevřely a vystoupili v přízemí, v dlouhé chodbě lemované obchůdky a obrazovkami citovek, které ukazovaly všechny myslitelné druhy zábavy. Před jednou, na které běžela show Děva Ďasi, se shromáždil velký dav. Dav uchváceně přihlížel, jak dva Indové, kteří vypadali jako z gumy, předvádějí zdánlivě nemožné polohy milování.

"Podívej se na to!" hřímál Bratříček. "No podívej se na to! Osvo-bození těch bezduchých ovcí, hloupých, sprostých, bezcenných čubčích synů chci obětovat celý život? Jediné, o co stojí, je chléb a hry! Nějaký nový způsob, jak přelidnit beztak už přelidněnou planetu! Měl bych je nechat vyválet se v tom příjemném, konejšivém bahně. Jim je to jedno. Já jsem připravený za ně zemřít a jim je to tak jedno, že mě nedovedou vyslechnout a nesmát se pn tom."

Réva ho vzala za ruku a konejšivě ho po ní poplácala.

"Proč si nezajedeš do Collinova sálu v Londýně a neutopíš své smutky v řezaném pivu s námi ostatními anarchisty, kapitalisty, prostitutkami a jinými pólo vyhynulými dinosaury?" zeptala se.

"To bych mohl, sakra."

Když nasedli na transatlantickou dráhu, Bratříček byl pořád ještě v mrzuté náladě. Cestou do kupé jim na chvíli zahrádila chodbičku tlustá stará matrona. "Prase!" zavřískl Bratříček a zvedl bombu, jako by ji chtěl udeřit. Réva mu v tom zabránila a klidně ho vedla dál. Podařilo se jí usadit ho v kupé a sama si sedla k němu, vzala ho za ruku a fíkala mu chlácholivě, uklidňující, nesmyslné věci, dokud se vlak nerozjel. Pak ho tam nechala, pečlivě za sebou zavřela dveře a odešla na záchod. Právě odtamtud vycházel starý muž s lahví whisky v ruce. Réva ho poznala.

"Nazdar, Sandersi," řekla, "pořád se voziš ve vlcích?"

"Jo, vozím," uchechtl se stařík. "Od ty doby, co zavedli automaty na whisky zdarma, jsem ani jednou nevylezl nad zem. Objel jsem svět víckrát a víc způsoby, než dovedu spočítat, a čekám, že ho objedu ještě několikrát, než budu vyřízenej."

Usmála, se, dotkla se prstenem jeho rtu a tak ho umlčela.

"Já vím, Sandersi. To všechno jsi mi řekl už před lety."

"Nechápu, proč vůbec ještě někdo leze nad zem, Revo. Sedadla v těchto vlcích jsou stejně pohodlný jako postel a z automatů dostaneš všechno, co chceš..."

"Hele, Sandersi, ještě se za tebou zastavím. Jo? Teď musím jít."

Sanders zvedl roztřesenou tlapu, aby ji chytil za ruku, ale Réva couvla, otočila se a v okamžiku, kdy ucítila první stahy, proklouzla dveřmi na toaletu. Se zatnutými zuby se vypotácela ven a chodbičkou došla ke svému kupé. Ale když zkusila vstát za dveře, zjistila, že jsou zamčené. Klepala, nejdřív zlehka, potom silněji.

"To jsem já, Réva," křičela. "Pusťme dovnitř."

Nedostala žádnou odpověď. Zabušila znovu, tentokrát vši silou.

"Otevři, sakra! Přišly na mě stahy! To chceš, abych měla štětnata po celé chodbičce?"

Nikdo jí neodpověděl.

Réva kopl do dveří.

"Vím, že tam jsi! Otevři, ty hajzle!" zakřičela.

Dveře se maličko otevřely a vykoul z nich Bratříček.

"Běž si mít toho spratka někam jinam," zavrčel. "Mám tu práci."

"Co tam vlastně děláš? Pusť mě dovnitř, proboha," zapřela se plnou vahou do dveří a podařilo se jí otevřít je dost, aby spatřila, že sedadlo je zastlané balícím papírem. Krabice, ve které Bratříček nosil bombu, ležela prázdná na podlaze. Vklínila nohu do dveří a prostrčila dovnitř hlavu, až uviděla na okno. Bomba byla tam, černá a zlověstná, přichycená k oknu nějakými přísavnými disky.

"Dej to pryč," řekla. "Mohl bys tím někomu ublížit."

"Ne, nedám to pryč. Ukážu jim, že to myslím vážně. Ukážu jim, že nejsem bezzubý blázen. Přišel čas na malou propagandu činem."

"Hele, propagandu si dělej někdy jindy, já zrovna teď dělám dítě a to nepočká."

"Ani ty nevěříš, že to myslím vážně! Ani ty nevěříš, že bych za svobodu obětoval život!" vykřikl.

"Nejsi v tomhle vlaku sám. Klidně si oběť život za svobodu, jestli chceš, ale já svůj život potřebuju. Jsem matka a mám děti, o který se musím postarat."

"Právě pro tvoje děti to dělám. Pro ně a pro všechny další děti, které jsou na světě dnes a ve všech příštích letech."

Najednou dveře pustil a Réva vpadla dovnitř. Než stačila nabýt rovnováhu, zasadil jí strašlivou ránu, která ji posadila v chodbičce na zadek. Pak dveře prudce zavřel a znovu je zamkl.

Réva chvíli seděla na podlaze a civěla na dveře, pak vstala a rozběhla se. Do kroku jí zněl rytmus staré lidové písně.

"Běž, hříšníku, běž, kampak asi utečeš..."

Našla kupé s otevřenými dveřmi. Uvnitř právě Sanders dopíjel láhev. Plešaté temeno jeho hlavy se v nepřímém osvětlení lesklo, bílé vlasy v týlu mu visely až na ramena, jak zakláněl hlavu a snažil se vysát poslední kapku.

"Ahoj," řekl Réva a vstoupila.

Sanders vyskočil.

"Ahoj, Revo," řekl. "Sedni si, popovídáme si."

"Ahoj," opakovala prázdně a chytila se jeho natažené ruky.

"Co se děje?" Jeho vodnaté, krví podlité oči se rozšířily.

"Ahoj," zopakovala tiše. "Ahoj, ahoj, ahoj."

V duchu cítila, jak se někde začaly otvírat dveře a unavený hlas řekl: "Tak konečně je to tady. Ahoj, smrti!"

Pak se ozvalo tupé, hluboké žuchnutí, které otřásl celým vlakem. "Ne," zašeptala Réva a vrhla se s rukama rozpraženými na Sanderse. "Ne!" Políbila ho na bezzubá ústa a nasávala do plic jeho alkoholický dech, až to dál nešlo. S dlouhým, unaveným vzdechem unikl vzduch z vlaku květinovou dírou v jeho boku a ve vířivých, třpytivých oblacích sněhových krystalků se vyhnul do vzduchoprázdna tunelu. Uvnitř se dveře kupé vybouřily a vytrhly a pasažér, jako hlubinné ryby vynesené příliš rychle na povrch, pukli a potnuli přepychové stěny a čalounění svou krví, tkání a kousky lepkavého oblečení. Krev zmrzla dřív, než stačila stéct, a vlak se řítit dál absolutním tichem, rychlostí tisíce mil za hodinu. Film Šunky Spojených národů vrhal fantastické barevné odlesky do kupé obsahujícího to, co kdysi bylo jedním starým mužem, a to, co kdysi bylo jednou mladou ženou.

A ještě jedna bytost byla v kupé a ležela zpola uvnitř, zpola venku z roztrženého břicha ženy. Zůstalo z ní dost, aby se dalo poznat aspoň to, že pleť měla tmavou, velmi tmavou a byl to chlapec.

Transatlantický expres dorazil do Londýna přesně včas.

Abelard čekal v Angel Station a s přibývajícimi hodinami byl čím dál netrpělivější a ustaranější. Vzal si z automatu pár chaluhyových sladkostí, ale nějak je nedokázal polknout. Chvíli seděl na nástupišti, pozoroval, jak vlaky přijíždějí a odjíždějí a lidé pospíchají kolem, skoro jako by měli něco důležitého na práci. Pak vyjel po schodech nahoru a potloukal se po uliční úrovni. Okno nedalekého domu bylo otevřené a Abelard zevnitř slyšel citovku. Hlásili výsledky světových voleb.

Abelard poslouchal na půl ucha a neklidně přešlapoval z jedné nohy na druhou; poslouchal spíš časová znamení než výsledky voleb, časová znamení, která se ozývala znovu a znovu a Abelard dál čekal.

Výsledky voleb nepřinesly žádné překvapení.

Skončily drtivým vítězstvím Antipolitické strany.

Jak citovka postupně obracela pozornost k jednomu městu po druhém, bylo slyšet spoustu jásotu, krátce promluvalo i pár menších zvírat a pak... "a nyní přepojujeme do světového hlavního města v Antarktidě, abychom vám zprostředkovali přijímací projev Geralda Davise, předsedy Antipolitické strany a nového světového prezidenta!"

"Díky, díky," ozval se ostřílený citovkový hlas, hluboký a přesvědčivý. "Děkujeme vám za ovace a děkujeme vám za Hlasy. Myslím, že si všichni uvědomujete, že to byly nejenom další volby, ale volby, kterými končí, doslova končí všechny volby. Poprvé v dějinách se k moci dostala skupina Udí jen proto, aby s mocí skoncovala. Chování mého předchůdce v úřadě jasně ukázalo, co moudní lidé věděli vždycky - že moc korumpuje a absolutní moc korumpuje absolutně. Já a moje strana jsme vázáni jedinou platformou - programem na naše vlastní odstranění z úřadu. Ano,

podáme demisi a doufám, že už ve svých úřadech nebudeme mít nikdy nástupce."

"Kde je ta děvka," uvažoval Abelard. "Co se s ní stalo? Myslíš, že utekla s Bratříčkem? Třeba se dítě narodilo a bylo bílé. Pak zůstane s Bratříčkem. Bude ho líbat a hrát s ním jeho oplzlé, zvrácené hry... a milovat ho. Možná se už nikdy neuvidíme!"

"Mým prvním aktem v úřadě," pokračoval světový prezident, "bude rozpuštění armády a tajné policie. Stejně už dávno ztratily jakékoli opodstatnění své existence. Těch pár regulačních funkcí, které dosud vykonávala policie, převezmou automatické stroje. Mým druhým aktem v úřadě bude zrušení peněžního systému. V době, kdy automaty zajišťují dostatek pro všechny, jsou peníze jen bezcennou hračkou lidí, kteří chtějí žít v minulosti."

"A co na tom záleží," pomyslel si Abelard, "kdo je biologický otec Revina dítěte? Měl bych je rád, i kdyby nebylo moje. Vychovával bych je, jako by moje bylo."

"Už žádní policisté, soudy, věznice a daně," řekl světový prezident. "Žádné další ozbrojené skupiny lidí, žádný monopol na použití síly, žádné další donucování člověka člověkem, žádná tyranie většiny nad menšinami. Dnešek je počátkem nové éry - éry svobody! Lidstvo si podmanilo přírodu, svrhlo tyрана ekonomické nutnosti! Teď se lidstvo zbavuje posledního tyрана ze všech, tyрана vlády! Svět, o jakém lidé snili od počátku věků, je konečně tu, svět míru a neomezené hojnosti... poslední překážka na cestě ke štěstí padla!"

"Ta mizerná děvka! Jak mi to mohla udělat?" šeptal Abelard, seděl na obrubníku a držel hlavu v dlaních. "Já ji miluju, já ji miluju! Jak může odejít a nikdy se nevrátit? Odejít a nikdy nenajít cestu domů..."

"Poslední překážka na cestě ke štěstí padla, přátelé, a já, vámi zvolený prezident, mám pro vás pouze jediný rozkaz: Chopte se ho!"

Abelard zalovil rukou v rigolu, vytáhl kámen a s třeskem rozbíjeného skla jej prohodil oknem.

"Nepřijde," zašeptal. "Už nikdy nepřijde." V okně se objevila hlava.

"Ať žije svoboda!" vykřikla hlava.

Abelard se jako opilý dopotácel po schodech do metra.

Obloha žhnula stejnoměrným, stíny nevzhajícím bílým jasnem, a žhnula dál, do noci a dnů jeho dlouhého, prázdného života.

**přeložil Petr Kotrle
ilustroval Alois Křesala**

Josef Pecinovský

Duše vylétla z údů

Do východu slunce zbývaly čtyři minuty.

Do příjezdu transportu stanovil neúprosný harmonogram o minutu víc.

Cítil jsem, jak se mi potí dlaně. Nešel jsem do akce poprvé, ale vždycky to bylo stejné. Nervozita, pitomá nervozita. Rozklepaná kolena, žaludeční nevolnost, a především zpoceně dlaně. Když má člověk mokré ruce, může mu v kritické chvíli zbraň vyklouznout z prstů. A pak ze mne udělají zlat'ocha.

Všechno proběhne v naprostém klidu a nikdo z obyčejných lidí na ulici si ničeho nevšimne. Pro nikoho tady nejsme, jen pro ty, co o nás vědět nesmějí. A Oni o nás nevědí. Nutno dodat - snad.

Ale stejně je tady obyčejných lidí málo. Jako obvykle. Dalo by se říct, že nevidíme nikoho. Kam se však poděli?

Je to bláhovost, ukrývat se, říkal jsem svým druhům, ale sám jsem se teď krčil za popelnici. Člověk má tak nějak víc klidu a může se soustředit na střelbu.

Nesmíte zasáhnout člověka, to jsou poslední Arheniova slova, kterými nás vyprovázela na tuto výpravu.

Arheniovi se to kecá. Může jich tam být sto, možná dvě stě. Jak mám v tom zmatku poznat člověka od vetřelce? Víím, máme na to voperované čidlo, ale v kritické chvíli, kdy je třeba pálit hlava nehlava, není čas kontrolovat, jakou má kdo kostru.

Kývl jsem na Ferna. Odpověděl mi lehkým úsměvem. Někdy tomu chlapci závidím. Stalo se mu něco neuvěřitelného a nepravděpodobného. Jeho staré myšlenky prosakují sice běžným způsobem, ale on si přesto vybavuje neuvěřitelné podrobnosti a dokonce některá jména. Fern ví, kým byl a snad i to, jak se jmenoval. Ví, kde žil, pamatuje si četné úseky ze svého života, nejen posledních pár vteřin jako třeba já. Svěřil se s tím jenom mně, a měl proto štěstí. Helga, tak se jmenovalo jeho děvče. Touží po ní a vyčítá si, že zavinil její smrt. Tak právě tohle mu nezávidím.

"Měla takové zvláštní mateřské znaménko pod levou lopatkou, podobalo se lastuře... Víc o ní nevím, jen jméno a znaménko. Kromě toho, jak jsem ji měl rád... Ani její tvář si nemohu vybavit. Víkomte, kdybys mi tak mohl pomoci..."

Rád bych, Ferne, rád, ale sám dobře víš, že to nejde, a ostatně máš jistotu, že se s Helgou shledáš. Tam někde u nebeských bran. To jsem mu však nepřipomínal.

Na Hortona jsem neviděl, ale jak jsem ho znal, ten si teď ještě dával dvacet. Ale bylo na něj spolehnutí, vždycky se vzpamatoval právě včas. Ostatně nebylo to ani jinak možné, vetřelce jsme ucítili na deset kilometrů. A tady byl zatím klid. Že by dnes měli šít? Vždyť transport teď nemůže být ani dva kilometry daleko! A pokud jsou v něčem nepřesní, tak nikdy ne v dodržování časových režimů svých transportů.

I obyčejní lidé tohoto věku jsou přesní, protože systém jejich společnosti neorganizují oni, ale elektronické systémy, které se jen velmi nerady mylí. Pokud se však už *zmýlí*, tak to musí stát za to. Ale to nám je teď lhostejné, my jdeme po kořisti jiného kalibru.

%dou."

Řekl to Horton. Probudil se včas, jako vždycky. Jeho duše filozofa byla kupodivu exaktní povahy.

V dále, v chvějících se molekulách vzduchu prolínajícího oběma systémy, se vynořil titěrný bod, který se s protivným bzukotem přibližoval anarůstaf na objemu, až brzy připomínal válecek velikosti železniční cisterny. Monstrózní vozidlo se vznášelo snad deset, patnáct centimetrů nad úrovní terénu. Arhenius nám jednou chtěl vysvětlovat principy antigravitačního pohonu, ale mávl jsem nad tím

rukou. K tomu, abych vetřelce mohl zničit, jsem princip pohonu znát nepotřeboval. Stačilo vědět, kam zamířit a kdy stisknout spoušť. A k tomu byl vhodný jen jediný zlomeček vteřiny. To nemohl udělat jen tak někdo. Tady musel stát člověk s absolutním citem pro přesnost a s pevnými nervy. Já mezi takové lidi patřil, právě tak i Fern a Horton.

Setřásl jsem ze sebe nervozitu. Teď na ni už nebyl čas, jen jsem si utřel ruce do kombinézy.

Nevidí nás, to je naše výhoda. Nemohou nás vidět, naše těla se nacházejí v jiném systému. Nedefinovatelném a nepochopitelném. Nepřijatelném i pro tu dobu, v níž bojujeme, pro dobu, jejíž obyvatelé snad mohou tušit, že se děje něco, čemu nemohou porozumět, ale nikdy nemohou vědět, že v jejich současnosti prakticky nepřetržitě probíhá ta nejostřejší válka, jakou kdy tato planeta poznala.

Všechno teď bude záležet na tom, zda nás zpozorují *Oni*. Oni jediní mají tu schopnost. Pro normální lidi neexistujeme, ale kolik je dnes normálních lidí? Ani Arhenius neví, kolik zlat'ochů už proniklo do normálního systému, a my nemáme dostatek prostředků na to, abychom je indikovali.

Když jsme se vrátili z poslední akce, Horton tvrdil, že se několik minut před střetem procházel po ulici. Bylo to zakázáno, samozřejmě, ale nebyl nikdo, kdo by nás kontroloval. Ti, kdo nás sem poslali, se do těchto míst a tohoto času neodvažovali. Asi věděli proč. Horton na ulici nepotkal nikoho. Nikoho z lidí. To byli všichni *zalezlí* ve svých norách? Nebo snad už člověk zmizel, a místo něj se tady pohybují jen ty hybridní stvůry?

Tuleňovitě vozidlo pod tlakem mých očí zprůhledňuje. Vidím drapáky podobné krabím klepetům, opatřené ionizačními hroty. Brzy se vysunou a budou kolem sebe roznášet zkázu, běžnému člověku této doby nepochopitelnou, pokud si vůbec někdo něčeho všimne. Ale i drapáky se rozplývají, ty mě nezajímají. Před mýma očima se zdánlivě rozplývá vše, co je nerostného původu. Vidím deset bytostí, snad to jsou lidé, snad už ne. Ale především vnímám jejich kostry. Září zlatavou barvou.

Naše role jsou přesně rozděleny. Já kontroluji první, Fern druhý a Horton třetí vozidlo.

To je celá kolona. Nikdy nejedí jinak než ve třech.

A nikdy se také nedovíme, proč tato vozidla mají posádku, když dobře víme, že ty hybridní stvůry do akce nikdy nezasahují. Jako kdyby je naskládali do vozů coby obětní beránky pro naše zbraně. Ale kontakt s nimi je nemožný. Můžeme jen střílet...

Nikdy jsme se nedověděli, co by se stalo, kdybychom kolonu propustili dál. *Zatím* nikdy kolem nás kolona neprojela, vždy jsme ji zastavili. Kdo kolonu propustil, ten se snad vše dověděl, ale nikdy nám už nic neřekl. *Zežlátl* a vrátil se zpět, ale do jiného času. Už jsme ho nikdy neměli vidět. Ani v kursech jsme se *žádné* podrobnosti nedověděli. Tam nás učili jen ničit a zabíjet. Měl jsem podezření, že ani naši instruktoři nevěděli, před čím vlastně naši planetu chráníme.

Chytají lidi, to je ten náklad.

Už nevím, kdo vyslovil tuto myšlenku, ale přijal jsem ji za svou. Lidská těla 1/3 filtrovaná zrůdami jsou předmětem kosmického obchodu.

Nejbližší cisterna je padesát metrů ode mne a slunce vyskočilo nad obzor.

První válecek, druhý, třetí. Bzukot je nesnesitelný. Když je vidíme, proč je ještě musíme slyšet?

Namířil deset metrů před vozidlo. Ovšem, zbraň reaguje okamžitě, ale přechod mezi světy zpožďuje výboj energie právě o těch deset metrů.

Chtělo to dlouhé měsíce výcviku, neuvěřitelné dřiny, tréninku sebeovládání, důsledností, precizností, kontroly nad vlastním tělem, ale naučil jsem se to.

Teď je ten správný okamžik, interval vymezený skokem vteřinové ručičky.

Tisknu spoušť a jsem si jist, že ve správném okamžiku. Vzápětí se objevují blesky zleva i zprava.

A dál už není nic, jen umrtvující ticho.

Můj válec se proměnil v záření. Zabil jsem jedenáct lidí, kteří snad už nebyli lidmi, nebo dokonce nikdy nebyli lidmi. Předstoupím před Arhenia čistý. Ale víckrát to už nemohu udělat. Zbláznil bych se, protože jsem musel zabít. Zabíjet, abych nezemřel.

Dívám se po svých přátelích.

Horton vstává a kráčí pomalu ke mně. I Fern se přibližuje.

Vidím ho jako součást svého světa i průzorem do světa skutečného. Jeho postávaje průhledná. Průhledná víc, než by mu příslušelo. Průhledná jinak, než byla naše těla ještě před jednou minutou.

"Hortone!" stačím ještě vykřiknout a on se ohlédne. I on vidí, že Fern má místo kostry zlaté drátky.

Zvedám inhibitor, ale nedokážu stisknout spoušť. A Fern se blíží, a patrně o ničem neví.

Ohlušující úder. Fernova duše vylétla z údů. Fern zatím ještě nezemřel, ale jeho duše už je na cestě zpět k Saturnu, do náruče jeho Helgy. Teprve na místě, kde jsme zemřeli poprvé, má srdce právo se definitivně zastavit. Ne dřív a ne jinde.

Vesmír musí zůstat vesmírem a čas časem.

Vím jen, že jsem to nebyl já, kdo ho tam poslal. A také vím, že to dnes bylo naposledy, kdy mne někdo dostal sem, dolů, na tu zatracenou Zemi, která už není Zemí, ale světem pro někoho jiného...

Spatřím ještě někdy Zemi takovou, jakou jsem ji znal?

Vzpomínka na ni je už jen vybledlou pohlednicí a vím, že můj návrat zpět je předznamenán mou vlastní smrtí a že se nevrátím jinak než do svého hrobu. A přece se chci vrátit...

Z temnoty času vystupuje nesměle šedý asfaltový pruh.

Monza. Autodrom. Tam...

Patrně se nikdy nedovím, jestli za to všechno skutečně mohla olejová skvrna. Vím jen tolik, že když jsem v posledních třech okruzích projížděl zatáčkou Lesmo, mávali na mě ti flegmatictí chlápkové žlutými vlajkami, ale čert ví, co ta jejich gymnastika měla vlastně znamenat. Já jsem se raději soustředil na jezdce přede mnou... Nikdy si nevzpomenou na jeho jméno, pamatuji si hojen jako neurčitý stín bez tváře a jakéhokoli výrazu. Fern byl šťastnější, podržel si vzpomínku na Helgu, ale bylo to pro něj skutečně štěstí? Tomu chlapíkovi v zelenožlutém voze jsem už šesté kolo seděl nalepený na zadním spoileru a číhal na moment, kdy se konečně dostanu přes něj. Ta strakatá mašina byla zjevně líná a on o mně dobře věděl, jezdil však rozevlátý jako prapor od krajnice ke krajnici a dělalo mu jistě dobře, když jsem svůj vůz, který šlapal jako hodinky, musel držet až příliš zkrátka. Tak jsem to zkusil tam, kde to nejméně čekal.

Nejsem sebevrah, měl jsem ten manévr pečlivě propočítaný, nejednou jsem si v tréninku vyzkoušel, jak dotýká se mi v tom místě půjde na brzdy. Všechno klaplo podle předpokladů a jen jsem litoval, že nemohu vidět tu našťavanou tvář. Jen ta olejová skvrna, ta mě vypekla. Nebo to byla vrstvička písku? Nebo jsem skutečně přecenil své síly? Nikdy se to nemám dovědět, minulý život je pro nás všechny tabu. Snad právě proto doslova znásilňujeme všechny vzpomínky a týráme své mozky, abychom z nich vysáli jako poslední zbytky šťávy z citronu to, na co si usilovně potřebujeme vzpomínout. A dobré vím, že to děláme všichni, přestože by snad bylo nejlepší zapomenout...

Ale je to zbytečné, pamatujeme si vlastně jen to, co je potřeba, abychom si pamatovali.

Vůz najednou plaval jako na vodě, i když o akvaplaninku se na suché vozovce nedalo mluvit. Cítil jsem, jak mě prudká sfla tlačí do sedadla a slyšel jsem kvílení pneumatik. Nevím, jestli jsem narazil do svodidel či zda se vůz převrátil a já skončil v plamenech. Tady mám dokonalé okno. Jen jsem si stačil říct: *Chlapče, z toho živý nevyvázneš.*

V tomhle jsem měl pravdu. Ale nikdy jsem se neměl dovědět, zda hned druhý den přinesly všechny noviny mou fotografii v černém rámečku.

"Tak už se probudíte, Vikomte."

Ta slova jsem slyšel určitě už ve chvíli, kdy můj vůz tancoval po asfaltu, kdy začal můj závod se smrtí.

Slyším něžný hlas. Patří ženě. Určitě mladé a krásné ženě. Ale nic nevidím. Pořád ještě nic nevidím, a vlastně nic nevím. Cítím jen lehký dotyk na tváři. Jako by mne ty prsty hladily, a zatím mi uštěďují pádné facky.

Světlo se oddělilo od tmy a stalo se další jistotou. Zdá se, jako by svět se mnou rotoval, jako by se ten impuls, který dostal můj *Carousel*, nikdy neměl vyčerpat, jako kdyby auto rotovalo do nekonečna a země před ním stále uhýbala.

"Začíná vnímat," pokračuje ten hlas, který mě tolik uklidňuje.

"Je na čase," odpovídá kdosi z dálky, a jeho hlas čpí silnými doutníky. Od samého počátku toho chlapa nenávídím. Podvědomě cítím, že s ním bude těžká spolupráce. Určitě nemá ani řidičák, co s takovým leplem. Ale zatím ho asi potřebuju. Jen bych rád viděl to děvče.

"Jak se jmenujete?" sklání se ke mně rozmazaný stín.

"Ne-věm," odpovídám, ale zní to jako sykot hada. A kupodivu, je to úplná pravda, zapomněl jsem, jak se jmenuji. Vím jen to, že mi teď říkali Vikomte. Proč mi tak říkali? Co to slovo znamená? Proč si vzpomínám jen na to, že jsem seděl za volantem vozu, a pak jsem se dostal sem. Ale kam vlastně? Je to nemocnice? Nebo už klepu na bránu někde tam nahore, či snad dokonce dole?

"Tak ještě jednou. Jak se jmenujete?"

Takovému hlasu by bylo škoda nevyhovět.

"Vikomt," sotva se pohnou mé rty, ale to už vím, že je všechno v pořádku. Znovu se stmívá, ale tentokrát je to spánek. Jen kdyby už konečně vypadl ten hnusný kuřák doutníků...

"Lidi, jako jste vy, Vikomte, nepovoláváme náhodou," dovídám se konečně a mám teď už konkrétní představu kuřáka doutníků. Kupodivu vůbec nekouří, jen žvýká protivně parfémované žvýkačky. Je mu asi čtyřicet a hraje si na lékaře, jak alespoň mohu usoudit z toho bílého pláště a stetoskopu kolem krku.

"Tak já jsem někam povolán?" projevuji údiv. "Netušil jsem, že někoho můžete povolat bez jeho souhlasu. Odvodní povinnost byla dávno zrušena."

"Můžeme," podotkl ten chlap. "Možná, že nám za to ještě poděkujete."

Bariéra mezi námi dvěma je vyšší než Velká čínská zeď, a zdolat ji nebude snadné.

"O nějakém díku zatím nemůže být řeč," konstatuji suše. "Chci vědět, kde jsem, jak jsem se sem dostal a proč tu jsem. Když se má kára roztočila jako káča, myslím jsem na špitál nebo márnici. Ruce i nohy mám v pořádku, jsem zdravý jako řípa. Mám tedy právo odsud odejít, kdy se mi zamane. A proto se ptám - s kým vlastně mám tu čest?"

"Jsem doktor Arhenius," odpovídá s ledovým klidem a snad čeká, jaký to jméno na mne udělá dojem. Neudělalo. Má husté černé vlasy, tak černé a husté, že by mu je mohla závidět kdejaká žena. Náušníci patrně nepovažuje za výstřednost, právě tak jako tetování na pravém zápěstí. Ale jeho obličej je takový měkký, jako kdyby patřil chlapovi o dvacet kilo těžšímu. Skoro bych řekl, že je zženštilý, ale k tomu se zase nehodí ten jeho rozhodný hlas a sebevědomý projev.

"Těší mě," odpovídám s poněkud ironickým nádechem. Nemohu ho ani vystát. Rád bych se také představil, ale mé skutečné jméno zůstává zasuto kdesi tam hluboko v těch nepochopitelných závitech, kterým se říká mozek, a není zatím síly, která by je dokázala vydo-lovat. Ostatně on na nějaké oficiality nečeká.

"Máte víc než dost všetečných dotazů. Obvykle na ně neodpovídáme hned, protože neradi způsobujeme našim... ehm.. hostům šok, ale vy si o to přímo říkáte. Prosím. Ostatně vzhledem k tomu, že jste byl pilotem F 1, jistě máte vyrovnanou nervovou soustavu a nic vámi hned tak neotřese. Ostatně je mi také známo, že pravidelně navštěvujete psychoanalytika..."

"Moment, moment," zarazil jsem ho. "Vy říkáte, že jsem byl pilotem F 1? Pokud vím, jsem ještě naživu a nic mi nezabrání, abych znovu vlezl do kokpitu, samozřejmě pokud mě někdo angažuje, abych..."

"Nejste," skočil mi do řeči s absolutní jistotou.

Zaváhal jsem.

"Co... nejsem?"

"Nejste naživu, Vikomte. Což znamená, že ani nejste pilotem F 1. Krom toho, automobilové závody patří dávné minulosti."

"Vy jste psychiatr?" optal jsem se neomaleně.

"Když se to tak vezme, tak také," odvětil.

"Pak vám jistě nemusím vysvětlovat, proč vám doporučím co nejrychleji vyhledat některého vašeho kolegu."

"Myslíte, že jsem se zbláznil?" odpovídá s klidem a v jeho tváři se nehne ani brva. "Jiní to tvrdili taky, než jsme je vyvedli z omylu. Tady, podívejte se."

A hodil mi trochu osahaný výtisk novin. Rozbalily se tak, že jsem se mohl podívat rovnou do očí muže, o němž stručný nekrolog pěl j oslavné ódy. Přiznám se, že podoba byla dokonalá. Přeletěl jsem 5 očima co nejrychleji text, ale mamě. Všechna jména, tedy i to moje, někdo pečlivě začernil. Zbylo jen datum, které si budu pamatovat do své definitivní smrti.

"Co je to za vtip?" hodil jsem mu ten plátek zpátky.

"To znamená, milý Vikomte," řekl a konečně vstal, obešel stůl a sklonil se ke mně, "že váš reálný život nenávratně skončil. A to, že se mnou můžete hovořit, není rozhodně vaší zásluhou."

"Jsem živý, copak to nevidíte, já jsem živý!" zařval jsem na něj.

"Teď možná ano," odsekl. "Ale ve skutečnosti jste zemřel před sedmi sty lety."

Zalupal jsem po vzduchu podruhé.

"Tady máte důkazy," řekl a hodil po mně cosi, co připomínalo knížku. Byl to televizor a spustily ho moje myšlenky. To, že má pravdu, jsem pochopil po deseti minutách. Ale to už jsem byl v místnosti opět sám.

Sám se svými myšlenkami, sám se svým vztekem, který jaksi neladil s mou vyrovnanou povahou, sám s televizorem, který na mne chrlil neuvěřitelný tok informací z doby, kterou jsem nebyl schopen pochopit. O časech dávno minulých ani slovo. Pochopitelně. Kdo z nás se zabýval životem středověkých zbrojnošů? A já jsem byl pro lidi této doby právě takovým primitivem. A přece mě k něčemu potřebovali.

Vědět tak k čemu. Ale v tom jsem měl jedinou jistotu. Až přijde čas, dovim se to.

Zatím jsem byl vězněm ve své ložnici, opatřené veškerým komfortem a informačním šumem nejvyšší kategorie.

A tak když jsem večer nemohl usnout, pokoušel jsem se představit si, jaká tvář se asi ukrývala za tím líbezným dívčím hlasem. Muži v této době jsou dost odporní, jak to asi vypadá se ženami?

Nikoho z těch lidí, s kterými jsem se tu pňstího dne setkal, jsem neznal. Nemohl jsem je znát. Neznal jsem totiž vůbec nikoho... Nepamatoval jsem se na jediného člověka ze svého světa, ze své doby. Když jsem se tak mezi nimi rozhlížel, brzy jsem pochopil, že všichni jsou, právě tak jako já, nováčkové. Někteří vypadali vyděšeně, jiní sršeh' sebedůvěrou, ale nikdo z nich nevykazoval naprostou lhostejnost k tomu, co se s námi všemi děje. Všichni jsme byli zasazení do zcela nového a neznámého prostředí, což chápali i naši chleboďárci, neboť nás zavedli do školy.

Samí muži. Do jednoho mladí, nanejvýš tmcátníci. Svalnaté tréno-vané postavy. Opravdu jsme všichni mrtví? Opravdu každého z nás nějakým zázračným chvatem vytáhli z havarovaného vozidla? A proč z vozidla? Copak jsme všichni automobiloví závodníci?

Dávám se do řeči s pěkně stavěným chlapcem kolem pětadvacítky. Zatím stál o samotě, opřen o zeď, pohled upíral kamsi do dálky, tam, kde se za prozářeným oknem rozprostírala nekonečná, nedefinovatelná a záhadná prázdnota.

"Pilot?" ptám se.

"Ano." Moc řeči nenadělá.

"Kde?"

superrobotická civilizace je odnaučila žít ve světě rozporů. Nemají automobilové závodníky, nemají horolezce, kteří by pěšky dokázali slézt Himálaj, nemají ani kosmické piloty. Kdo chce závodit, sedne si k trenážeru. Kdo chce létat po horách, půjčí si vrtulník. Kdo chce letět do kosmu, koupí 1/5 jízdenku. Kdo chce zažít dobrodružství, může snít."

"Století padavku," padla poznámka odzadu. "A my se máme kvůli vám obětovat?"

"Proč kvůli nám?" ohradil se Arhenius. "Copak nechápete, že ani já nepatřím do tohoto věku? Zemřel jsem pň polární výpravě. Špatně jsme odhadli zásoby potravin a překvapilo nás zlé počasí. Proto jsem tady. Víc o sobě rovněž nevím."

"Tak proč děláte propagandu jinému věku? Proč jim sloužíte?"

"Je těžko rozlišovat, zda sloužím jim nebo sobě. Je těžko rozlišovat, zda vůbec někomu sloužím. Vykonávám své povolání. Připravuji vás do akce. Do bitev, jaké tato planeta ještě nepoznala. Pracuji v jejím zájmu, v zájmu budoucnosti lidstva a našich potomků."

"Nechtě si ty fráze," přerušil jsem ho. "My budeme nasazovat krk a vy tady sedíte v zázemí, to je pěkné, že?"

"Mám za sebou tn akce v terénu, Vikomte. To je maximum, co může jeden člověk vydržet. Víc ne. Pokud každý z vás přežije tn akce a nezbázní se, bude se moci zařadit, jak uzná za vhodné."

"A co když nechci, co když se chci na všechno vykašlat?"

"Pak jste si sami zvolili svou cestu."

"*Do říše Hadovy*," zameditoval Horton.

Tím skončila první hodina našeho školení.

Ta procedura pň návratu je ponižující. Každého z nás prosvětluji ze všech stran, jako kdyby sami neměli oči. I ten Arhenius mi připadá už jako senilní stařec. On že byl třikrát v akci? Kolik asi zničil zlaťáků? Jednoho nebo dva? Já jich mám na svědomí třiatřicet, a to dokázal z naší dvacítky už jen Horton. Nikdo víc se potřeťi nevrátil. Deset z nás skončilo po první akci, další dva po druhé. Do třetí nás šlo sedm, vrátili jsme se dva. Zůstal v tom vězet i Fern.

Všichni zezlátlí. Copak ti idioti nechápu, že mezi sebou bychom žádného zlaťáčka nesnesli? Horton chladně paralyzoval Fernu, poslal ho tam, kam patřil. Musel to udělat. Jinak by nepřežil ani on, ani já, jinak by teď vstupní buňka hlásila alarm na tři světelné roky daleko.

Chci si to vyřídit s Arheniem, ale nemá čas. Ovšem, včera přišli nováčci. Na nás dvauž není spolehnout, a nikdo víc, zdá se, tu k akci připraven není.

Prošel jsem peklem a mám tedy nárok na povýšení. Prošel jsem peklem první kategorie, povýšil jsem. Co mne čeká? Co jiného než peklo druhé kategorie. Nebo snad už smyk v zatáčce Lesmo?

Vnořili jsme se do našeho malého světa mimo čas a prostor. Tady trávíme chvíle volna. Jsme vmístech, která nemůžeme pochopit...

Chceme jít do svých ubikací, ale dveře jsou pro nás zavřeny. Mlátím do nich, ale to jen tak, abych uklidnil ty své nervy, co v poslední době měly co dělat samy se sebou. Horton na rozdíl ode mne hned viděl, že se před námi otvírá chodba, kterou jsme ještě včera neměli šanci ani zahlédnout. Odsud přichází Arhenius, vždycky se vynoří jako duch, teď sem budeme patřit i my. Skončila naše kadetská léta, stah'sjme se důstojníky. Co bude dál?

Poznávám ji. První žena, s kterou jsem se tady střetl. Slyšel jsem ji tenkrát, před pěti měsíci relativního času, když jsem se tady poprvé probudil.

Usmívá se. Ovšem, musí se přece na mne pamatovat, křísila mé tělo, které ostatně jednou bude stejně rozdrveno na svodidlech, dávala mou mysl kousek po kousku dohromady.

"Ne, nebojte se, Vikomte, už vás nebudu fackovat."

"Čtete mi myšlenky?"

"Ne, ale každý si to o mně myslí."

Horton stojí v pozadí a trochu mi závidí. Mamě teď hledá vhodný citát z Homéra.

"To si na vás každý pamatuje?"

"Ovšem, každý. Je to součást psychologického tréninku. Muži musí být přesvědčeni o tom, žeje tady někde žena, ale není radno se s ní setkat dřív, než se dostanou sem, kam přicházejí jen ti nejvyvolenější z vyvolených."

Vida, tak jsme nejvyvolenější. To už žádný další postup nebude? To skončím tady? Jako Arhenius?

"Co bude s námi dál?" ptá se Horton.

"Máte nárok na odpočinek, regeneraci, klid. Další se dovíte zítra. Práce bude dostatek, jinak..."

"Ach, moje soužená duše," bručí Horton a jde pokojně chodbou tam, kam nás uvádí ona. Součást psychického tréninku, jiné jméno pro ni zatún nemám. Škoda, že se sem nedostal Fern, ale ten by se asi stejně usoužil. Měl-silnou psychickou bariéru. Já si nepamatuji žádné příbuzné, on však stále před sebou viděl Helgu.

"Fernu jsme měli odstranit hned," říká doktor Kramer. Samozřejmě i on je mladý, statný, svalnatý, a zdá se, že i všeho schopný. Kolika on prošel akcemi? Právě on, člověk, kterého jsme dosud neznali, nás očekával druhý den ráno. Tak už žádná žena? "Nepodařilo se jej dokonale transformovat, navíc došlo k průniku nežádoucích vzpomínek. Přesto jsme jej zde však ponechali, transport každého jednotlivce je velmi nákladný. Vyplatilo se to, absolvoval dvě akce bez jediné chyby. Lidi jeho typu potřebujeme. Dobrých kosmických pilotuje stále málo, a on měl vynikající reflex. Víte, neříkali jsme vám to, ale museli jste reagovat s přesností na tisícinu vteřiny. To zatún nedokáže žádný stroj, jen mozek extrémně trénovaného člověka dovede poznat ten správný okamžik. Vy dva jste obstáli. Přesně podle statistického průměru. Deset procent."

"A co ti ostatní?" vyhrkl jsem.

"Stále jste pln spravedlivého hněvu, Vikomte," usmívá se Kramer a já bych ho nejradši praštil do toho jeho ksichtu, ale bojím se, že by se to nemuselo podařit. Není o mnoho starší než já a jeho svaly mají vlastnosti kalené ocele. Je zřejmé, že i on nedávno prošel týmž peklem jako my. Na jiném místě, & jinými společníky, za jiných okolností. Jsem ochoten ho respektovat. "Jste příliš citově založen, což poněkud odporuje vaší chladné rozvaze a bleskové schopnosti se rozhodnout. Byl by sté ideální náhradník za Arhenia, ale potřebujeme chlapce do terénu. Místo Arhenia nastoupíte vy, Hortone. Naposledy jsme vám naměřili mih'sekundová zaváhání, a to by se vám nemuselo vyplatit."

"Chcete tím říct, že doktor Arhenius..."

"Nastupuje na moje místo, nebojte se. Já odcházím na odpočinek. Mám za sebou tři roky v tomhle peklu. Nikdo to déle nevydrží. Jste poslední, koho sem uvádím."

"Toho potěšení jste nás mohl ušetřit," bručel Horton, ale zdálo se, že je se svým údělem spokojen. On zůstane tady, v blízkosti toho hezkého děvčete, zatímco já?

"A co já, co čeká mne?" nevydržel jsem dál čekat.

"Budete provádět odchyt."

Nerozuměl j sem.

"Promiňte, zapomněl jsem, že ještě neznáte příslušné slangové výrazy. Bu.dete létat do minulosti a dopravovat sem další adepty služby. A vy, Hortone, krom toho, že budete nováčky připravovat, budete je vybírat. Dostanete k dispozici planetární archiv, kde je *záznam* o šesti milionech potenciálních kandidátů z rozpětí od roku 1900 do roku 2100. Prvních deset pro vás, Vikomte, připravil ještě Arhenius, další pak pro vás už najde Horton. Průměrně se z deseti vybraných podaří sem transponovat osm. Doufám, Vikomte, že vy nebudete mít nižší procento."

To mě dohrálo.

"Copak se mě nikdo na nic nezeptá?" vy kypěl jsem. "Co když nechci, rozumíte, co když už nechci pro vás pracovat? Co když už seru na tu vaši službu, co když sem nechci vozit žádné adepty? Co když nechci manipulovat s lidmi bez jejich souhlasu?"

"Ale jistě, i tuto možnost připouštíme," podotkl Kramer a stiskl knoflík. Stěna za ním se proměnila v obrazovku.

Octl jsem se zpátky na Monze. Červený Caroussel číslo 17. Ovšem, moje auto. Zatáčka Lesmo. Co ten pitomec v té sedmnáctce dělá, snad tady nechce předjíždět? Nevěřím vlastním očím. Tohle mám být já?

Na rovném místě náhle s vozem něco zacvičilo, škulb sebou jako raněný tchoř. Smyk. S tím už se nedalo nic dělat. Ten vůz se *musel* katapultovat z dráhy a také se to stalo. Spojler se bořil do písku. Vozidlo se staví na hlavu. Přemet. Ještě jeden. První náraz do svodidel. Druhý náraz. Plameny. Houkající sirény. Hasiči. Hory blbě

pěny. Zmateně pobíhající pořadatelé. Sanitní vozy. Vrtulník. Lékař významně pokyvující hlavou. Zuhelnatělé tělo. Pohřební vůz.

"To jste vy, Vikomte. Vy už se tam toužíte vrátit?"

Měl jsem sto chutí říct ano, ale cosi se ve mně stále bránilo.

"Ne, zatím ne," svěřil jsem hlavu. Opět nade mnou zvítězili. A jak málo jim stačilo. Ale copak se takhle jedná s lidmi, byť je to ve vyšším zájmu? Proč se ani nesnaží nás nějak zapálit pro onu věc, která je bezpochyby lidstvu prospěšná? Proč, kdykoliv chceme něco namítat, vytahují na světlo boží stále stejnou dokola omílanou písničku? Vikomte, co když sloužíš něčemu úplně jinému než se vám tady pan Arhenius a teď i pan Kramer snaží namluvit?

"Tak teď se podívejte znovu, Vikomte," přerušil Kramer myšlenky, které se dostávaly do nebezpečné oblasti. "Tento záznam uvidíte poprvé."

Tentokrát jsem mohl vidět svou havárii rozfázovaně. Milimetr po milimetru. Tohle byl přece první střet se svodidlem. Vůz narazil a nadskočil. Zůstal viset patnáct centimetrů nad zemí.

Visí a nehýbá se. Zastavený svět, okamžik, který rozhoduje o životě a smrti. Uvnitř v napjatých bezpečnostních pásích visí lidské tělo, které neviditelná sfla setrvačností tlačí vpřed. Hlava zakrytá přilbou se kloní nebezpečně blízko palubní desce. Je to bezmocná, prázdná koule. Ještě je uvnitř ukryt mozek, za chvíli nebude nic... Odkudsi se vynořuje zvláštní stroj. Pohybuje se, přestože svět stojí jako porouchaný orloj. To absurdní zařízení se vynořuje z husté mlhy, v neostrých konturách lze rozlišit jen některé části pohybujících se manipulátorů. Měkké drapáky se dobývají do kokpitu. Vypadají jako chapadla hlavonožců a jsou stejně ohebná. Vytahují ven lidské tělo. Moje tělo. Musím už být v bezvědomí, jinak bych se na to pamatoval. Ten stroj mizí kdesi daleko, v prostoru, v čase, do reálného světa proniká jen jako průzračný závoj, jen tolik, aby drapáky stačily uchvátit oběť.

Stroj času zmizel. Obraz trošku poskočil, neovladatelný vůz je teď prázdný.

"Pokud chcete spatřit další záběr, uvidíte, jak do vozu vracíme vaše tělo, Vikomte. Budete ovšem starší o několik týdnů, měsíců, let... Záleží jen na vás, kdy to vlastně bude, ale uvědomte si, že i tento okamžik se dávno v minulosti odehrál, a současně platí, že pro vás není jiné cesty."

"Děkuji, nemám zájem," mávl jsem rukou a telestěna zhasla. Toho divadla mě mohli ušetřit, ale musím přiznat, že jsem z toho trochu naměkko.

"Pamatujte si jedině. Vy, Vikomte, budete samozřejmě znát skutečná jména lidí, které sem dopravíte. Dopravíte je sem, a už se s nimi nikdy neshledáte. Budete žít od nich odděleni stovkami let. Jistě jste si nevšimli, že v okamžiku, kdy jste prošli chodbou, jste se propadli o stovky let vpřed. Je to tak dobře, věřte mi. Pokud porušíte tato pravidla, pak..."

"Duše bude spěchat k Hádů."

Jiná reakce se od Hortona čekat ani nedala.

O den později mě začali seznamovat s principem stroje času. O dva měsíce později už jsem letěl na první samostatnou výpravu.

Na svůj první odchyt.

Samozřejmě, kam jinam než na okruhy Formule 1 mě mohly zavát rozmary našich mocipánů? Jistě, to je prostředí, které jsem dokonale znal. Na oběžné dráze kolem Saturnu bude provádět odchyt někdo úplně jiný. Někdo povolanější. Tam bych byl ztracen a nepomohlo by mi pětileté školení. A jak jsem pochytil z kuloárů, situace je v poslední době stále napjatější. Žlaťáků přibývá, epidemie se šíří, Země je stále ohrožena a my jsme její poslední nadějí. My, o jejichž práci nikdo neví. V současnosti ani v minulosti. Jak je tomu v budoucnosti? Dovím se to někdy dřív, než kdosi uchopí mé nepotřebné tělo a hodí je zpět do mého Carousselu, aby poslušně historické pravdy shořelo v zátáčce Lesmo?

Jochen Rindt. Giles Villeneuve. Ronnie Petersson. Tři jména. Tři první jména ze seznamu vyhotoveného Arheniem a pečlivě potvrzená Hortonem. Ten chlap tomu vůbec nerozumí, ale umí číst. Ostatně, každý, kdo někdy jezdil trochu dále F jedničku, by se tady mezi námi plně uplatnil. Ovšem ne každý z mých kolegů se rozhodl svému povolání obětovat svůj život.

Znovu Monza. Je to absurdní, že svůj první odchyt provádím tam, kde jsem zahynul já. Nebo je v tom záměr? Copak ti, kteří přes propast sedmi století řídí odchty, mohou vědět o atmosféře v závodním poli, copak ti si někdy čuchli k benzínu? Ne, jistě to není náhoda. Jochen Rindt usedá na poslední cestu svého života. Ještě se stane mistrem světa, ale nikdy se to neměl dovědět. Je to vůči němu kruté, protože až se za několik okamžiků probudí, nebude vědět o sobě vůbec nic, bude si pamatovat jen na ten jeden okamžik a právě tu přezdívkou, kterou pro něj kdosi vymyslel. Třeba právě to děvče? Nevoň. A vlastně stále ještě nevím, jak se ta kráska jmenuje. Už jsem ji dlouho neviděl. To mám stále žít v tomhle hnusném celibátu plném odříkání?

Viděl jsem Rindtovu havárii snad desetkrát. Vůz se převrací v kotrmelcích, pn nichž tuhne krev v žilách, a přece nebude pro mne problémem zasáhnout. Velmi snadno dokážu zastavit čas právě ve chvíli, kdy musí být pilot ještě nutně naživu, a přitom je do kokpitu snadný přístup.

Čas stojí. Kolem je záhrobní ticho, a já vím, že tohoto muže skutečně vytahuji z hrobu.

Neví o sobě. Probudí se za sedm set let.

Tato práce je mnohem radostnější. Teď nezabím žádné lidi, teď je zachraňuji. Lidi, kteří už jednou zemřeli, lidi, kteří mohli být mými přáteli nebo druhy. Ne, své přátele ale neuvidím, nikdy se s nimi nemám střetnout.

Jsem zpět ve dvacátém století, a přece tu nejsem. Co bych za to dal, kdybych teď mohl vystoupit z toho směšného vozítka, podobajícího se víc cyklistickému trenážeru s připojenou žíněnkou než dokonalému stroji času. Nasadit si na hlavu přilbu, přeběhnout vozovku sálající žhavým asfaltem, tam v depu nastoupit do některého z těch prázdných pestrobarevných vozů pomalovaných cigaretovými etiketami, pokynout mechanikům, a pak... Zatáčka Lesmo...

Není čas na rozjímání. Stokrát nacvičený manévř provádím zcela mechanicky. Rindtův vůz zastavuji na milimetr přesně tak, jak potřebuji. Zastavuji jej a spolu s ním i čas.

Nikdy nepochopím, kde vlastně jsem, vím jen, že do reálného světa teď hledím jen úzkou skulinkou a že si musím pospíšet, abych využil té krátké doby, která je mi vymezena, jinak hrozí zhroucení obou systémů. Připadám si jako anděl, protože své tělo vnímám jako stříbřité vločky soustředěné do podivného amorfního oblaku. Dost dlouho trvalo, než jsem si na tento způsob existence zvykl. Bezvládného Rindta zvedám z vozu pouze pomocí svých myšlenek, a mechanické systémy, které tuto práci konají, mě neomylně poslouchají.

Je pozoruhodné, že nejvíc úsilí je třeba k rozpojení bezpečnostních pásů. Jochenovo tělo by z vozu ihned vypadlo, kdyby čas neplynul tak nekonečně pomalu, kdyby nebyl tak hustý, že se začíná pomalu měnit ve hmotu...

Soustředějí vůli a můj stroj se vrací zpět. Do jiné doby, do jiného kosmu. Při startu nepatrně zaváhá, lehce sebou oťese. Ovšem, už vím, oč jde. Setkal jsem se s jiným strojem, který vrací Jochena Rindta tam, kam patří. Do havarovaného vozu. Není v mé moci zjistit, jaký interval uplyne mezi těmito dvěma okamžiky a jak se Jochen Rindt osvědčí. Musím si jen přát, aby to pro něj byly šťastné roky. Aspoň tak šťastné, jako jsou pro mne. V každém případě se musí zpět do vozu vrátit živý a v nezměněné podobě. Ale ti tam kdesi daleko v »budoucnu« mají prostředky na to, jak zajistit stálou svěžest organismu. A pak bude jen následovat smrt, z níž se už nikdy neprobere. Definitivní, druhá a poslední smrt...

Mám před sebou desítky dalších odchytů, mezi nimi několikaleté pauzy, prožívané v tichém prostředí plném sympatických lidí, lovců jako jsem já. Každý čeká na další let. Hrajeme karty, zpíváme zvláštní písně, a nevzpomínáme na minulost, nemluvíme o budoucnosti, nehovoříme ani o své práci. Podivná tichá harmonická společnost...

Druhý let. Giles Villeneuve. Chytám jej v okamžiku, kdy jej odstředivá síla katapultovala z vozu. Ještě snadnější záležitost. Bude pro naši misi jedním z nejplatnějších, tím jsem si jist. Odvážný, až šíleně odvážný. Takový a jen takový se uplatní v boji se zlaťáky. Ti se množí jako kobylky. O jejich invazi však nevoň pořád ještě nic.

Ronnie Petersson. Moje třetí výprava.

Kruté, znovu Itálie. Ten lidožroutský okruh si vybírá další daň.

Tuhle havárii mám pochopitelně prostudovanou velmi podrobně, měl by to pro mne být zatím nejsložitější oříšek, protože k neštěstí má dojít ihned po startu v hromadném střetu. Plameny z černého Lotusu vyšlehly ještě dřív, než se spojler zbortil na svodidlech.

Je to neuvěřitelné. Jako kdyby ten vůz někdo zažehl. Stalo se to o dvacet let dřív, než jsem závodil já. Tyhle formulky mají daleko k technické dokonalosti. Navíc pilot měl chabou ochranu proti ohni, tenkrát se jim ani nezdálo o kombinézách, které v inertním prostředí ochrání pilota i po dobu dvou minut, tedy dostatečně dlouho na to, aby jej požární družstvo dokázalo vyprostit. Ostatně jsem si jist tím, že já jsem tady ze své doby výjimkou, ke smrtelným haváriím v mé době docházelo v mnohem delších intervalech, přesto k nim bude stále docházet. Myšlenky mi stále připomínají mou dobu, cítím přesně determinované okamžiky, mnohé mi naznačují i stav závodních drah v okamžicích odchyť. Ale zprůhlednit tuto záležitost se mi stále nedaří. Měl bych na to zapomenout, ale nějak se mi nechce...

Plán akce mám připraven dokonale a ve správný okamžik trčím nad správným místem. Černající se davy ještě netuší, jaké tragedie budou po chvíli svědky. Černý Lotus John Player Speciál se řítí sevřen smečkou dalších vozů, až nevyhnutelně dochází k hromadnému střetu. A já mám přesně propočteno, že ideální okamžik pro vyproštění Ronnieho těla bude ve chvíli, kdy došlo k zážehu a vůz narazil na svodidlo. Dobře vím, že Ronnie zemřel později v nemocnici, ale bylo by zase škoda, kdybych ho přivezl mezi nás zbytečně popáleného. Svě si ještě užije, až se zase vrátí zpět.

Samozřejmě mě nenapadlo, že by mohlo být něco v nepořádku, jsem přece už zkušeným mazákem s třemi úspěšnými odchyty. Přistupuji k této akci až příliš ležerně, tady tolik na přesném okamžiku nezáleží...

Zastavil jsem brzy. Vozidlo se blíží ke svodidlům, ale plameny ještě nevidím. Nevadí, posouvám čas o zlomeček vteřinky vpřed,

spojler už je téměř v kontaktu s ocelovou konstrukcí, která jako by se prohýbala ještě dřív, než pocítí skutečný náraz.

Proč ten vůz ještě nehoří? Kontroluji data. Vůz, pilot, dráha, čas, vseje v pořádku! Co se to děje? Posunuji čas opět vpřed. Černý vůz se boří do svodidel, odráží se zpět, smečka dalších se řítí kolem, Ronnie odepíhá pásy a vyskakuje z vozu, a tribuny mu tleskají, protože vidí, že jejich miláček je naživu...

Málem jsem pronikl se svým strojem do reálného světa, což by mi nikdy neodpustili. Stáhl jsem se zpět v posledním okamžiku a poprvé se mi stalo, že jsem se vrátil s prázdnou, zato s duší zatíženou tunami pochybností.

"Arhenie!" řvu a přemýšlím o tom, zda jsem ve svém prvním životě byl také cholerikem, což je vlastnost pilotům F 1 nepříliš doporučovaná. "Arhenie, co je tohle za boudu?"

Usmívá se jako Jezulátko a nejradši bych ho do toho jeho ksichtu praštil, ale nejde to. Zpátky na Monzu, do mého Carousselu, se mi příliš nechce.

"Vikomte, myslel jsem si, že jsi chápavější," odpovídá klidně.

"Jak to?" divím se. "Hrajete tady na mne nějaké podivné divadlo. Copak vy nevíte, že Petersson přežil?"

"Podívej se, Vikomte, nejsme tu proto, abychom diskutovali o nějakých morálních aspektech naší práce. Tvým úkolem bylo dopravit mezi nás Peterssona, a uvědom si, že je to člověk pro nás nepostradatelný."

"Mám sem dopravovat ty, co tak jako tak zemřou!" přestávám se ovládat.

"Ovšem, tak tomu je."

"Ale Petersson nezemřel, Arhenie, oklamali jste mne. Jeho vůz neshořel!"

"Vidělsi přece záběry, Vikomte?"

"Ovšem, viděl, ale..."

"Pak se také dobře pamatuješ, že jeho vozidlo skutečně vzplálo."

"To jsem viděl, ale netušil jsem, jací jste mistři podvodu. A vůbec už nechápu, co tím sledujete."

"Sledujeme tím jen to, že tady potřebujeme Peterssona. A po pravdě řečeno, Vikomte, na tom, jestli ho sem dopravíš, závisí tvůj příští osud. Návrat do tvého Carousselu není tak docela nereálný, snad ti to nemusím připomínat. Pokud se ti zdá, že Peterssonův vůz nehoří dostatečně, jistě nebude problémem včas škrtnout zápalkou."

Krve by se ve mně nedořezal.

Stojím a dívám se do jeho tváře, a stále ještě nechci ničemu rozumět, i když už v té chvíli znám tu střáslivou pravdu. Už vím, že Peterssonův Lotus skutečně vzplane, už vím, že ho já sám, vlastnoručně...

"Jsi šťastný chlap, Hortone," říkám poté, když se vracím z odchytu Peterssona. Je mi na zvracení.

"Vzápětí špinavý prach si oběma rukama nabral, hlavu si posypal jím a půvabné tváře si zhyzdil," zněla tichá reakce mého jediného přítele.

S panem Quintalem se může člověk tak nízko postavený jako já seznámit jen jedním způsobem - když se proviní proti daným zásadám.

Já jsem se provinil. Svého přestupku jsem se dopustil úmyslně a je mi lhostejné, jak na něj bude reagovat nějaký Quintal. Tu první desítku odchytů jsem musel ukončit, a devět mužů již mohl Horton pokojně školit. Poprosil jsem svého druha, aby mne ušetřil úprav historie, které se pak měly stát neodbytným a nezničitelným historickým faktem, přesto jsem však musel vlastní rukou ještě jednou ovlivnit průběh událostí. Tak, aby si toho nikdo nevšiml, tak, aby chod dějin pokračoval rytmem, který mu byl dán z hlediska naší nejisté budoucnosti. Svět nesměl být změněn a já jej jen přizpůsoboval.

Co bylo nejhorší - Horton nevěděl, kdy bude potřeba umělého zásahu a kdy ne. Když jsem se mu svěřil s tím, jak to bylo s Peterssonem, byl právě tak jako já ohromen a nesmírně pobouřen. Vydřelo mu to dva dny. Pak jen řekl:

"Tak dala se Diova vůle..."

A já se při každém dalším odchytu bál, že mi můj hoch proklouzne mezi prsty a vyskočí z kokpitu živý...

Kašlu na nějaké předpisy. Na svůj okruh se stejně dostanu, až nastane ta správná chvíle a až se mi bude chtít. Teď, ve všemocném stroji času, jsem neomezeným pánem svého času a svého prostoru. Aspoň jsem si to myslel. Brzy jsem však přišel na to, že mám omezený příděl kyslíku a dřív nebo později mě pud sebezáchovy zazené zpět na základnu. Brzy jsem se také dověděl, že můj stroj obsahuje krom jiného i černou skříňku, která je po každém návratu pečlivě zkoumána a já pak sedím v palbě dotazů a musím vysvětlovat, proč jsem letěl tam, kam jsem neměl, co jsem tam dělal a oč jsem se snažil, a vždy si pak ještě musím vyslechnout malou výstrahu, co mě bude čekat, když... Dál to snad ani nemusím opakovat.

"Podívejte se, Vikomte," kuňkal ten vytáhlý chlápek s nevýraznou hranatou tváří a pleší rozlohy Sahary. "Vložili jsme ve vás jistý stupeň důvěry a očekáváme za to výkon. Solidní výkon podložený výsledky." Nevím, z které doby plešoun pocházel, a jeho mluva byla neobyčejně šroubovaná. "Nemusím se vás jistě vyptávat, co jste hledal v Monze."

"Jistěže ne, tenhle okruh už znám z paměti. Z toho požírače lidí jsem už vytáhl všechny piloty, kteří kdy měli tu čest si škrtnout o svodidlo."

"Neskákejte mi do řeči, Vikomte," ztuhl Quintalův obličej. "Ještě jsem neskončil. Včas dostanete slovo. Provoz stroje času je drahý, nesmímě drahý, Vikomte. Nelitujeme prostředků na to, abychom ¾mi zbavili toho svrabu, kterým se zachvácena. Ale nemáme na to, abychom financovali vaše avantýry. Pamatujte si jednou provždy, že nic nezjistíte. Rozumíte mi?"

"Ne, nerozumím," vzkypěl jsem, i když jsem si ještě nebyl jist, zda jeho velkomyslnost pan Quintal už skončil nebo ještě hodlá pokračovat. "Jedné věci neporozumíte, vy pragmatiku. Já, stejně jako vy i my ostatní děláme všechno pro to, abychom zlikvidovali nebezpečí hroící naší planetě. Ale to ještě neznamená, že tady kdejaký Arhenius nebo někdo jemu podobný si může volně disponovat našimi osudy. Nikoho jsem se neprosil, aby mě vytahoval

z hořícího vozu, a nikomu se za to necítím být ani vděčný, a pokud ano, svůj vděk jsem si desetkrát odpracoval. Ale pamatujte si jednou provždy, že nepřestanu, dokud nezjistím, proč můj vůz v zatáčce Lesmo pokračoval přímo, místo aby pěkně poslušně odbočil doprava. Ne, vy tomu asi neporozumíte, ale vaše praktiky jsou odporné."

"Co je dobré pro Zemi, to je dobré pro lidstvo, a to je dobré i pro vás," nařkl Quintal nějakou primitivní filozofií. "Já se necítím být vaším soudcem, nejsem k tomu ani oprávněn. Věřím, že tam někde ve vás uvnitř hlodá nějaký červ pochybnosti, kterého je třeba včas jako planý výhonek utnout. Už to, že se na mne apriori díváte jako na svého nepřítele, není přirozené. Berte mě jako lékaře, jako psychologa, který..."

"Který chce z Vikomta udělat poslušnou ovečku, která bude jen vraždit, aby..."

"Tak dost!" zčervenal dosud klidný Quintal. "Předám váš případ Radě. Výsledek se dovíte zítra."

"Jediný Thersités ještě tam bezmíry žvanil a kvákal, lavinu neslušných slov měl na mysli stále, jen aby naplano, proti řádu, se s vladaři hádal a škorpil."

Takto doslova odpověděl Horton, když jsem se mu svěřl s průběhem audience u pana Quintala. Zůstal jsem stát s otevřenými ústy a vlastně jsem smysl jeho slov přesně nepochopil. Koho myslel tím Thersitém? Nějak se nám začíná můj přítel podivně vybarvovat...

Nu, ortel jsem se dověděl velmi brzy.

Dělám hrobaře. Pěkný pokles na společenském žebříčku, jen co je pravda. Navenek se v mém životě nic nezměnilo. Mám přidělen svůj stroj, létám v několikadenních intervalech, bydlím v týchž ubikacích, chodím do stejné jídelny, mám k dispozici týž klub, a přece se mi zdá, že se na mne dívají ostatní skrz prsty. Nejhorší na tom je, že si tím nejsem jist. Berou mě jako sobě rovného nebo ne? Stávám se podezřívavým, nervózním. Víím, že se mnou není rozumná řeč, ale nic jiného se nedá dělat.

Uklid provádím důsledně. Můj stroj je naprogramován napevno, protože okamžik v minulosti, do kterého se vracím, je už dávno dán. Vracím se tam o setinu vteřiny později než byl objekt našeho zájmu unesen.

Je to mnohem horší, než jsem si myslel.

Vracím zpět do minulosti živé lidi. Nejsou omámeni, nejsou zbaveni smyslů. Jsou to mí přátelé, řadoví příslušníci naší jednotky, kteří buď nechtějí pokračovat v naší misi nebo nevydrželi nervově, jsou mezi nimi i ti, kteří zezláti. Spoutaní neviditelnými přadeny leží na nosítkách a dívají se na mne zdánlivě nevinnými očima.

Nesmíš změnit chod dějin, Vikomte. Tvá práce je mnohem odpovědnější než dříve. Tvůj omyl se tentokrát nedá napravit. A ty se nesmíš zmýlit, to, co děláš, je defacto povýšení...

Pěkné povýšení. Jsem hrobař... Nikdo to nechce dělat, samozřejmě. Jen ti, co už se na nic jiného nehodí, dřív, než se odeberou stejnou cestou...

Nehybný kokon mi přiváží do vleku. Nehybný kokon s živými očima.

"Počkej, ty tady taky budeš jednou ležet," to je věta, kterou slyším nejčastěji.

"Hochu, kdybych tě tam neodvezl, tak tam poletím sám," zní moje banální odpověď, kterou dávám už mechanicky. Nečekám z jeho strany uznání, to by byla příliš velká čest. Myslím, že i tuto práci mnozí z nich s chutí vykonávali, než je potkalo to, co je potkalo.

Stávám se pomalu otrlým. Jejich nadávky mi nevadí.

A přesto. Netušil jsem, že mi osud přihraje do cesty další zkoušku.

Opravdu jen osud? Copak i tady nevládné zlomyslnost? Vždyť i mezi námi jsou závistivci, kteří mohou pošilhávat po tom, co mně působí taková muka, že si musím brát uklidňující prášky. Ti, kteří musejí mé oběti připravovat na poslední poutí, jsou obyčejní pomocníci, s pevnou pracovní dobou a jedinou zaplivanou hospodou. Ty mezi nás nepouštějí. Musím po nich kontrolovat vždy vše, protože jejich nedbalost či zlomyslnost nezná hranic. Jednou mi objekt mé činnosti málem spadl z nosítek. Do prostoru mimo čas. Když jsem jej nakládal zpátky, střetl jsem se s děsivou prázdnotou. Nechci to zažít znovu.

I tentokrát čekám nadávky, posměšky, prosby.

On se na mne jen podíval a pak nešťastně vzdychl.

"Netušil jsem, že i ty, Vikomte," slyším tichou výčitku. První z nich mě nazval jménem. První, koho znám.

Fern.

Týž Fern, kterého nemilosrdně paralyzoval můj přítel Horton. Fern, s kterým jsem se už dávno rozloučil. Jak je to dlouho? Snad dva roky relativního času. Netušil jsem, že i tady, mezi námi, se mohou odehrávat takové časové přemety.

Málem jsem neodstartoval. Musel to za mne udělat automat.

"Nechci tomu věřit, Vikomte, že by ses propůjčil k takové hanebnosti," slyším jeho slova a uhýbám pohledem.

"Hochu, ani já jsem se toho nikdy nenadal," odpovídám vyhubavě. Většinou jsem na té krátké cestě zticha a nechám je, aby se vypovídali. Nadávky a posměšky mi nevadí. Teď je to něco jiného.

"Já vím, zvorál jsem to," pronesl trochu sentimentálně. "Nevím, jak se to stalo, že jsem selhal, ale proč právě ty?"

"Protože jsem hrobař. Snad víš, co to je. Když tě tam neodvezu, tak pojedu já. A navíc, ty jsi zlaťoch."

"A jak se to pozná, ty hrobaři?" vztyčil hlavu na svých nosítkách, až se zakymácela. "Čím se liší takový zlaťoch od normálního člověka?"

"Viděli jsme jich přece dost, na těch našich třech výpravách. Copak se nepamatuješ, Ferne?"

"Ovšem, viděli jsme tam zlaťochy, viděli jsme jich spoustu. Ale řekni mi, viděls tam také nějaké normální lidi?"

"To..."

Zarazil jsem se. Fern má pozorovací talent. Ne, neviděl jsem normální lidi, ale po těch jsme přece nešli. Všichni, které jsme potkali, byli zlatí.

"Přece nechceš tvrdit, že všichni v tom požehnaném století zezlátlí, Ferne?"

"Ne, nechci nic tvrdit. Jen si nejsem jist, Vikomte, zda jsme spolu sloužili tak docela správné věci."

Vikomte. Deset minut letu, rutinního letu, stačí k tomu, aby se z vyváženého hrobaře stal znovu pochybovač. A navíc, je tady se mnou můj přítel. Nehodí se pro náš svět, pravda, ale prožil tady jen pár měsíců, a zasloužil by si za to, co pro lidstvo udělal, trochu víc uznání.

Cesta s Perném je trochu delší, přece jen tu není jen čas, ale i vzdálenost. Saturn.

Ohromná planeta se vyloupila z neviditelnosti a já byl se svým strojem v reálném čase a v reálném prostoru, byť jsme do něj pronikali jen kontaktním bodem. Za chvíli musím uvolnit břemeno. Fernovo tělo tiše dosedne tam, odkud jej kdosi před zlomkem vteřiny uvolnil.

Vidím kosmickou loď. To těleso se nepodobá kosmické lodi v našem slova smyslu. Je to komplex složitých konstrukcí zdánlivě bez systému navalených na sebe, zdálky snad připomíná houbu, zblízka vůbec nic. Tam vidím, že plášť je protřen a zevnitř prýští do pustého kosmu drahocenná míza. Vzduch. Tlak plynů zvniřku zanedlouho roztrhá ten nepatrný kosmický ostrov na kousky.

"Už brzy se setkám s Helgou," slyším Fernu, který se smířil se svým osudem.

"Ne, já tě tady nenechám!" zbláznil se ve mně náhle smysl pro porušování pořádku. Ale bylo v tom asi něco víc.

Nezapomenu na ten pohled. Až asi po dvou vteřinách, kdy nehybná kosmická loď už zaplnila polovinu obzoru, jsem pochopil, co ten pohled znamenal.

Fern už nechtěl žít...

"Achille, podobný bohům, i tobě však určila sudba, abys zahynul též zde pod hradbou bohatých Trou."

Na Hortonovy jízlivé řeči už jsem si začínal zvykat. Aspoň trochu mě tím dostal z toho zvláštního kataleptického stavu, kdy mi bylo všechno jedno. Další své dvě hrobařské výpravy jsem odbyl s neobvyčejnou rutinou a ani mi nevadilo, jestli si někdo při tak nešetném nakládání s nosítky náhodou nezlomí vaz. Ostatně, vzhledem k tomu, co ho má potkat za necelou vteřinu, to bylo jedno.

A tak jsem se znovu rozhodl zlobit a nemyslet na penzi, která by tady stejně nestála za nic.

Po deseti pohřbech jsem měl mít tři týdny volna, které jsem mohl trávit v tom našem útulném vězení. Ne, neměl jsem přesný plán,

vlastně jsem chtěl jen trochu zazlobit, abych poněkud povzbudil tvorbu adrenalinu v organismu pana Quintala či jen trochu pošádlil Arhenia. Pak mě napadlo, že bych mohl zkoušet vyhledat to sympatické děvče, které už se mi jednou zdálo být na dosah ruky, abych teď, když jsem se zabýval hrobařinou, se od něj poněkud vzdálil. V každém případě jsem však definitivně odmítl hrát roli toho hodného chlapečka, kterou se mi nejrůznějšími prostředky snažili vnutit

Noc.

Neviděl jsem slunce, měsíc, hvězdy. Nevěděl jsem, zda naše stanice je v kosmu nebo pod Zemí, na jiné planetě či v jiném vesmíru. Gravitace normální, tlak a složení atmosféry rovněž, a nikde tu nebylo cítit vůni benzínu, ale jen ten protivný aromatický smrad, co doprovází každý start stroje času.

Nikdo mě neviděl, když jsem v době klidu opustil prostor ubytoven, nikdo mě nezastavil při mých toulkách stanicí, teď, když byla potmělá světlá a každý slušný člověk spal, jen černé objektivy kamer se za mnou otáčely jako mlsný pes za šunkou. Nechtělo se mi věřit, že by všechno prošlo tak hladce, ale teď, když jsem se dopouštěl snad nejhrubšího prohřešku proti pravidlům daným pro tento zvláštní svět, mi nikdo nepoložil do cesty ani smítko. Jako kdyby i v tom byl nějaký úmysl... Nevěděl jsem, co hledám, chtěl jsem jen být sám, pryč od všeho, co mě otravovalo, pryč od svých myšlenek, pryč z toho zkurveného světa. Sem, do této ohromné a zjevně nekonečné pasti, se sbíhaly nitky boje proti zlaťáčkům, o nichž jsem žatou nevěděl nic víc než to, že dokážou pronikat do lidských organismů.

Vikomte, není tady jádro problému? Proč ti vlastně nikdy neřekli víc? Máš proti něčemu bojovat, a činíš tak jen z obav o vlastní život, a ne z přesvědčení, že jdeš za správnou věcí... Jsi jen loutkou, za kterou tahají ruce mocnějších, a... také informovanějších. Byl jsem málo poslušný, takže jsem se nestal informovanějším. Ani bych o to nestál, ale myšlenky jsem měl v tu chvíli všelijaké. Někdy jsem docela toužil po tom, aby mě už také někdo naložil na nosítka a vrátil zpět na Monzu.

A přece jsem byl přesvědčen o tom, že tam, v Monze, je jádro celého mého problému. Stalo se tam něco, jakási maličkost, kterou jsem přehlédl, něco, na co jsem už dávno zapomněl, a co bych si tak rád připomněl. Jen tak vědět, co to bylo.

A co mi v tom vlastně brání?

Tady jsou prostory, v nichž nemohu zabloudit.

Objektivy kamer mi nevadí. Ať vědí, že jim na tu jejich špinavou hru kašlu. I kdybych se dověděl všechno, nejsou tu odvolací soudy, na něž bych se mohl obracet. Jsou tu jen nosítka, a pak plameny.

V plamenech skončí tvůj krátký život, Vikomte, jimi bude vykoupeno poznání, kterého se za chvíli dopátráš.

Sirény vyjí na poplach. Poplach, který jako kdyby byl vyprovokován jen proto, aby bylo učiněno povinnosti zadost. Jako kdyby mě skutečně někdo úmyslně nechal projít...

Snad se sbíhají lidé, snad se tu objevují i nějaké ty stráže, možná se něčí ruka snaží zablokovat všechny stroje, ale Vikomt už sedí v kokpitu stroje času, připraveného k dalšímu odchytu. Vikomt má 1 klíče, špatně jste šije zajišťovali. Vaši mechanici to možná odskáčou deportací, ale mně na nich nezáleží. Sbíháte se jako supi ke kořisti, ale přitom nevíte, že já vás sice ještě slyším, můj obraz možná ještě můžete vidět, ale já tady už dávno nejsem... A teď na mne nemůžete. Aspoň po dobu několika hodin. A já ji dokážu využít.

Ne, nemám itinerář, nemohu spustit ani automatického pilota. Časem se procházím zcela volně, podcenili jste mé schopnosti. Nepotřebuji vás, snad ani nevíte, že strojem času se dá pohybovat i s ručním řazením. Pro zkušného pilota to není problém.

A já musím tam, kde došlo k té události, co mně *zajímá* nejvíc. Já se potřebuju dovědět, který padouch odchytil právě mne, neboť jsem si naprosto jist tím, že jsem se pn předjíždění, i když šlo o zatáčku Lesmo, nedopustil žádné chyby. Jak to zařídili, to mi zatím není jasné, ale nějak to zařídili. Možná že to byl dokonce někdo z těch chlapců, které jsem vrátil zpět do jejich hrobů. Vědět tak, který to byl, trochu bych mu tu poslední cestu ještě znechutil. Ostatně, až se to dovím, co mi v tom ještě bude bránit?

Vikomte, Vikomte, tvé myšlenky jsou zcela zcestné. Ty sem neletíš kvůli pomstě.

Kdybych tak mohl vystoupit... Neváhal bych a seskočil na ten asfalt, který se taví v paprscích odpoledního slunce, v končícím létě bych se šťasten nadechl té neopakovatelné atmosféry, vzduchu prosyceného řevem motorů...

Přiznám se, že se mi do očí draly slzy, když jsem viděl svůj vlastní vůz, jak vjíždí do sedmnáctého okruhu.,

A přede mnou se plouží ta želva.

Jména... Kdybych tak znal jména. Kdo je ten, co jede přede mnou, jak se jmenuje ten bláznivý chlapík v Carousselu, co se v zatáčce Lesmo chystá předjíždět? Proč i teď je mi vše utajeno?

Ta želva ještě neví, že by mi měla raději uhnout. Jistě toho bude litovat po závodě, ale stejně všechny noviny budou informovat o tom, že ten, kdo se teď jmenuje Vikomt, zešílel a pokračoval přímým směrem tam, kde měl zatočit.

A měl jsem jistotu, jak se to stalo.

Ty nefungující brzdy...

Někdo dobře věděl, jak zablokovat brzdový pedál, a pak pro něj ani nebylo problémem jej opět uvolnit.

Kdybych tak mohl udělat něco, co by Vikomtovi zabránilo v předjíždění...

Sleduji svou havárii po druhé, po třetí, fázuji si jednotlivé okamžiky.

Stačí zastavit čas, a mohl bych sám sebe kdykoliv vytáhnout z vozu ven.

Ta myšlenka je neobyčejně silná. Ať pro vedu cokoli, čeká mne za to jediný trest. Návrat na základnu je bezpodmínečně nutný, pokud při této šílené akci nechci zahynout. A pak se mnou právě sem přiletí hrobař. Musím cestou udělat něco, co rozptýlí jeho pozornost. On *nebude* vědět, ve kterém okamžiku mne má hodit do vozu. Vždyť když někoho vytáhnou z jeho kokpitu dvakrát, on si vybere tu snadnější a pravděpodobnější možnost. To už se dá zandit. Bude to jen o jednu, dvě vteřinky dřív, ale bude mi to stačit. Jakmile mě hodí zpátky do vozu, chytanu se znovu řízení. Už vím, co se má stát, a také vím, že ten smyk se dá ještě vyrovnat.

Logika mého uvažování je podivná, o to rozhodněji si počínám. Není to poprvé, co někoho vytahuji z vozu, který má být vzápětí zničen, není to poprvé, co zachraňuji člověka, který má být zabit, a vůbec mi nevádí, že to mé vlastní tělo.

Naložil jsem tě, hochu, a ať se děje cokoli, mám připravenou půdu pro návrat. Jen když budu mít trochu štěstí. A pak, až se probudím živý a zdravý opět v normálním světě, dám si už pořádný pozor na to, abych lezl do toho bláznivého kolotoče automobilových závodů. Už nedám nikdy nikomu příležitost, aby si mě odchýtil...

On o sobě neví, nevidím mu do obličejů. Nemám ostatně ani čas pozorovat náklad, návratová amplituda je bez automatiky těžko definovatelná. Ale musím toho chlapce přivést živého.

Trasy mimo čas a prostor jsou nevyzpytatelné, ale nemusím se zabývat detaily. Je úplně lhostejné, do kterého bodu v časové linii se upíchnu, já se teď jen potřebuju zbavit té neužitečné přítěže. Přistávám a nikdo se nedívá. Přebírají odchycené tělo bez jediné poznámky, jako kdyby mě už čekali. Nediskutuji, nasedám do stroje a vracím se do ubikací...

A pak jsem náhle zjistil, že mě stroj času neposlouchá, a svět se propadal do mlhy. Ten vnější, skutečný, i ten, který snad ani neexistuje...

"Zklamala jsem se ve vás, Vikomte."

Tak teprve teď poznávám skutečnou hlavu té naší základny, která kroutí dvěma stovkami krků.

Znali jsme ji všichni, ale nikoho si nepustila k tělu. Mihla se občas mezi námi, rozdala dobrou náladu, desítky sladkých úsměvů, a byla pryč. Teď, v chladné neutrální kombinéze působila dojmem velitele, a patrně jím skutečně byla.

"Není čas na žerty, Vikomte, situace je Vážnější než si myslíte. Byl jste nejnadějnějším naším člověkem, dokonce i teď, když jsme vás degradovali dočasně na hrobaře, jsem věřila, že půjdete ve služebním postupu strmě nahoru. Bohužel, zůstalo ve vás příliš mnoho škodlivých myšlenek z vašeho předchozího života, teorie difúze vzpomínek má stále své mezery. Víte jistě, že pro vás by bylo nejlepší, kdybyste vůbec zapomněl, čím jste kdy byl, ale tím bychom zrušili

i ty vaše vlastnosti, kvůli nimž jste tady. Svůj úkol jste už dávno splnil, tak proč děláte takové hlouposti?"

Mlčel jsem. Stál jsem před ní, nespoutaný, ale předem odsouzen.

"Musíme se s vámi rozloučit, Vikomte. To snad pochopíte. Voně už, že k rozumu přijdete jen těžko. Ale mohu vám dát na vybranou. Vaše zásluhy jsou velké, a doprava vašeho těla zpět je drahou záležitostí. Vy jste si právo na penzi už vybojoval. Pokud chcete zatím zůstat zde..."

Zarazil jsem ji pohybem ruky.

"Stačí mi jeden váš polibek, a rád se pak vrátím tam, odkud jsem přišel. Já jsem zemřel před sedmi sty lety na Monze, a chci se tam vrátit: Tomu vašemu důchodu... Nevěrně."

"Ohrozil jste nejen naši základnu, ale i celé naše poslání, Vikomte. Zatím nikdo se neodvážil tak nebezpečného pokusu."

Nevím, zda se usmála, nebylo zřejmé, co si z jejího pohledu mám vybrat.

Vstala. Teď zblízka jsem viděl, že je starší než se mi zdálo, možná už jí bylo přes třicet.

Rty měla sladké.

"Povězte mi, teď, když se vidíme naposled. Nikomu to už nikdy neprozradím. Jedná se skutečně o invazi z kosmu nebo je to jiná, mnohem vyšší hra?"

"Tehdy zlaté osudu váhy rozpínal jim nebeský otec. Smrti úděly dva tam položil. Den osudný Rektorův klesal, směřoval k Hadově říši..."

Hleděl jsem na ni pln překvapení* Co mají znamenat všechny tyto náznamy? Jako kdybych slyšel Hortona? Ale Horton přece...

Je to zvláštní, ale nedovolila mi, abych se nad tím blíže zamyslel. Nevím, zda se tak loučila s každým, ale musím přiznat, že právě tohle loučení bylo docela příjemné.

Byla to poslední noc, kterou jsem strávil v této základně mimo svět, a zároveň první, kterou jsem nestrávil sám. Noc, která neznala tmou ani světlo, noc zvláštní divoké lásky, nespoutané a zároveň neuvěřitelně upřímné. Kdybychom se potkali v jiné situaci, v jiném světě...

"Jak se vlastně jmenuješ?" zeptal jsem se jí, když ta noc nenávratně skončila.

Pohlédla na mne tak zblízka, že jsem její široce rozevřené oči viděl jen jako rozmazané skvrny.

"Nevím," řekla tiše. "Nevím to, právě tak jako to nevíš ty."

Vstala.

Měla hebká rovnoměrně tvarovaná záda, a na nich vedle lopatky mateřské znaménko. Taková zvláštní lastura...

"Helga," řekl jsem náhle, docela spontánně.

Trhla sebou a obrátila se.

"Co jsi to řekl?"

"Ty jsi Helga!" vykřikl jsem. "Viní to!" Cloumal jsem jejími rameny. "Copak ty se na nic nepamatuješ? Znal jsem člověka, který tě miloval, a který bez tebe nechtěl žít!"

"Vikomte, vzpamatuj se..."

"Ne, a ještě jednou ne. Mateřské znaménko na tvých zádech. Přesně mi je popsal, tak přesně, že se nemohu mýlit Proč jsi letěla k Saturnu?"

Neuvěřitelně sebou trhla.

"Odkud tohle víš?" zašeptala, bledá jako svíce.

"Když mi dovolíš ještě jednou vejít tajně do hangáru, a já vím, že k tomu máš pravomoci, možná že spolu rozlouskneme nejedno tajemství tohoto prašivého světa, Helgo. Já vím, že to dokážeš, že k tomu sice nemůžeš dát svolení, ale můžeš opět odehnat strážce, jako jsi to udělala dnes v noci..."

"Co to pomůže?"

"Helgo, věř mi, musíme s tími přece něco udělat! Vždyť on kvůli tobě zemřel! Přivezu ho zpátky, tam někde je ještě živ, tam, kde právě explodují rozervané nádrže s kyslíkem a kde se jeho i tvé plíce naposledy nadechly..."

Dlouho, neuvěřitelně dlouho jsme si hleděli do očí a nic jsme neříkali. Pak téměř neznatelně přikývla.

Letím tam podruhé, a přece je to úplně jiné.

Teprve teď mohu vnímat tu nekonečnou hloubku temného prostoru, do nějž bych se jako živý člověk patrně nikdy neodvážil. Tehdy, když jsem vezl Fernu do jeho zmrzlého hrobu, a měl bych být proklet

za to, že jsem tuhle špinavou práci pňjal, jsem si jen mohl hovět, protože všechnu práci vykonaly automaty. Teď pokračuji slepičími skoky po trase, kterou mi předběžně propočítala Helga, s tím, že se mohu zmýlit o miliony kilometrů i desítky let, s tím, že ani ona není všemocná, neboť nad ní stojí ještě lidé, které ona nezná, kteří se jí nikdy neukázali a kteří vládnou zvláštní, nedefinovatelnou mocí, a kteří věří, že naši skupině se tento svět podán spasit. Prý lidé z budoucnosti, která zmizela, když se objevili zlatáčci, lidé, kterým mohou existovat jen jako myšlenky a pronikat do našeho světa nesmělými skulinami v lidském intelektu. Víc o nich Helga nevěděla, ale aspoň jsem konečně dostal základní informace o smyslu našeho počínání. Příliš jsem tomu nerozuměl. Šlo skutečně jen o to, zda svět po roce 2700 bude takový nebo makový?

I tentokrát jsem doletěl tam, kam jsem si předsevzal, a ve správnou chvíli. Helga měla pravdu, asi jsem byl skutečně pro tuto misi nepostradatelný. Snad budu mít ještě naději, až se vrátím, a pokud ne, otevřel jsem si docela solidní zadní vrátka, o nichž se skutečně nikomu nezmíním. Ani Helze, ani Fernovi.

Škoda že jsem si tenkrát tu Fernovu raketu pořadně neprohlédl. Stroj času mě bezpečně dopravil na totéž místo, z něhož kdysi kdosi Ferna odvezl těsně před tím, než loď explodovala. A pak jsem zběhale odletěl...

Je to taková podivná nahrbená houba, na ní jsou nabaleny obytné buňky a z nich trčí na všechny strany zbytečné tyče a paraboly, což mohou být antény, ale i cokoli jiného. Orientovat se tady je práce pro detektiva. Čínské hlavolamy jsou proti tomuto systému selankou, protože mi tady chybí především srovnávací měřítka.

A přece jsem se musel co nejrychleji rozhodnout. Musel jsem Ferna zachytit ihned potom, co ho kdosi unesl z toho mrazivého vakua, a současně vzápětí poté, co jsem ho já sám vrátil sem zpátky. Mám na to snad jen vteřinu, a nemám jedinou možnost si svůj manévř vyzkoušet na jakémkoli trenažéru. Rovněž nemám možnost se o to pokusit dvakrát, protože v časové frontě bude už tak husto, že čtvrtý pokus o nálet do těžce vteřiny by prostor nemusel snést. Vůbec jsem se nezajímal o to, zda Ferna ještě někdo někdy bude na toto místo vracet.

Zářivě bflý skafandr. Fern si ho stačil obléct, když věděl, že s jejich lodí to jde s kopce. Pohyboval se v prostoru, kde musely být hnací systémy, jistě se snažil zachránit, co se dalo. Právě tam, kam jsem ho ukládal, jsem mohl vidět zastavený proud plynů, které prorazily plášť pohonné jednotky, pokud to ovšem byla pohonná jednotka. Snad jen metr nebo dva od toho zkrouceného těla, které jistě už pocítilo náraz, mohu vidět velké úlomky kovu. Fern si svou smrt nemohl nikdy uvědomit. Propadl se najednou do nebytí a bolest, kterou střepiny způsobily jeho tělu, nedozněla nikdy k mozku.

A také nedozní, řekl jsem si. Naložil jsem bílý skafandr jak nejšetrněji jsem mohl, a zděšeně jsem přitom pozoroval, jak vrahové v podobě kovových plátů směřují nejen k Fernovi, ale i ke mně. Stáhl jsem se do mimoprostoru jako tchoř do nory, ač hrozilo nebezpečí, že tělu ve skafandru přece jen způsobím nějaké zranění.

A co nejrychleji zpět. S odchyčeným se nedá komunikovat, jeho život často závisí na tom, jak rychle jej dopravím na základnu. Teď mě nezajímalo, co tomu řeknou zodpovědní, já jsem jen věděl, že jsem při odchytu pracoval poněkud razantněji než bylo běžné.

Na základnu jsem se vrátil během dvou minut, a ani jsem si neuvědomoval časový skluz, který probíhal v našem vymezeném prostoru. Nevěděl jsem mnohé, nevěděl jsem ani, do které doby jsou přivázeni odchyčení. Nemohlo mě napadnout, že místo jejich adaptace je od našich ubikací vzdáleno tisíc let.

Nevěděl jsem ani, že už na mne čekali.

Nedovedete si ale představit můj úžas, když jsem zjistil, že jsem místo Ferna přivezl někoho úplně jiného.

Samozřejmě jsem ji poznal, i když byla snad o deset nebo patnáct let mladší.

A pomalu jsem propadal hluboké beznaději.

"To byla tvá poslední akce, Vikomte," slyším známý hlas. Obračím se a poznávám Hortona. Hortona mnohem staršího, Hortona, který tady má za sebou dlouhé roky tvrdé práce. Cílevědomé a obětavé. To jen já jsem takový splašený janek... Marně čekám na citát z Homéra. Místo toho jen chladná, direktivně pronášená slova.

"Samozřejmě jsme ti museli tuto akci dovolit, aby struktura naší komunity byla kompletní. Bez tebe by se sem Helga nedostala. Ale víc už od nás nežádej."

Nevím, jestli vůbec mohu něčemu rozumět.

A Horton je tím hrobařem, který veze spoutaného Vikomta vstříc jeho osudu. Nikomu jinému tuto práci nesvětil.

Jestlipak si i teď připravil nějaký vhodný citát z Homéra? Ne, on mlčí, šedina tom svém směšném sedátku a já z něj vidím jen záda.

"Poslouchej, příteli, pokud tě ještě přítelem mohu nazývat," promlouvám k těm blýskavým zádům. Vím, že moc času už nezbyvá. "Jen jednu maličkost bych od tebe potřeboval. Uvolni mi pouta o dvě vteřiny dřív, než mě shodíš do té hnusné červí díry."

Teprve teď se ohlédl. Zašklebil se.

"Říkala mi, že znáš tisíc hadích uskoků, Vikomte. Rád bych ti pomohl, ale není to možné. Jedná se o osud Země."

"Ty tomu opravdu věříš, ubožáku?" křičím na něj zoufale. "Copak nevíš, že jsme se všichni stali účastníky největšího podvodu v historii?"

"I tohle mi Helga říkala. Má tě dokonale přečteného. Pověz mi, jak moc ses s ní poměl, než tě poslala k čertu."

S chutí bych si odplívl.

"A co jsem jí tak strašného udělal?" vyprskl jsem. "Byla by dávno mrtvá, kdyby..."

"Máš jediné štěstí, a sice to, žeš jí nepřipomněl Ferna. Takhle bude Helga až do konce života tápat, proč jsi to vlastně udělal."

Mluví jako sfinga. Ale já přece nechci zemřít. A jsem si jist, že neví to, co já.

"Tak mě aspoň žab, dřív, než mě hodíš do plamenů. Můj vůz hořel víc než dvě minuty, Hortone. Dovedeš si to představit?"

"Vikomte, prosím tě, nežádej to po mně..."

Jeho tvář byla přímo sinalá, přece jen jsem trochu zacvičil s jeho nervovým systémem.

"Tos klesl tak hluboko, že tě poslali na hrobařům?"

"Vikomte, od té chvíle, co jsi uletěl jako splašený čmelák, jsem prožil dalších deset let. Tisíce odchytů, dvě stovky akcí, statisíce odepsaných zlatáků, a Země je stále v troskách. Nikdo si zatím neví rady. Pochop, že tvé problémy jsou malicherné."

Zapomněl na Iliadu.

Vyklopil mě do vozu, a nezkontroloval jediný parametr...

Bylo to opravdu mé štěstí?

"Tak už se probud'te, Vikomte."

Ta slova jsem slyšel určitě ještě ve chvíli, kdy oheň začal olizovat mou kombinézu, kdy začal závod se smrtí.

Slyším nežný hlas. Patří ženě. Určitě mladé a krásné ženě, to poznám podle zabarvení. Ale nic nevidím, dvě stovky akcí, statisíce odepsaných zlatáků, a Země je stále v troskách. Nikdo si zatím neví rady. Pochop, že tvé problémy jsou malicherné.

Světlo se oddělilo od tmy a stalo se další jistotou. Gravitace rovněž působí, jen mi schází schopnost pohybu.

Ale vždyť jsem ještě před chvílí seděl ve svém voze, a snažil jsem se vyrovnávat smyk, ke kterému nikdy nemělo dojít.

Kde to jsem a proč jsme tady?

Slyším její hlas a vím, že je její. Vím, jak se jmenuje, ale nevím, jak se jmenuji já, ale určitě nejsem Vikomt!

"Začíná vnímat," pokračuje ten hlas, který mě tolik uklidňuje.

"Je na čase," odpovídá kdosi z dálky, a jeho hlas mi čpí silnými doutníky. Jako kdybych ho už někdy slyšel, a dobře vím, že už ho dlouho nenávidím.

"Jak se jmenujete?" sklání se ke mně rozmazaný stín.

"Ne-nev'Dn," odpovídám, ale zní to jako sykot hada. A kupodivu, je to úplná pravda, zapomněl jsem, jak se jmenuji. Vím jen to, že mi říkali Vikomt. Ale tady už jsem snad někdy byl? Ale kdy to bylo?

"Tak ještě jednou. Jak se jmenujete?"

Takovému hlasu by bylo škoda nevyhovět.

"Vikomt," sotva se pohnou mé rty, ale to už vím, že je všechno v pořádku. Znovu se stmívá, ale tentokrát to je spánek. Jen jediná myšlenka mi vrtá hlavou, a já nevím, kde se tam vzala...

"Duše vylétla z údů a sestoupla v příbytek Hadův, nad svým osudem lkajíc, že opouští mládí a mužnost."

z Homérový Iliady dle překladu Rudolfa Mertlíka.

ilustrace Karel Zeman